

**KUHMON KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS 2019
TOIMINTAKERTOMUS 2019**

SISÄLLYSLUETTELO

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	5
1.2 Kaupungin hallinto	6
1.3 Yleinen taloudellinen tilanne ja Kuhmon taloudellinen kehitys	7
1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalouden kehitys	7
1.3.2 Talouden kehitys Kuhmossa	8
1.3.3 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
1.4 Muutokset kaupungin toiminnoissa	20
1.5 Kuhmon kaupungin henkilöstö 31.12.2019	22
1.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä, kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista	23
2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	35
2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	35
2.2 Toiminnan rahoitus	36
2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	37
2.4 Kunnan kokonaistulot ja –menot (ulkoiset erät)	38
3 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	39
3.1 Konsernin rakenne ja sisältö	39
3.2 Konsernin tunnusluvut	40
3.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	41
3.4 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	53
3.5 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	54
3.6 Konsernitase ja sen tunnusluvut	55
4 TILIKAUDEN TULOS	56
4.1 Tilikauden tuloksen käsittely	56
5 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	57
5.1 Kuhmon kaupunkistrategia	57
5.2 Toimintasuunnitelma 2019 ja sen toteutuminen	58
5.3 Mittaristo	66
5.4 Käyttötalouden toteutuminen, Kuhmon kaupunki	69
5.5 Investointien toteutuminen	71
5.6 Rahoitusosan toteutuminen	74
5.7 Palvelualueiden tavoitteiden toteutuminen	76
5.7.1 Keskusvaalilautakunta	76
5.7.2 Tarkastuslautakunta	76
5.7.3 Kaupunginvaltuusto	76
5.7.4 Kaupunginhallituksen toimiala	77
5.7.5 Kasvun ja oppimisen palvelualue	101
5.7.6 Kaupunkiympäristön palvelualue	118
6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	129
6.1 Tuloslaskelma	129
6.2 Rahoituslaskelma	130
6.3 Tase	131
6.4 Konsernituloslaskelma	132
6.5 Konsernin rahoituslaskelma	133
6.6 Konsernitase	134
7 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	135
7.1 Jaksotus- ja arvostusperiaatteet sekä menetelmät	135
7.2 Tuloslaskelman liitetiedot	136
7.2.1 Toimintatuotot	136
7.2.2 Verotulot	136
7.2.3 Valtionosuudet	136

7.2.4	Palvelujen ostojen erittely	136
7.2.5	Valtuustoryhmille annetut tuet	136
7.2.6	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	137
7.2.7	Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2017-2020	138
7.2.8	Pakollisten varausten muutokset	139
7.2.9	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja –tappiot	140
7.2.10	Rahoitustuotot ja kulut	140
7.2.11	Satunnaiset erät	140
7.2.12	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	140
7.3	Tasetta koskevat liitetiedot	141
7.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	141
7.3.1.1	Käyttöomaisuus	141
7.3.2.2	Kaupungin saamiset tytäryhtiöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuusyhteisöiltä	142
7.3.2.3	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	143
7.3.2.4	Rahoitusarvopaperit	144
7.3.2.5	Arvopaperit 2019	145
7.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	146
7.3.2.1	Oma pääoma	146
7.3.2.2	Keskeiset liitetiedot	147
7.3.2.3	Pitkäaikainen vieras pääoma	148
7.3.2.4	Velkojen erittely	149
7.3.2.5	Erittely siirtovelosta	150
7.3.2.6	Käytettävissä oleva shekkilimiitti ja kuntatodistusohjelma	150
7.4	Vastuositoumuksia koskevat liitetiedot	150
7.4.1	Vastuositoumukset	150
7.4.2	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	152
7.4.3	Vakuuksia ja vastuositoumuksia koskevat erittelyt	153
7.4.4	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	155
7.4.5	Arvonlisäveron palautusvastuu	155
7.4.6	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän maksuosuus	156
8	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	157
8.1	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	157
8.2	Konsernin oma pääoma	158
8.3	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	159
8.4	Konsernin toimintatuotot (ulkoiset)	160
8.5	Konsernin satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	161
8.6	Konsernin henkilöstöä koskevat liitetiedot	162
9	VESIHUOLTOLAITOS	163
9.1	Tuloslaskelma	164
9.2	Rahoituslaskelma	164
9.3	Tase	165
10	ERÄITÄ KÄSITTEITÄ	166
11	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOITSTA 31.12.2019	167
12	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	168
13	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	169

I OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

I.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Herään tänään aamun, jossa avaan kotona työkoneen ja olen töissä. Lapset ryhtyvät tekemään omia tehtäviään ja käymään koulua. Elämme poikkeusoloissa, rajat ovat kiinni kuten niin moni muukin kunnallinen paikka. Kaikkien toimien tavoitteena on vähentää sosiaalisia kontakteja muiden ihmisten kanssa ja estää koronaviruksen hallitsematon leviäminen Suomessa.

Työskentelytavat ja opiskelumallit voisivat kuitenkin olla poikkeusolojen jälkeen uusi normaali. Kunnat toteuttavat tällä hetkellä mittavaa muutosta tavoissa tehdä työtä ja tuottaa palveluja. Poikkeuksellinen aika voidaan hyödyntää muutoksen ajurina. Monet palvelut siirtyivät verkkoon. Tuntuu siltä, että KUNTEKO-ohjelmaan osallistuminen ja tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto auttavat meitä kriisin hetkellä. Olemme oppineet, että muutoksia tulee tehdä nopeasti, reagoida ja tarvittaessa suunnata toimintaa uudelleen.

Kuhmon palvelunmuotoilu ja toiminnan sopeuttaminen on tuottanut tulosta myös talouden näkökulmasta. Kaupungin toimintakulut laskivat vuonna 2019 yhteensä 923 tuhatta euroa edelliseen vuoteen verrattuna siitäkkin huolimatta, että sote-maksuosuus kasvoi 38 tuhatta euroa vuoteen 2018 verrattuna. Tämä ei kuitenkaan riittänyt ja kaupunki teki – 1,6 miljoonan euron alijäämän. Tulos jäi tavoitteesta 1,5 miljoonaa euroa, mutta oli 1,5 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi. Selkeimmät pettymykset olivat sote-kulujen 1,3 miljoonan euron ylitys ja verotuottojen 821 alitus talousarviolukuihin nähden.

Viime syksynä käynnistetty yhteistoimintamenettely oli välttämätön mutta paikoin voimia vievä prosessi meille kaikille, niin päättäjille kuin työntekijöille. Yhteistoimintamenettely jatkuu edelleen. Neuvottelujen tavoitteen on pitää henkilöstökulut 0-kasvulla vuosina 2020 – 2022. Vuonna 2020 kuntatalous ja niin myös Kuhmon kaupunki on taloudellisesti vakavan paikan edessä. Kuhmon taseeseen kertynyt alijäämä on nyt – 1,8 miljoonaa euroa. Kuntalain mukaan alijäämä tulee kattaa viimeistään 2022 loppuun mennessä.

Sote-kulujen osuus Kuhmon toimintakuluista on 59,1 %. Niiden saamisella lasku-uralle on Kuhmon talouden kannalta ratkaiseva merkitys. Koronakriisin vaikutuksia emme vielä pysty luotettavasti arvioimaan. Myös valtion toimenpiteiden koko suhteessa kuntiin on tätä katsausta kirjoittaessa epäselvä. Toimia on luvattu 8.4. kehysriihessä.

Vielä lopuksi muutama sana käsillä olevasta kriisistä. Varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan perustana on, että kunta toimii samojen perusteiden mukaisesti normaalioloissa, erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kunnissa, sote-kuntayhtymissä ja sairaanhoitopiireissä toteutetaan valtion ohjeet ja määräykset. On äärimmäisen tärkeää, että kunnissa on harjoiteltu häiriötilanteita ja poikkeusoloja varten. Johtaminen, kyky muodostaa tilannekuvaa ja kriisiviestintä korostuvat.

Myös kaikki koetut normaaliolojen häiriötilanteet kuten erilaiset vesikriisit, tulvat, tykkylumikriisit ja myrskyt ovat osaltaan valmistaneet meitä olemassa olevaan tilanteeseen. Kunnan jatkuvuudenhallinta perustuu siihen, että pääosasta normaaliolojen häiriötilanteita selviydytään organisaatioiden normaaleilla voimavaroilla sopeutumiskykyä hyväksi käyttäen. Näin toimitaan myös koronan tuomisissa poikkeusoloissa.

Taudin huippu on Suomessa kuten Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla vasta edessä. Nyt on tärkeää huolehtia siitä, että yhteiskuntarauha säilyy ja muut kriisit eivät tavoita meitä yhtä aikaa. Huoltovarmuuteen liittyvät kysymykset kuten ruuan, sairaalatarvikkeiden ja lääkkeiden riittävyys on olennaista.

Varautuminen on äärimmäisen tärkeää senkin vuoksi, että kriittisistä osajista on pula koko Suomessa. Apteekit ja terveysasemat kuten vaikkapa kuntien ruoka- ja siivouspalvelut sekä vesi- ja kaukolämpöhuolto on ottanut työjärjestelyissä huomioon riskit. Kuhmon kaupunki siirtyi käytännössä yhden viikonlopun aikana laajaan etätyön malliin ja muutti työvuoroja ottamaan tartuntariski huomioon. Tavoitteena on turvata niin johdon kuin toimialojen toimintakyky vaikka osa ihmisistä sairastuu tai asetetaan karanteeniin. Harvaan asutuilla kunnilla tilanne on vielä kriittisempi, koska esimerkiksi apteekkeja ja terveysasemia on vain yksi.

Toimiva yhteistyö kuntien välillä on kriisitilanteissa äärimmäisen tärkeää. Kainuun kuntajohtajat ja Kainuun sote:n kuntayhtymän johto kokoontuvat kerran päivässä päivittämään tilannekuvaa. Tällä varmistetaan, että kuntien ja kuntayhtymän viesti on samansuuntainen. Hyvät käytänteet on myös helppo levittää päivittäin. On todettava, että kriisin hetkellä malli, jossa perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito ovat samassa organisaatiossa, on äärimmäisen hyvä.

Viranomaiset tekevät parhaansa, mutta lopulta koronakriisin syyvyys ratkeaa yksilöiden oman toiminnan seurauksena. Toimintasuositusten noudattaminen on tärkein keino hillitä tautihuippua. Tautihuipun loiventaminen puolestaan turvaa kriittisen terveydenhuollon henkilökunnan ja tehohoidon riittävyyden.

Poikkeusolojen ajan toimintaa pitää suunnata myös poikkeusolojen jälkeiseen aikaan. Henkilökunnan jaksamisesta tulee huolehtia: panostaa hyvään johtamiseen ja kannustaa itseohjautuvuuteen. Poikkeusolojenkin aikana on huolehdittava haavoittuvimmassa asemassa olevista lapsista, nuorista ja vanhuksista. Yritysten ja työnantajien kyky työllistää kriisin jälkeen on turvattava.

Haluan kiittää kaikkia viime vuodesta! Toivotan meille kaikille jaksamista ja viisautta poikkeusoloissa!

Kuhmossa 24.3.2020

Kaupunginjohtaja Tytti Määttä

I.2 KAUPUNGIN HALLINTO

Kaupunginvaltuuston valitsemat toimielimet

Kv20.6.2017

Valtuuston vaalilautakunta	
Tarkastuslautakunta	2017-2021
Kaupunginhallitus	2017-2021
Keskusvaalilautakunta	2017-2021
Sivistyslautakunta	2017-2021
Tekninen lautakunta	2017-2021
Teknisen lautakunnan tietoisuusjaosto	2017-2021
	2017-2021

Edustajat

Kainuun alueellinen pelastuslautakunta	
Kainuun Liitto –kuntayhtymän yhtymävaltuusto	2017-2021
Kainuun Poliisilaitoksen Poliisin neuvottelukunta	2017-2021
Oulun Poliisilaitoksen neuvottelukunta	2017-2021
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymävaltuusto	2017-2021
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet	2017-2021
Käräjäoikeuden lautamiehet	2017-2021

Kaupunginvaltuusto

KD	2
Kesk.	16
Kok.	2
PS	7
Sdp	4
Vas.	2
Vihr.	2
Yhteensä	<hr/> 35

Kaupunginvaltuuston pj.	Tuomas Kettunen
Kaupunginvaltuuston I vpj.	Antti Komulainen
Kaupunginvaltuuston II vpj.	Maarit Rauhala

Kaupunginhallitus

2019-2020

Kesk.	5
Kok.	
PS	2
Sdp	1
Vihr.	1
Vas.	1

Kaupunginhallituksen pj.	Anneli Kinnunen
Kaupunginhallituksen I vpj.	Kari Nikulainen
Kaupunginhallituksen II vpj.	Pekka Heikkinen
Kaupunginhallitus, esittelijä, kaupunginjohtaja	Tytti Määttä

I.3 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUHMON TALOUDELLINEN KEHITYS

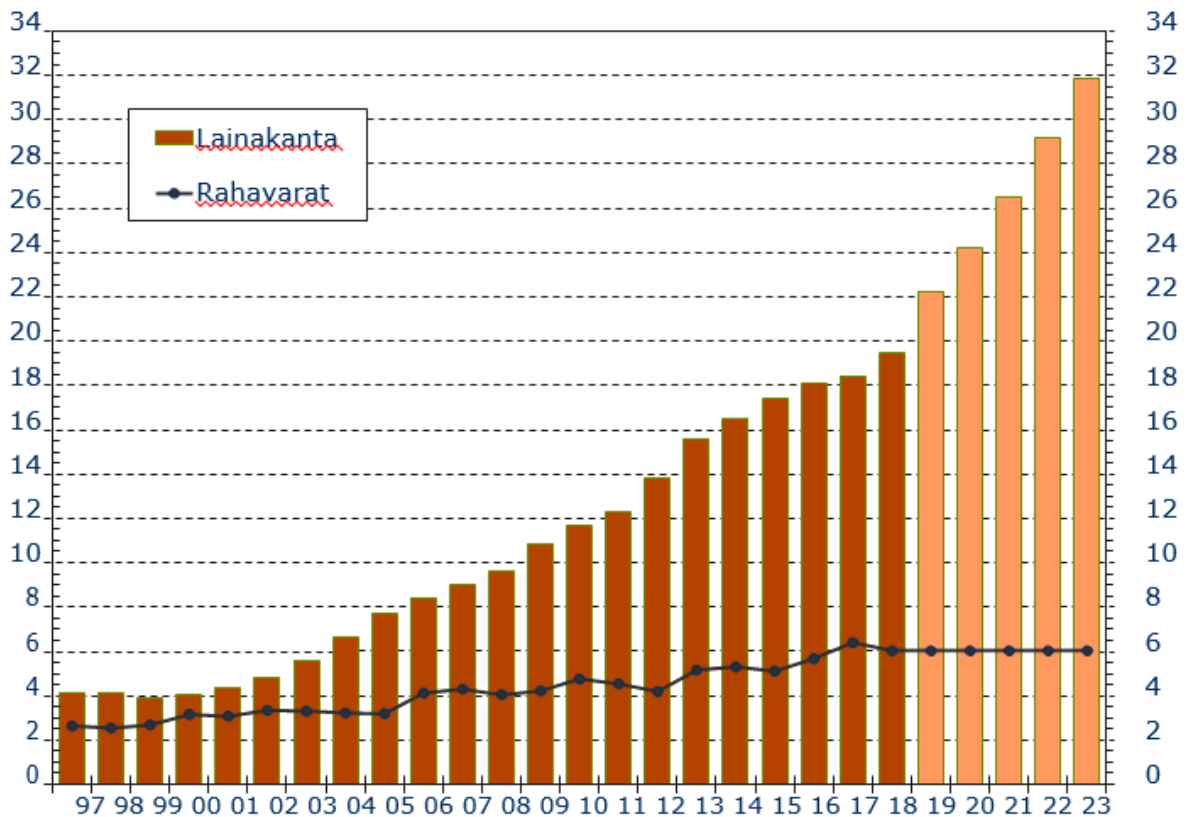
I.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalouden kehitys

Taulukko: Kokonaistaloudelliset ennusteet ja taustaoletukset
(Lähde: Tilastokeskus, VM Taloudellinen katsaus, talvi 2019)

Prosenttia	2018	2019	2020	2021	2022
BKT, määrän muutos, %	1,7	1,6	1,0	1,1	1,2
Yleinen ansiotaso, muutos %	1,7	2,5	3,0	2,8	2,8
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	6,5	6,4	6,4
Kuluttajahintojen muutos, %	1,1	1,1	1,3	1,6	1,6
Euribor 3 kk, %	-0,3	-0,4	-0,4	-0,3	-0,1
10 vuoden korko, %	0,7	0,1	-0,1	-0,1	0,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	59,0	58,5	58,8	29,7	60,4

Kuntatalouden kehitys

Kuvio: Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat (painelaskelman mukaan)
Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus, vuodet 2019 – 2023 arviot VM 7.10.2019

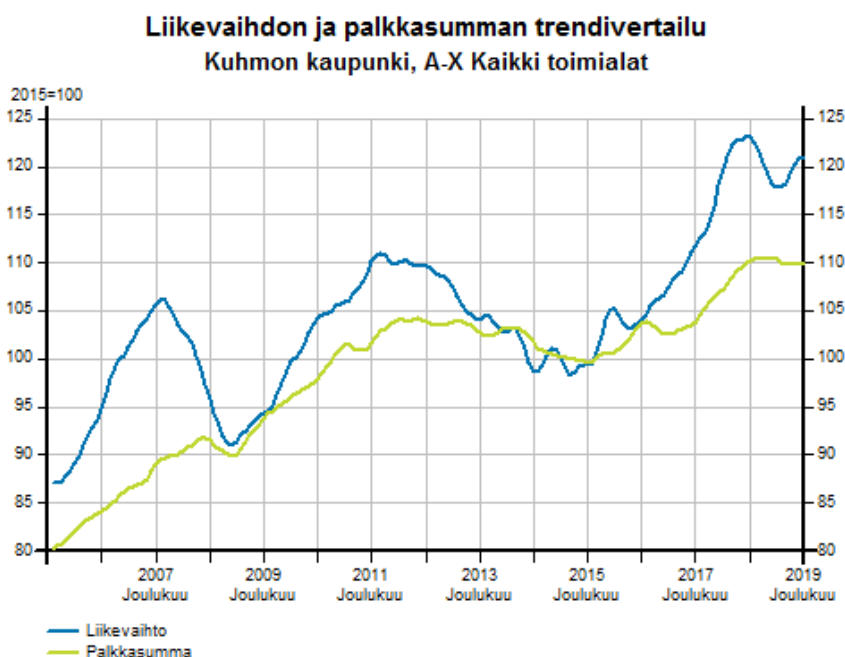
Taulukko: Kuntien ja kuntayhtymien talous, MRD € (painelaskelman mukaan)
Lähde: 2017 – 2018 Tilastokeskus, 2019 – 2023 VM arviot 7.10.2019

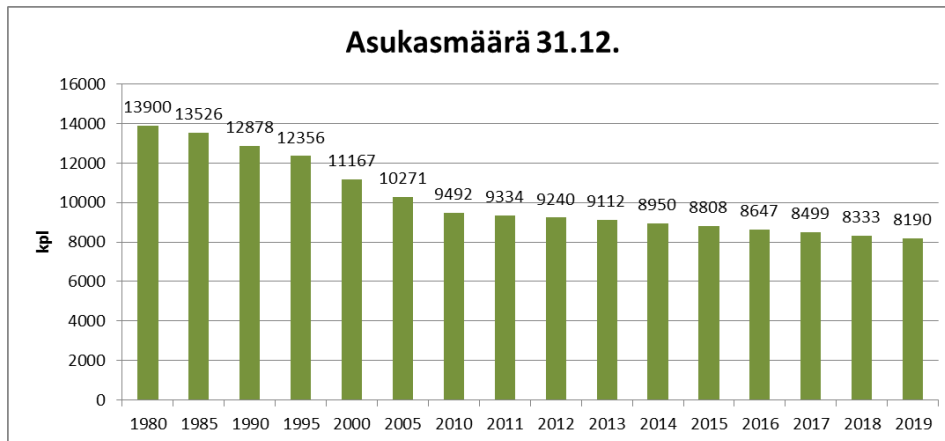
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintakate	-27,50	-28,55	-29,88	-31,27	-32,49	-33,74	-34,84
Verotulot	22,55	22,43	22,93	24,44	25,01	25,77	26,52
Käyttötalouden valt.os. 2)	8,54	8,50	8,53	9,43	9,89	10,33	10,67
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,37	0,32	0,37	0,36	0,32	0,28	0,16
Vuosikate	3,96	2,70	1,95	2,97	2,74	2,64	2,50
Poistot	-2,82	-2,82	-2,92	-3,02	-3,12	-3,22	-3,32
Satunnaiset erät, netto	0,14	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Tilikauden tulos	1,28	-0,04	-0,90	0,03	-0,31	-0,51	-0,75
Tulorah. korjaukset	-0,53	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57	-0,57
Tulorahoitus, netto	3,57	2,16	1,45	2,47	2,23	2,14	2,00
Investoinnit, netto	-3,46	-3,87	-4,18	-4,34	-4,52	-4,67	-4,66
Rahoitusjäämä ¹⁾	0,11	-1,71	-2,74	-1,87	-2,29	-2,53	-2,67
Lainakanta	18,42	19,44	22,25	24,19	26,54	29,14	31,88
Rahavarat	6,40	6,04	6,04	6,04	6,03	6,03	6,04

Kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2018 ja heikkenee ennakkotietojen perusteella edelleen vuonna 2019. Kuntatalouden menot kasvavat, mutta verotulojen kehitys jää aikaisemmasta arviosta. Myöskään valtionosuudet eivät lisäänty. Tilikauden tuloksella mitattuna kuntatalouden arvioidaan tasapainottuvan vuonna 2020, mutta kovan investointitason vuoksi velkaantuminen jatkuu edelleen nopeana. Valtio lisää ja laajentaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Kuntien talouden sopeuttamis paine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin. Valtion kuntatalousohjelmaan sisältyy linjaus siitä, että kuntatalouden rahoitusaseman tulee olla vuonna 2023 korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tämä edellyttäisi 1,8 mrd. euron sopeuttamista vuoden 2023 tasolla. Vaikka hallituksen tavoitteena on tasapainottaa kuntataloutta, niin se toimillaan lisää kuntatalouden menoja. Laajeneviin tehtäviin on luvattu 100 prosentin valtionosuus. Veroperustemuutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Osa hallituksen menolisäyksistä on pysyviä ja osa kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja. Tulevaisuusinvestointien valtionosuudet leikataan kuntataloudesta pois vuosina 2021 – 2023.

1.3.2 Talouden kehitys Kuhmossa

Kuvio: Liikevaihdon ja palkkasumman trendivertailu Kuhmon kaupungissa

Kuvio: Väestökehitys Kuhmossa**Taulukko:** Kuhmon väestörakenne ikäryhmittäin

Lähde: Tilastokeskus, Väestörakenteen ennakkotiedot alueittain, 2019 M01-2019M12

Vuosi	Väestö	Muutos kpl (vrt edell. v)	Muutos %	Ikäjakama							
				0-4 v		5-19 v		20-64 v		65+	
					%		%		%		%
2010	9492	-144	-1,5	379	3,99	1352	14,24	5367	56,54	2394	25,22
2016	8647	-159	-1,8	264	3,05	1127	13,03	4467	51,66	2789	32,25
2017	8499	-148	-1,7	241	2,84	1099	12,93	4304	50,64	2855	33,59
2018	8333	-166	-1,96	233	2,80	1047	12,57	4148	49,78	2902	34,83
2019	8190	-143	-1,72	224	2,73	1023	12,49	3952	48,85	2991	36,52

Taulukko: Väestömuutostekijöitä Kuhmossa

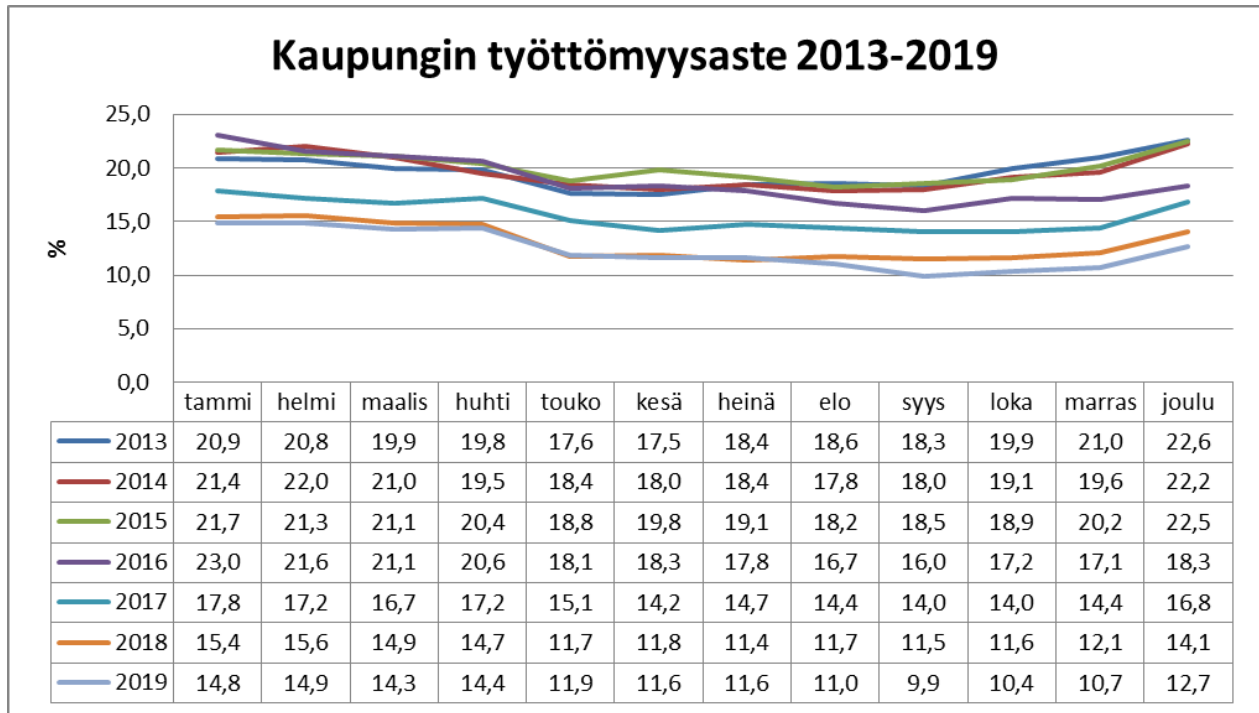
Lähde: Tilastokeskus, väestömuutoksen ennakkotiedot

	2017	2018	2019		2017	2018	2019		2017	2018	2019	
Elävänä syntyneet				Kuntien väl. tulomuutto					Maahan muutto			
	Q1	10	9	Q1	37	49	49	Q1	0	6	4	
	Q2	13	5	2	Q2	50	53	63	Q2	6	0	3
	Q3	8	10	13	Q3	66	71	51	Q3	5	2	5
	Q4	13	12	5	Q4	54	62	38	Q4	1	6	6
	YHT	44	36	36	YHT	207	235	201	YHT	12	14	18
Kuolleet				Kuntien väl. lähtömuutto					Maasta muutto			
	Q1	30	40	34	Q1	43	41	37				
	Q2	30	42	34	Q2	58	68	67	Q1	1	1	1
	Q3	33	33	38	Q3	123	116	96	Q2	0	1	1
	Q4	36	35	26	Q4	62	71	56	Q3	0	2	2
	YHT	129	150	132	YHT	286	296	256	Q4	0	1	1
Luonnoll. Väestökeh.				Kuntien väl. nettomuutto					YHT	1	5	5
	Q1	-20	-31	-18	Q1	-6	8	12				
	Q2	-17	-37	-32	Q2	-8	-15	-4				
	Q3	-25	-23	-25	Q3	-57	-45	-45				
	Q4	-23	-23	-21	Q4	-8	-9	-18				
	YHT	-85	-114	-96	YHT	-79	-61	-55				

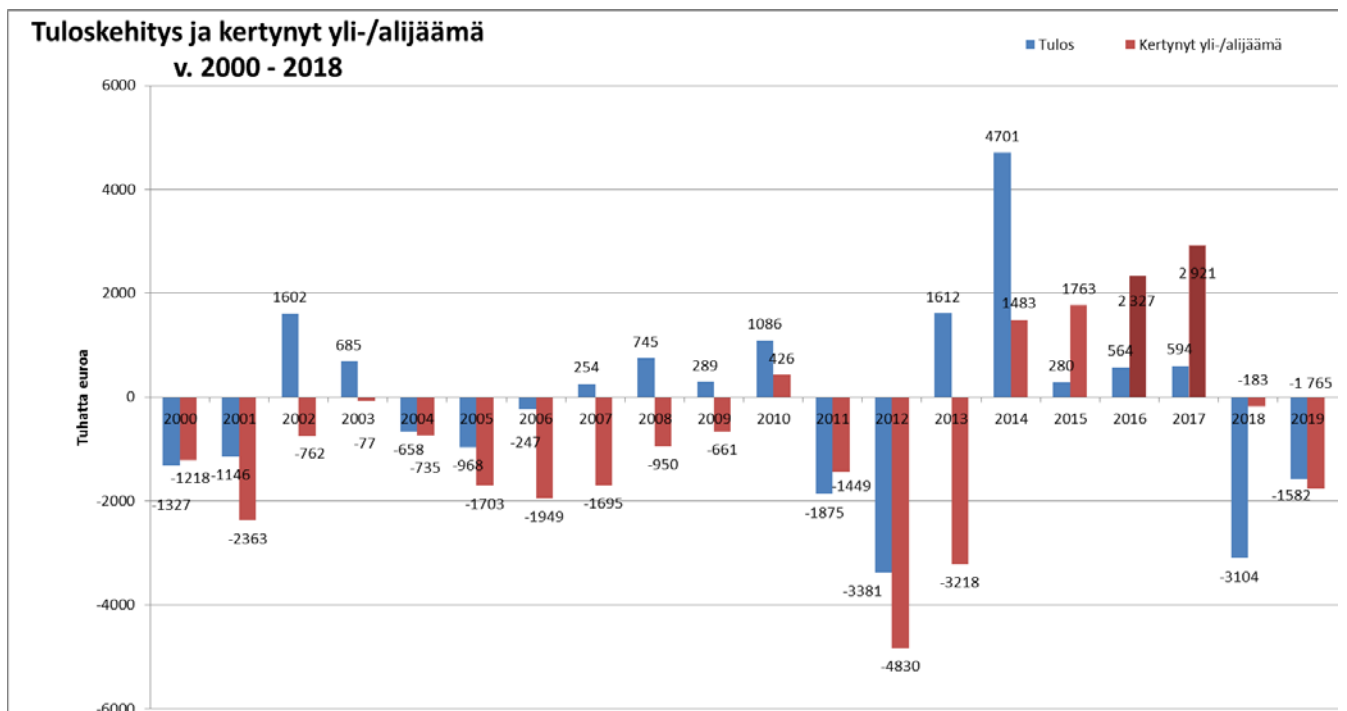
Taulukko: Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain/Kainuu

Lähde: Työllisyyskatsaus Kainuu, joulukuu 2019

				Muutos		Työttömistä työn-	Työttömien työn-				Muutos	
	Joulu 2019	Marras 2019	Joulu 2018	Joulu 2019	Joulu 2018			Joulu 2019	Marras 2019	Joulu 2018	Joulu 2019	Joulu 2018
Kunta	Työttömät työnhakijat			%		lomautetut		lomautetuista		Avoimet työpaikat		
Hyrynsalmi	101	93	114	-13	-11	8	11,3	8	9	6	2	33
Kajaani	1 803	1 527	1 833	-30	-2	204	10,6	461	374	370	91	25
Kuhmo	434	365	502	-68	-14	62	12,7	42	49	35	7	20
Paltamo	189	153	191	-2	-1	28	14,0	12	10	7	5	71
Puolanka	151	139	173	-22	-13	8	15,5	9	9	6	3	50
Ristijärvi	52	38	51	1	2	10	10,0	8
Sotkamo	360	318	403	-43	-11	39	7,7	235	131	297	-62	-21
Suomussalmi	457	411	503	-46	-9	45	14,2	26	18	33	-7	-21
Kainuu	3 547	3 044	3 770	-233	-6	404	11,1	795	603	762	33	4

Kuvio: Työttömyysasteen kehitys Kuhmossa**Kuhmon kaupungin tuloksen sekä yli-/alijäämän kehitys 2000-2019**

Kuvio: Kuhmon kaupungin tuloskehitys sekä yli-/alijäämäkertymä

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupunkiemon (ei konserniyritysten) ulkoiset tuotot ja kulut.

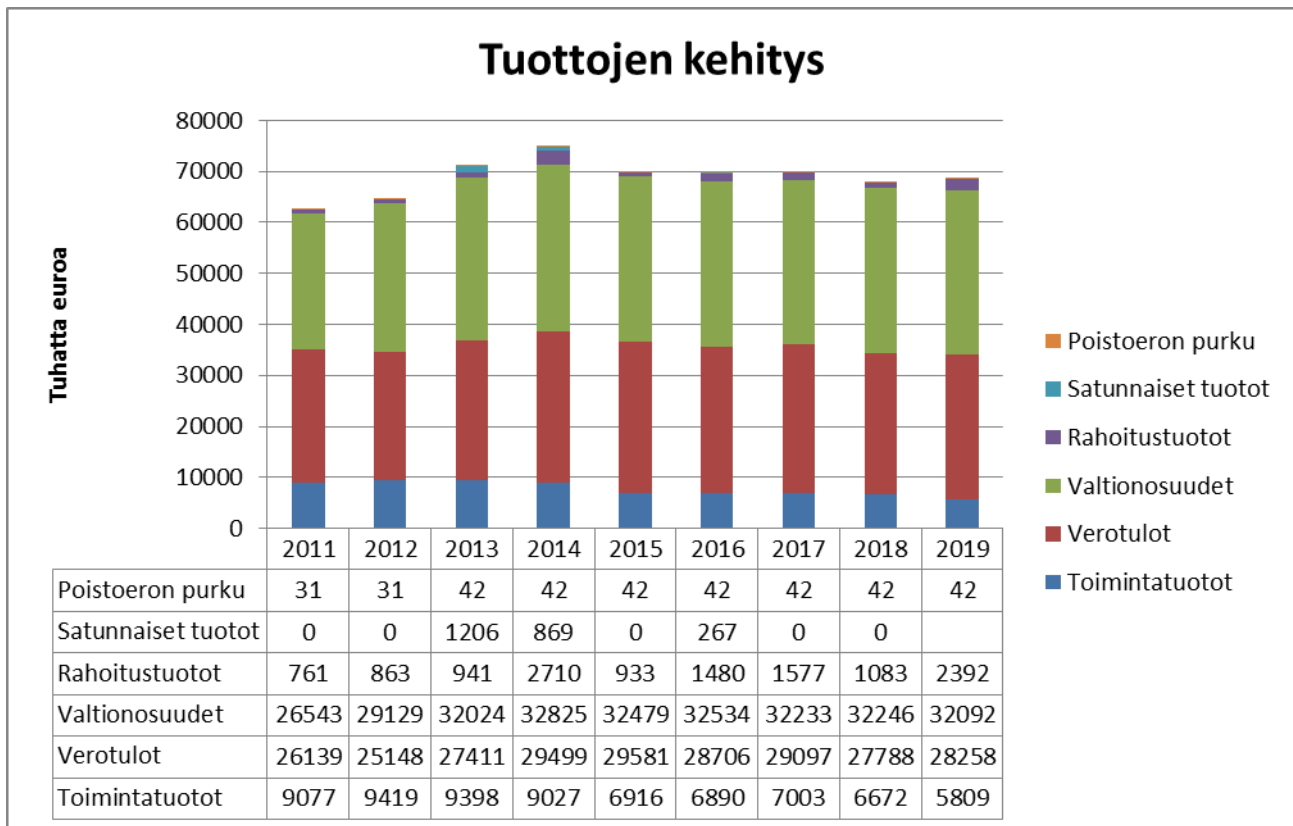
Vuoden 2019 tilikauden tulos oli – 1 582 343,38 euroa alijäämäinen. Tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna 1 521 611,58 euroa. Vuoden 2018 tulokseen ei liittynyt poikkeuseriä. Vuoden 2019 tilinpäätökseen sisältyy 331 tuhatta euroa kiinteistöjen arvonalentumiskirjausta (Sivakkahalli).

Tuotot 2019

Kuvio: Tuottojen jakaantuminen 2019

Kuvio: Tuottojen kehitys

Tuotot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 760 tuhatta euroa.

Toimintatuottoja saatiin yhteensä 5 809 tuhatta euroa ja ne pienivät 864 tuhatta euroa. Laskua oli myyntituotoissa – 287 tuhatta euroa, josta metsänmyyntituotoista – 246 tuhatta euroa. Lasku maksutuotoissa oli – 120 tuhatta euroa, josta opetus- ja kulttuuritoimen palvelumaksut – 24, yhdyskuntapalvelujen maksut – 68 ja muut palvelumaksut – 30 tuhatta euroa. Avustustuotot pienivät – 144 tuhatta euroa, josta työllistämistukien laskua - 28 tuhatta euroa, valtion välittämä EU-tuki ja muut tuet – 107 tuhatta euroa. Vuokratuotot laskivat – 239 tuhatta euroa, josta soten tilavuokrat

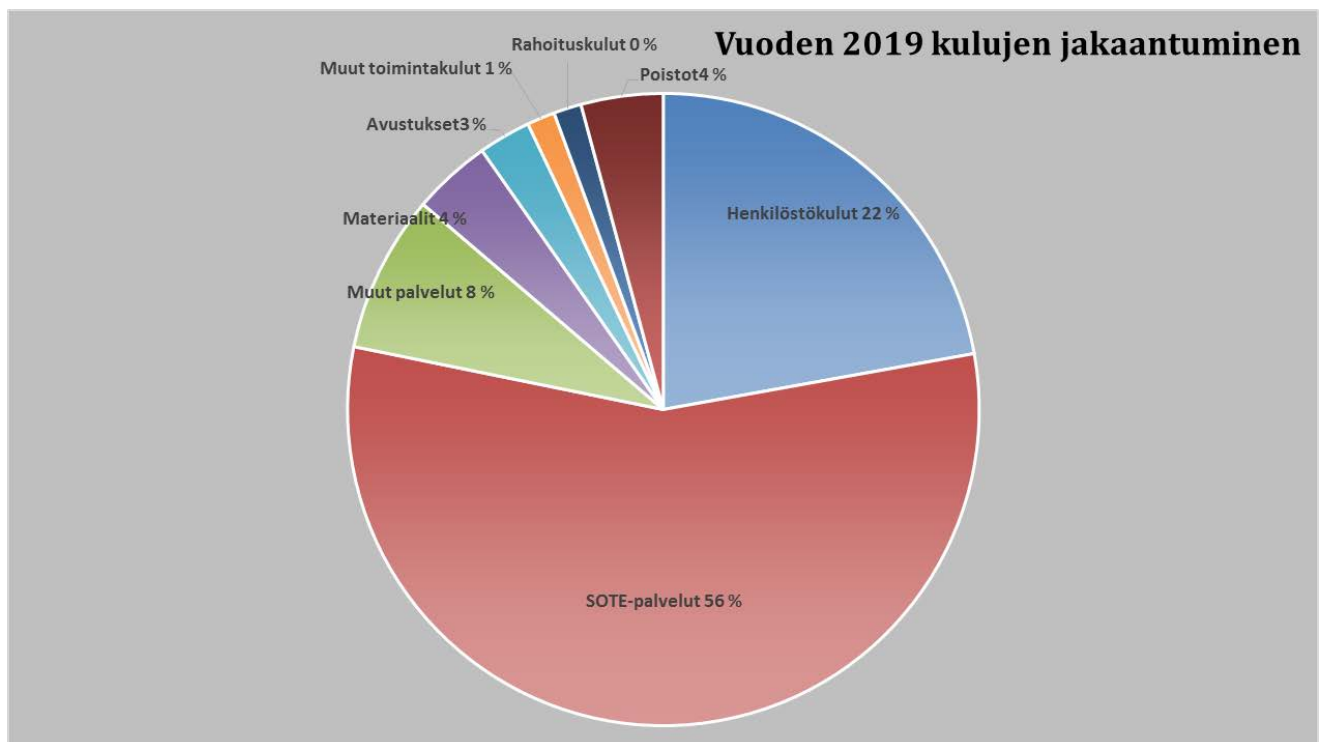
– 63, muut tilavuokrat – 118 ja konevuokrat – 64 tuhatta euroa. Toimitiloja siirtyi kesken vuoden Kuhmon Yrityssampo Oy:n hallintaan. Konevuokrasta osa siirtyi laskutettavaksi vuoden 2019 puolella. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kirjattiin vuonna 2018 yhteensä 97 tuhatta euroa (4 tuhatta euroa).

Verotuloja kertyi yhteensä 28 258 tuhatta euroa ja ne nousivat 471 tuhatta euroa edelliseen vuoteen verrattuna, tulo-vero-erojen kasvu 449 ja yhteisövero-erojen kasvu 25 tuhatta euroa. Valtionosuuksia saatiin 32 092 tuhatta euroa, laskua edelliseen vuoteen verrattuna - 155 tuhatta euroa.

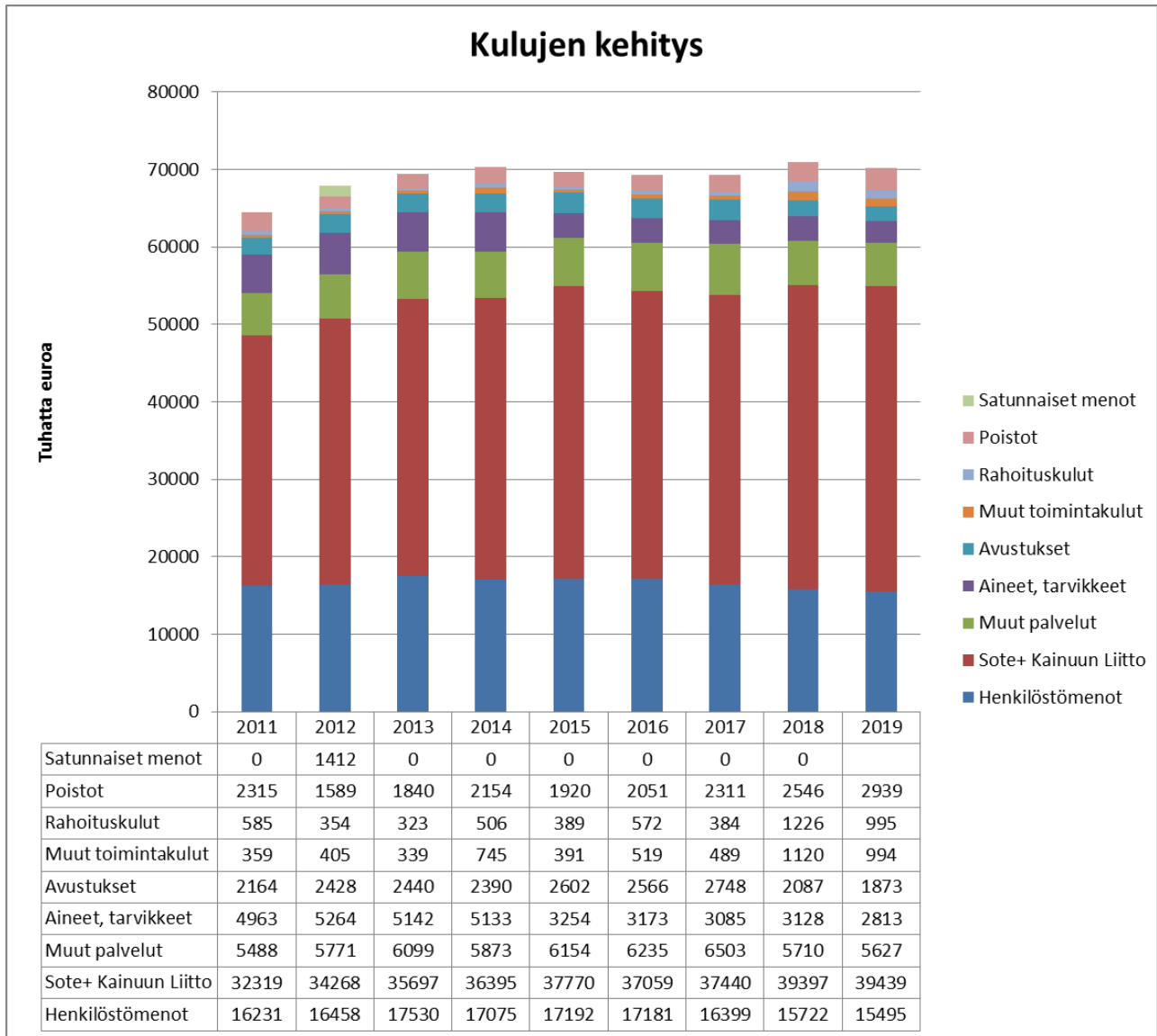
Rahoitustuottoja saatiin 2 392 tuhatta euroa ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna – 1 309 tuhatta euroa. Vuoden 2018 loppukuukaudet olivat rahoitusarvopapereiden tuoton osalta merkittävän heikot ja alaskirjausta markkina-arvoihin jouduttiin tuolloin tilinpäätökseen kirjaamaan noin 0,7 miljoonaa euroa. Korjausliike sijoitusmarkkinoilla tapahtui heti vuoden 2019 alkupuolella. Kuhmon kaupunki teki sijoitusten allokaatioon muutoksen vuoden 2019 alussa, jolloin sijoituksia siirrettiin osittain vähemmän likvideihin, mutta tuottoisempiin sijoituksiin.

Kulut 2019

Kuvio: Kulujen jakaantuminen 2019

Kuvio: Kulujen kehitys

Kulut kokonaisuutena vuonna 2019 laskivat edelliseen vuoteen 762 tuhatta euroa.

Henkilöstökulut laskivat – 227 tuhatta euroa, josta palkkamenot – 192 tuhatta euroa ja muut henkilöstösivukulut – 38 tuhatta euroa.

Palvelujen hankinnat kasvoivat vuonna 2019 yhteensä 41 tuhatta euroa. SOTE-kulujen kasvu oli 37 tuhatta euroa (5,3 %). Muiden palvelujen hankinnat pienenivät - 79 tuhatta euroa. Selkein lasku palvelujen hankinnoissa tuli rakennusten ja alueiden kunnossapidon kuluista – 131 tuhatta euroa ja lisenssien hankinnasta – 64 tuhatta euroa. Kustannusten kasvua tuli oppilaskuljetuksista + 51 tuhatta euroa, asiakaspalveluostoista kunnilta + 40 tuhatta euroa ja tietohallinnon palvelujen hankinnoista + 59 tuhatta euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat laskivat 315 tuhatta euroa. Koulutarvikkeita hankittiin 39 tuhatta euroa pienemällä summalla. Vuonna 2018 kirjattiin Tuupalan uuden koulun hankintoja normaalitasoa enemmän. Oppikirjoja hankittiin 34 tuhannella eurolla vähemmän. Elintarvikehankinnoissa tuli säästöä edelliseen vuoteen – 55 tuhatta euroa. Lämmityskulut laskivat – 99 tuhatta euroa. Pienkalustoa hankittiin – 55 tuhatta euroa edellistä vuotta pienemmällä summalla.

Avustuskulut pienenivät - 214 tuhatta euroa, tästä lasten kotihoidon tuesta ja kuntalisästä – 95 tuhatta euroa. Kuhmo leikkasi ns. vapaaehtoisia avustuksia – 20 % vuoden 2019 talousarviossaan.

Muut toimintakulut laskivat -126 tuhatta euroa. Vuonna 2018 kirjattiin 85 tuhatta euroa käyttöomaisuuden myyntitappiota ja 18 tuhatta euroa luottotappioita.

Rahoituskulut laskivat – 231 tuhatta euroa. Korkokulut pysyivät edellisen vuoden tasolla. Lasku tulee muista rahoituskuluista rahoitusarvopapereiden hyvän markkinatilanteen vuoksi.

Poistot kasvoivat 393 tuhatta euroa. Poistoihin sisältyy vuonna 2019 Sivakkahallin arvonalentumiskirjausta 331 tuhatta euroa. Tuupalan uuden puukoulun poistot aloitettiin maaliskuussa 2018, vuonna 2019 poistot tulevat kokonaiselta vuodelta.

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva **toimintakate** osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. **Vuosikate** kuvaa kokonaisrahoituksen riittävyyttä.

Kuhmon kaupungin toimintakate vuonna 2019 oli – 60,43 (-60,49) miljoonaa euroa. Toimintakate parani 59 tuhatta euroa toimintatuottojen laskiessa - 863 tuhatta euroa (-12,95 %) ja toimintakulujen laskiessa - 923 tuhatta euroa (- 1,37 %).

Kuhmon kaupungin vuosikate vuonna 2019 oli 1,3 (-0,6) miljoonaa euroa, kasvua 1,9 miljoonaa euroa. Kuhmon kaupungin käyttötalouden rahoitus vuosikatteella mitattuna on positiivinen.

Taulukko: Tuloslaskelman tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	8,77	9,93
Vuosikate/Poistot, %	44,71	-23,61
Vuosikate, euroa/asukas	160,42	-72,13
Asukasmäärä	8 190	8 333

Vuosikate euroa/asukas on 160,42 euroa. Vastaavan kokoisissa kunnissa vuonna 2018 tunnusluvun arvo oli 249 euroa. Vuosikate/Poistot oli 44,71 %. Vastaavan kokoisten kuntien keskiarvo oli 2018 vuonna 74 %.

Kun vuosikate ei riitä peittämään poistoja, tarkoittaa se, että taloutta tulee sopeuttaa.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään suunnitelmanmukaiset poistot, arvonalentumiset sekä mahdolliset satunnaiset tuotot/kulut ja poistoeron muutokset, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos.

Vuoden 2019 tulos on – 1 582 tuhatta euroa alijäämäinen. Tilikauden tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna + 1,5 miljoonaa euroa.

Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kunnan varsinaisen toiminnan, investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Tarkempi rahoituslaskelma on tilinpäätöskirjan kohdassa 2.2.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivisuus ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä puolestaan ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavirtoja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2019 oli – 720 (- 4 025) tuhatta euroa ja parani 3 304 tuhatta euroa. Investointeihin käytetty rahavirta laski 1 532 tuhatta euroa. Toiminnan rahavirta parani 1 772 tuhatta euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Investointeihin käytetyssä rahavirrassa pysyvien vastaavien luovutustulot olivat 722 (122) tuhatta euroa. Sivakkahalli ja siihen liittyvät toimistorakennukset siirtyivät 710 tuhannen euron apporttisiirtona Kuhmon Yrityssampo Oy:n nimiin.

Rahoituksen rahavirta vuonna 2019 oli 1 608 (3 376) tuhatta euroa. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 7,0 miljoonaa euroa ja niitä lyhennettiin 3,2 miljoonaa euroa.

Kuhmon kaupungin toiminnan ja investointien kumulatiivinen rahavirta viideltä viimeiseltä vuodelta (2015 – 2019) on yhteensä – 23,6 miljoonaa euroa.

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

2015	2016	2017	2018	2019	KUM 5 V
-5 947	-3 436	-9 529	-4 025	-720	-23 657

Toiminnan ja investointien rahavirta/asukas oli vuonna - 110 euroa/asukas. Vastaavan kokoisissa kunnissa vuonna 2018 vastaava luku oli keskimäärin - 329 euroa/asukas.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena.

Kuhmon kaupungin rahavarojen muutos oli 887 tuhatta euroa.

Taulukko: Rahoituksen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Investointien tulorahoitus, %	51,32	-17,21
Pääomamenojen tulorahoitus, %	22,71	-8,55
Lainanhoitokate	0,44	-0,11
Kassan riittävyys, pv	111	104
Asukasmäärä	8 190	8 333

Investointien tulorahoitus - % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä osuus investoinneista on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Pääomamenojen tulorahoitus - % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta ja lainojen takaisinmaksusta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kun tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää, jos tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys (pv) kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Se ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kuhmon kaupungin rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Sisäiset erät, kuten kaupungin eri toimialojen keskinäiset saatavat ja velat eivät sisälly taseeseen.

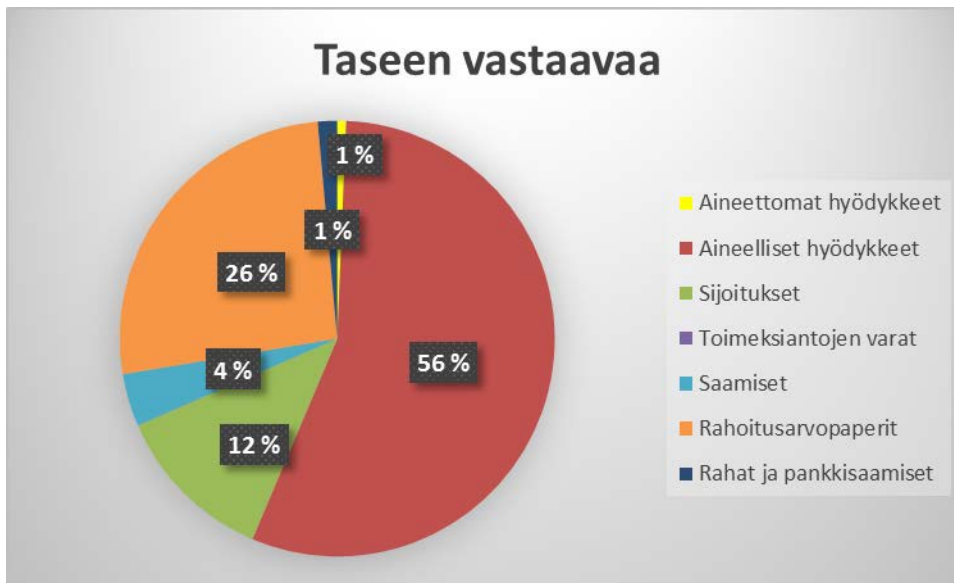
Kuhmon kaupungin taseen arvo oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 81,0 (81,9) miljoonaa euroa. Tarkempi tase esitetään tilinpäätöskirjan kodassa 2.3.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät sijoitukset on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella.

Poistosuunnitelma ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kaavio: Taseen vastaavaa jakautuminen

Pysyvien vastaavien arvo taseessa vuonna 2019 oli 55,5 (56,7) miljoonaa euroa, laskua – 1,2 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä 56 %:n osuudella on aineelliset hyödykkeet, joiden arvo on 45,1 miljoonaa euroa. Rakennusten arvo taseessa on 28,5 ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo 11,4 miljoonaa euroa. Ennakkomaksuihin ja kesken-eräisiin hankintoihin on taseessa kirjattu 0,6 miljoonaa euroa. Arvo- ja taide-esineitä taseessa on 0,2 miljoonan euron edestä

Sijoituksia eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli taseessa 9,8 (9,1) miljoonaa euroa. Lainasaamiset laskivat – 98 tuhatta euroa. Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja muissa omistusyhtiöissä kasvoivat 0,8 miljoonaa euroa,

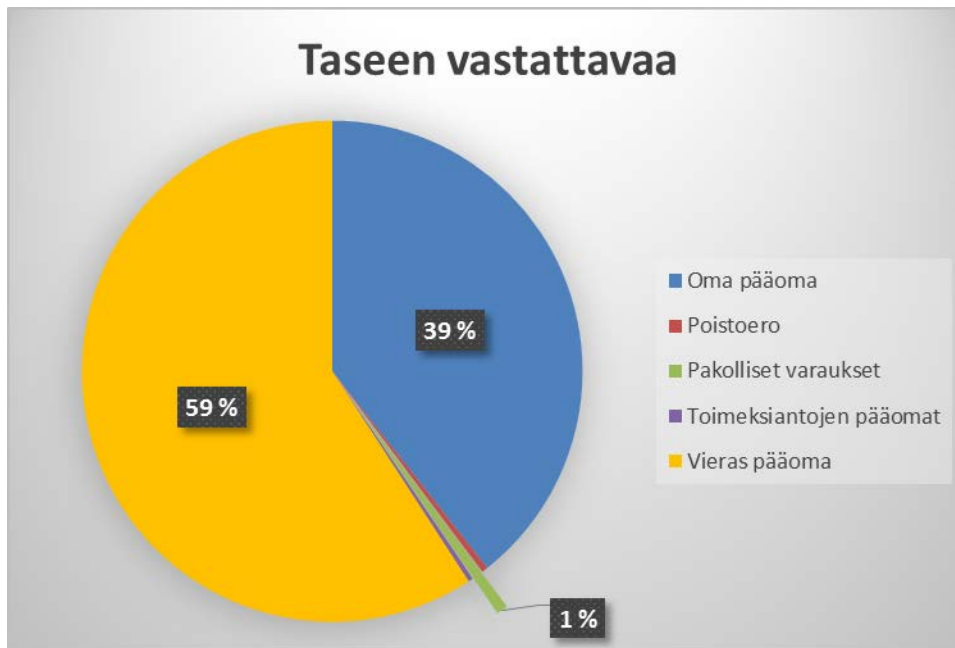
Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Vaihtuvia vastaavia oli vuoden 2019 lopussa 25,5 (25,3) miljoonaa euroa, kasvua 0,3 miljoonaa euroa. Kuumossa rahoitusarvopaperit ovat vaihtuvien vastaavien merkittävin erä 83 %:n osuudella. Rahoitusarvopapereiden tasearvo oli vuoden lopussa 21,2 (20,0) miljoonaa euroa, kasvu 1,2 miljoonaa euroa.

Vaihtuvien vastaavien pitkäaikaisten saamisten arvo oli 1,7 (1,8) miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten saamisten merkittävien erä on Kuhmon kaupungin lainasaaminen Kuhmon Lämpöenergia Oy:ltä. Lyhytaikaisten saamisten arvo on 1,4 (2,0) miljoonaa euroa, josta myyntisaamiset 0,8 (1,3) miljoonaa euroa.

Vastattavaa

Kaavio: Taseen vastattavaa jakaantuminen

Oma pääoman vuoden 2019 lopussa oli 31,9 (33,5) miljoonaa euroa. Oma pääoman osuus taseen loppusummasta on 39 %. Omasta pääomasta peruspääoma muodostaa 23,6 miljoonaa. Arvonkorotusrahastoon on kirjattu 0,3 miljoonaa euroa Oppimiskeskuksen ja terveysaseman tonteista, jotka on saatu vastikkeettomana saantina kaupungille. Muiden omien rahastojen arvo on 9,8 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien alijäämä on - 183 tuhatta euroa ja tilikauden alijäämä - 1,6 miljoonaa euroa. Taseen kumulatiivinen alijäämä on vuoden lopussa - 1,8 miljoonaa euroa.

Poistoeron arvo taseessa on 0,4 miljoonaa euroa. Pakollisten varausten arvo on 0,6 (0,8) miljoonaa euroa, laskua 194 tuhatta euroa.

Vieras pääoma vuoden lopussa oli yhteensä 47,9 (47,0) miljoonaa euroa, 0,8 miljoonaa euroa. Lainat pankeilta ja julkisyhteisöiltä olivat 40,2 (36,5) miljoonaa euroa, kasvua 3,7 miljoonaa euroa. Ostovelkojen osuus vieraasta pääomasta oli 1,2 (2,9) miljoonaa euroa, laskua - 1,7 miljoonaa euroa. Siirtovelat olivat 4,1 (5,3) miljoonaa euroa, laskua 1,3 miljoonaa euroa. Sote-kuntayhtymälle vuonna 2019 toteutunut lisämaksu 1,8 miljoonaa euroa kirjattiin vuoden vaihteessa siirtovelkoihin. Edellisenä vuodenvaihteena vastaava summa oli 3,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä verotilitysten joulukuun negatiivinen -0,7 miljoonaa euroa kirjattiin tilivelkoihin. Vuonna 2019 pitkäaikaisiin velkoihin on kirjattu liittymismaksuja 2,1 (1,9) miljoonaa euroa, kasvua 0,2 miljoonaa euroa.

Taulukko: Taseen tunnusluvut

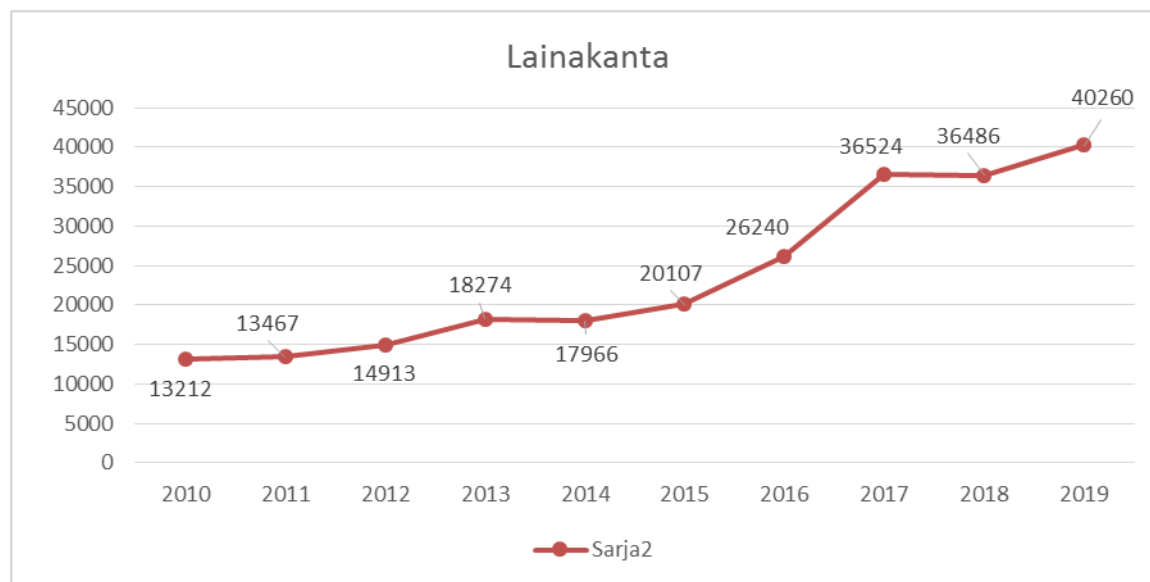
TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	39,8	41,4
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	72,3	70,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	72,6	70,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-1765	-183
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	-215,5	-21,9
Lainakanta, €/asukas	4 916	4 378
Lainakanta 31.12., 1 000 €	40 260	36 486
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 732	1 846
Leasing- ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	236	215
Asukasmäärä	8 190	8 333

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulo-rahoituksella. Jonkinasteisena mittana voidaan pitää 50 %:n velkaisuusastetta, jonka yli tunnusluku ei saisi mennä.

Vuoden 2019 lopussa Kuhmon kaupungin omavaraisuusaste oli 39,8 %. Suhteellinen velkaantuneisuus nousi 72,3 %:iin.

Kuvio: Korollisen velan kehitys

Kuhmon kaupungin lainakanta vuoden 2019 lopussa oli 40,3 (36,5) miljoonaa euroa, kasvua 3,8 miljoonaa euroa. Lainakanta/asukas oli 4 916 euroa. Lainakanta/asukas oli Suomen kunnissa vuoden 2018 lopussa keskimäärin 3 039 euroa. Likvidit rahavarat huomioituna Kuhmon kaupungin nettovelka oli vuoden vaihteessa 25,7 miljoonaa euroa (14,4 miljoonaa euroa), nettovelka/asukas 3 136 euroa.

1.3.3 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuhmon kaupungin tase kääntyi alijäämäiseksi vuoden 2018 lopussa. Alijäämä oli tuolloin – 183 tuhatta euroa. Vuoteen 2019 lähdeittiin – 0,5 miljoonan euroa alijäämäisellä talousarviolla. Vuoden tulos muodostui kuitenkin – 1,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi eli 1,1 miljoonaa euroa ennakoitua huonommaksi. Sote-kuntayhtymän alijäämästä johtuen Kuhmon tulokseen kirjattiin 2019 vuodelle lisämaksua 1,8 miljoonaa euroa. Sote-kulut ylittivät talousarvion Kuhmossa 1,4 miljoonalla eurolla. Kuhmon taseessa on vuoden 2019 lopussa kertynyttä alijäämää 1,8 miljoonaa euroa. Kuntalain mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa viimeistään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Lainarahoituksella tehdyt suuret investoinnit näkyvät kaupungin taloudessa suoraan noin 600 tuhannen euron kasvuvaa-
timuksena toimintakatteelle. Toimintakulujen kasvuun tulee paineita vähittäisellä inflaation kasvulla ja sitä kautta myös kuntien ansiotason kasvulla. Kuntien ansiotason nousun uskotaan vuonna 2020 olevan 3,0 %. Tämä tuo Kuhmon kaupungin menoihin suoraan laskettuna noin 300 tuhannen euron lisäpaineen. Lainojen korot ovat jo pitkään pysytelleet erittäin alhaisella tasolla ja Kuhmon kaupungin kaikkien lainojen kesikorko vuonna 2019 oli 0,45 %. Korkojen merkittävään nousuun kahden vuoden säteellä emme usko, mutta kaupungin tulee kuitenkin varautua myös siihen, että jonkinasteista nousua tapahtuu jo lähivuosina.

Vuoden 2020 valtionosuudet ovat Kuhmossa 1,2 miljoonaa euroa vuotta 2019 suuremmat. Valtiontalouden tasapainotamisvaateiden myötä valtionosuuksien ei uskota kasvavan tulevina vuosina. Kuhmon kaupungin väestökehitys on pitkään ollut noin -1,5 % vuosittain samalla kun väestö ikäännyy niin, että 25 - 64 -vuotiaiden määrä laskee keskimäärin 3,5 % vuosittain. Verotuottojen ennuste vuodesta 2019 kasvaa vuoteen 2020 noin 1,1 miljoonaa euroa. Kasvusta puolet tulee kunnallisveroprosenttiin 0,5 % -yksikön nostosta vuodelle 2020. Toimintatuottoihin ei saada tulovirtaa metsien myynnistä menneiden vuosien tasoisesti. Joten paineet kohdistuvat toimintamenojen sopeuttamiseen. Tulevaisuuden osalta on myös huomioitava riskit, joita liittyy Kuhmon kaupungin merkittävään kiinteistökantaaan, kiinteistöjen käyttöasteeseen, sisäilmaongelmien tuomiin paineisiin ja muuhun korjausvelkaan. Myös Sote-kulujen kiivas kehitys sekä Kainuun uusi-sairaala -hankkeen tuomat lisäkulut aiheuttavat merkittävää painetta ja riskiä Kuhmon ja muiden Kainuun kuntien talouteen. Tulevaisuuden osalta epävarmuutta suunnitelmiin tuovat maailman talouden ja poliittisen ilmapiirin epävakaus, uudet virussairaudet sekä niiden vaikutus rahoitusarvopapereiden tuottoon.

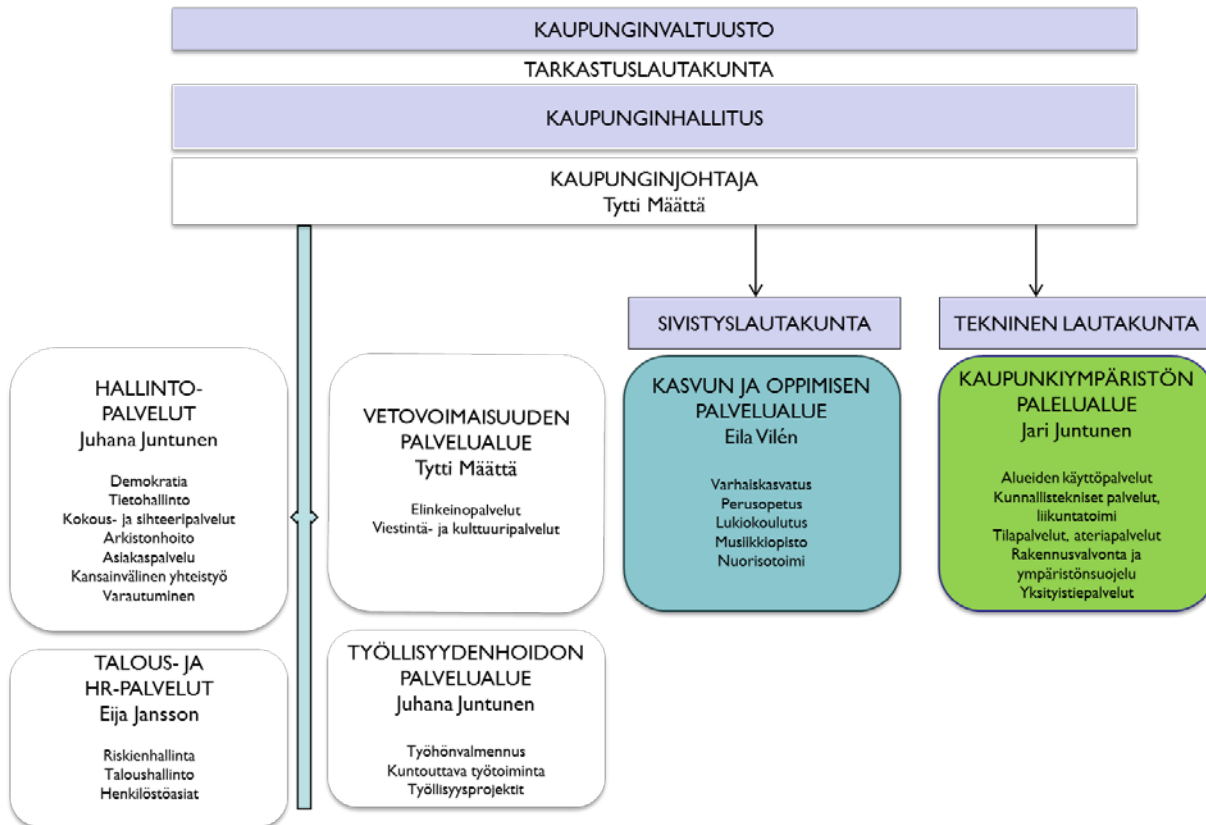
Kuhmo aloitti vuonna 2019 yhteistoimintamenettelyn, joka jatkuu vuoden 2020 aikana. Talousarviossa 2019 on talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille 2021 – 2022 asetettu tavoitteeksi, että henkilöstökuluissa mennään 0-kasvulla koko suunnitelmakauden ajan siitä huolimatta, että palkkoihin tulee TES-korotuksia. Merkittävin paine kohdistuu kuitenkin sote-kuluihin, joihin tarvitaan noin 2 %:n pudotus vuosittain. Tähän odotukseen sisältyy merkittävä riski. Tasapainottamiseen tullaan tarvitsemaan laaja kattaus eri toimenpiteitä.

Parhaillaan meneillään oleva koronavirusepidemia ja poikkeusolot tulevat hyvin suurella todennäköisyydellä vaikuttamaan myös Kuhmon kaupungin taloudelliseen tilanteeseen erittäin merkittävästi. Vaikutuksia tulee suurella todennäköisyydellä verotuottojen pienentymisen ja rahoitusarvopapereiden tuottoihin. Myös toimintatuottojen odotetaan pienenevän. Samalla kulut kasvavat mm. kasvavien sote-kulujen kautta. Vielä ei tiedetä, minkälaisella summalla valtio tulee tukemaan kuntien taloustilanteen vaikeutumista entisestään nyt meneillään olevien poikkeusolojen johdosta. Tässä vaiheessa on mahdoton arvioida, miten suuri euromääräinen vaikutus pandemialla on Kuhmon kaupungin talouteen.

I.4 MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNOISSA

Kuhmon kaupungin organisaatio

Kuhmon kaupungin organisaatio uudistettiin vuoden 2015 aikana. Kaupungin kirjanpidolliset tulosyksiköt muutettiin vastaamaan uutta organisaatorakennetta 1.1.2017 alkaen.

Kaupunginjohtaja Tytti Määttä aloitti virassa 2.1.2018 alkaen. Kaupunginjohtajan vastattavaksi siirrettiin vuoden 2017 aikana vetovoimaisuudenpalvelualue. Elinkeinopalveluihin sisältyvät yrityspalvelut, elinkeinoelämän kehittäminen ja kehittämishankkeet, maaseutupalvelut ja Woodpolis-toiminta. Viestintä- ja kulttuuripalveluihin sisältyvät kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kirjasto- ja museotoiminta sekä viestintä ja markkinointi.

Hallintopalveluiden vastuualueetta on täydennetty kuntademokratian, kansainvälisen yhteistyön ja varautumisen vastuilla.

Vuoden 2019 aikana ei tapahtunut muutoksia organisaatorakenteessa.

Kaupunkikonsernin rakenne

Kaupunkikonsernin rakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2019 aikana.

Kiinteistöjärjestelyt ja niiden vaikutus lukujen vertailtavuuteen

Tuupalan uusi puukoulu otettiin käyttöön helmikuussa 2018. Kontion koulun tilat ja Mäkikadun päiväkodin tilat jäivät tuolloin tyhjilleen. Mäkikadun päiväkoti on myynnissä. Kontion koulun tilojen osalta kaupunginhallitus teki purkupäätöksen. Päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Asia on edelleen hallinto-oikeuden käsiteltävänä.

Kaupunkiemon hallussa olleet Sivakka-teollisuushalli, siihen liittyvät toimistorakennukset A ja B sekä kylmävarasto siirrettiin Kuhmon Yrityssampo Oy:n omistukseen apporttisiirtona 1.5.2019 alkaen. Kulut vaikuttavat vertailutietoihin vuokratuottojen sekä kiinteistön hoitoon liittyvien kulujen osalta.

Rahoitusarvopaperit

Kuhmon kaupungin sijoitettujen arvopapereiden markkina-arvo oli 31.12.2019 yhteensä 22,26 miljoonaa euroa (20,11 miljoonaa euroa), kasvua 2,15 miljoonaa euroa, 10,7 %. Sijoitusten markkina-arvo jakaantuu kahden varainhoitajan välillä seuraavasti:

Evli Pankki Oyj	13.744.138,06 euroa
OP Varainhoito Oy	8.511.096,57 euroa

Kaupunginvaltuusto päätti 18.12.2018 (§ 72) muuttaa sijoitusten allokaatiota seuraavasti:

Vanha allokaatio, molemmat salkunhoitajat

Korkosijoitukset	55 % (55 - 100 %)
Osakesijoitukset	30 % (0 - 40 %)
Vaihtoehtoiset sijoitukset	15 % (0 - 20 %)

Uusi allokaatio Evli Pankki Oyj:

Korkosijoitukset	30 %	
Osakesijoitukset	30 %	
Vaihtoehtoiset sijoitukset	40 %	Health Care (100 %)

Uusi allokaatio OP Varainhoito Oy

Korkosijoitukset	30 %	
Osakesijoitukset	30 %	
Vaihtoehtoiset sijoitukset	40 %	OP Toimitilakiinteistö, 33 % OP Vuokratuotto, 13 % OP Asunto/tonttirahasto, 30 % OP-Metsänomistaja, 25 %

I.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ 31.12.2019

Kuhmon kaupungin henkilöstön lukumäärä 31.12.2019 oli 334 henkilöä. Henkilömäärä oli vähentynyt edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna kahdeksan henkilöä. Henkilöstön määrä oli vähentynyt eniten Kasvun ja oppimisen palvelualueella. Henkilöstöä koskevat liitetiedot taulukossa 7.4.2 sivulla 152.

Kaupunginhallituksen toimialalla olevalla Työllisyydenhoidon palvelualueella oli vuoden lopussa 12 palkkatuella työskentelevää työntekijää, edelliseen vuoteen verrattuna kolme henkilöä enemmän.

Henkilötyövuodet olivat vähentyneet vuoteen 2018 verrattuna noin -15 henkilötyövuotta. Vähennystä henkilötyövuosiin tuli kaikilla toimialoilla. Projektien henkilöstön määrä on pysynyt ennallaan.

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina, projektihenkilöstö eritelty

	2019	2018	Muutos
Kaupunginhallituksen alaiset	32,70	37,41	-4,71
Kasvun ja oppimisen palvelualue	184,38	189,53	-5,15
Kaupunkiympäristön palvelualue	98,10	103,09	-4,99
Yhteensä	315,18	330,03	-14,85

	2019	2018	Muutos
Elinkeinopalvelujen projektit	3	3,4	0,40
Työllisyydenhoidon projektit	14,05	13,2	0,85
Yhteensä	17,05	16,6	0,45

Henkilöstömäärää ja rakennetta tarkastellaan tarkemmin henkilöstötilinpäätöksessä.

I.6 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ, KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEISTA

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 17.12.2013 ja hyväksyi kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Kaupunginvaltuusto on 18.3.2014 hyväksynyt konserniohjeen, joka määrittää vastuut ja toimintaperiaatteet, joilla kaupunkikonserniin kuuluvia yksiköitä ja yhtiöitä johdetaan kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 10.2.2015 Kuhmon kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjelman.

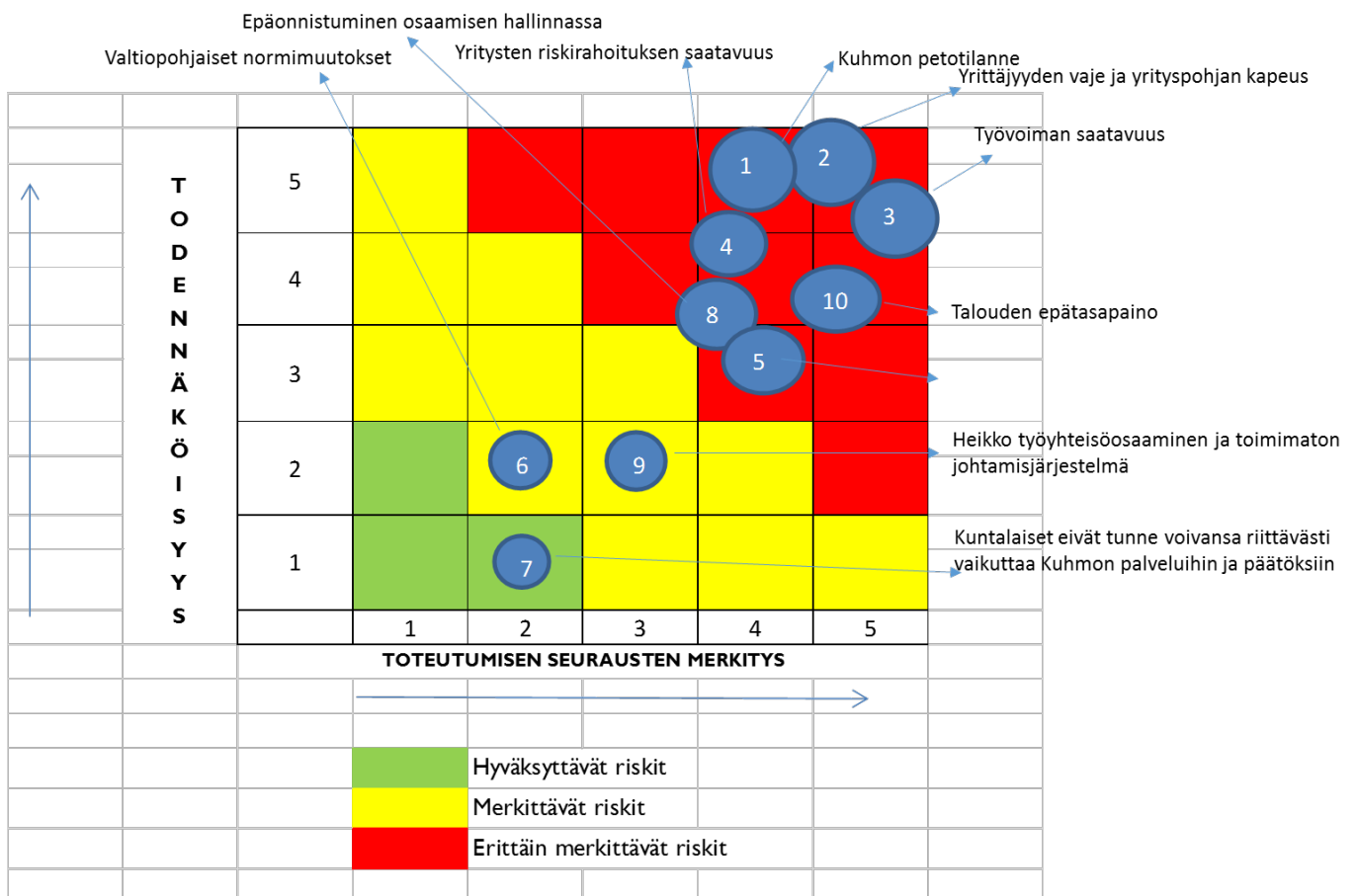
Hallintosääntö

Kuhmon kaupungin hallintosääntö uudistettiin viimeksi 17.12.2019.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Kuhmon kaupunkikonsernin osalta on määritetty strategiset ylitason riskit sekä operatiiviset, tapahtuma- ja vahinkoriskit sekä finanssiriskit toimintoittain ja tytäryhtiöiden osalta. Riskejä seurataan kaupunkikonsernin kolmannesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Strategiset riskit on määritetty vuonna 2017 kaupunkistrategian päivityksen yhteydessä ja niitä on päivitetty viimeksi talousarvion 2020 laadinnan yhteydessä joulukuussa 2019:

Kommentit strategiaan riskeihin

- Sote-maakuntaudistuksen viivästyminen toi lisää epävarmuutta suunnitteluun. Uuden hallituksen toimenpiteet eivät tuo helpotusta kuntatalouteen
- Talouden epätasapaino ja ylivelkaantuminen -riskin todennäköisyys on korkeampi, kun riskikartoitusta tehtäessä 2017 ennakoitiin. Vuoden 2018 tulos oli niin paljon alijäämäinen, että kaupungin tase painui noin 180 t€ alijäämäiseksi. Vaikka kaupunki on saanut sopeutettua omaa toimintaansa, jäi kaupungin tulos 1,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi sote-kulujen kasvun ja verotuottojen ennakoitua pienemmän tuloutumisen myötä. Talouden ennustaminen on tällä hetkellä poikkeuksellisen vaikeaa. Verotuottojen ennustaminen on kahden viimeisen vuoden ajan ollut epävarmaa. Valtionosuuksien ei uskota kasvavan, ei ainakaan suhteessa menojen kasvuun. Epävarmaa on myös se, korvaako valtio kunnille täysimääräisesti kunnille sälytettävät lisätehtävät. Sote-kulujen kehitys on yksi suurimmista riskitekijöistä kaupungin taloudessa. Vuoden 2020 Sote-kuntayhtymän talousarvio on 3,8 miljoonaa euroa alijäämäinen ja tämä on huomioitu kaupungin talousarviossa. Vuosille 2021 ja 2022 odotetaan merkittävää laskua sote-kuluihin. Onnistuminen kulujen leikkauksessa vaatii merkittäviä toimenpiteitä ja aiheuttaa riskiä talouden ennustamisessa. Kuhmon kaupunki on käynyt palvelujen muotoiluun ja talouden sopeuttamiseen liittyviä yhteistoimintamenettelyn mukaisia neuvotteluja loka-joulukuun aikana. Neuvottelut on saatettu päätökseen vuotta 2020 koskien ja sovitut asiat on huomioitu talousarviossa. Neuvottelut jatkuvat vuoden 2020 puolella. Tavoitteena on, että henkilöstökulut saadaan pidettyä suunnittelukauden 2020 – 2022 ajan 0-kasvulla vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna.

Rahoitusarvopapereiden tuotto oli vuonna 2019 erinomainen, sijoitusten markkina-arvo kasvoi edellisestä vuoden vaihteesta 2,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 alussa tapahtui V-muotoinen positiivinen korjausliike vuoden 2018 lopussa tapahtuneeseen markkina-arvojen laskuun. Vuoden 2020 kahden ensimmäisen kuukauden aikana on jälleen tapahtunut negatiivista kehitystä. Johtuen mm. öljyn hinnanlaskusta ja korona-viruksen aiheuttamista talousennusteiden huononemisesta, on rahoitusarvopapereidemme markkina-arvo laskenut 230 tuhatta euroa vuoden vaihteeseen verrattuna. Korjausliikkeen parempaan uskotaan toteutuvan U-muotoisena kehityksenä ja tilanteen korjautuvan alkukesästä 2020. Rahoitusarvopapereiden markkina-arvon kehitykseen sisältyy riski.

- Parhaillaan meneillään oleva koronavirusepidemia ja poikkeusolot tulevat hyvin suurella todennäköisyydellä vaikuttamaan myös Kuhmon kaupungin taloudelliseen tilanteeseen erittäin merkittävästi. Vaikutuksia tulee suurella todennäköisyydellä verotuottojen pienentymisen ja rahoitusarvopapereiden tuottoihin. Myös toimintatuottojen ennakoidaan laskevan samalla kun toimintakuluihin tulee kasvua mm. kasvavien sote-kulujen myötä. Vielä ei tiedetä, minkälaisella summalla valtio tulee tukemaan kuntien taloustilanteen vaikeutumista entisestään nyt meneillään olevien poikkeusolojen johdosta. Tässä vaiheessa on mahdollista arvioida, miten suuri euromääräinen vaikutus pandemialla on Kuhmon kaupungin talouteen.
- Tavoiteltu henkilöstökulukehitys edellyttää vuosien 2019 – 2022 aikana noin 60 henkilötyövuoden vähennystä, josta osa pystytään hoitamaan eläköitymisten ja määräaikaisten työsuhteiden päättämisen kautta. Henkilöstösuunnittelu ja osaamisen hallinta tulevat olemaan merkittävä haaste myös kaupungin oman henkilöstön osalta. Samalla taloudelliset paineet merkitsevät sitä, että toimintatapoja ja prosesseja joudutaan uudistamaan ja henkilöstön työnkuvia muokkaamaan. Kaupunki järjestää yksiköittäin palvelun muotoilun ja kehittämisen koulutusta ja sparrausta muutoksessa tukemiseen.
- Osaavan työvoiman saaminen on riskinä realisoitunut alueen yrityksissä. Kuhmo on yhteistyössä KAO:n kanssa käynnistämässä hanketta, jonka tavoitteena on mahdollistaa peruskoulusta valmistuvien alle 18-vuotiaiden nuorten mahdollisuus opiskella ammattiin kotipaikkakunnallaan Kuhmossa. Hankkeeseen haetaan yhteistyöyrityksiä, joissa nuorten opinnollistamista voidaan tehdä. Yritykset käynnistävät rekrytointikoulutuksia. Kuhmo viestii aktiivisesti ja on mukana yhteistyössä tehtävissä rekrytointitoimenpiteissä.
- Kiinteistöriskit ovat nousseet merkittäväksi riskiksi ja lisäävät kaupungin taloudellisia paineita merkittävästi suunnittelukaudella. Kaupungin johto suorittaa edunajamista, jonka tavoitteena on saada helpotusta kuntien kiinteistöjen tuomaan taloudelliseen paineeseen (purkamisavustukset). Nykyisen terveysaseman ja Tuupalan koulun matalan osan purkamiskuluvaraus ja terveysaseman tasearvon alaskirjaus on huomioitu kaupungin talousarviossa 2020.
- Kaupunginhallitus korotti Kuhmon petotilanteen riskilukua kokouksessaan 3.12.2019. Kaupunki viestii asiasta aktiivisesti ja tekee tarvittavaa edunajamista asian osalta.

Toimialakohtaiset riskit

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Työryhmä:		Ritva Juntunen, Marjut Kyllönen, Elisa Kerola, Mirja Pussinen, Eila Vilén, Seppo Vilén, Antti Komulainen				Laatimispäivämäärä: 9.11.2018, päivitys 19.2.2019		
						päivitys 11.3.2019, 29.9.2019 ja 10.3.2020		
Nro	Kohde	Riski	Syy	Seuraus	Riskiluku			Toimenpiteet
					TN	VS	RL	
1.	Varhaiskasvatus, perusopetus, musiikkiopisto	Pätevän henkilöstön saatavuus, (mm. erityisopetus) ja henkilöstön pysyvyys sekä pitovoiman väheneminen	Kuhmon syrjäisyys, oppilasmäärien pieneneminen, osa työsuhteista määräaikaista	Palvelu- ja laatutaso laskee ja on vaara, ettei se ole vaadittavalla tasolla.	3	3	9	Lisä- ja muuntokoulutus, hyvien käytänteiden näkyvyyden lisääminen verkossa, rekrytoinnin oikea-aikaisuus ja Kuntarekryn käyttäminen.
2.	Kaikki yksiköt	Sairausten/pysyvän vamman/ vahingon aiheuttamisvastuu toteutuu, vakavasti sairaiden lasten haasteet, tarttuvat taudit, epidemiat ja pandemiat vaikuttavat merkittävästi toimintojen järjestämiseen sekä toiminnan piirissä olevien terveyteen	Toimitilojen sisäilmaongelmat, puutteellinen varustus, lapsen tai nuoren perussairaus, tarttuvat taudit, epidemiat ja pandemiat	Pysyvä työperäinen terveyshaitta työntekijälle, lapsen vakava/pysyvä terveyshaitta, vakava loukkaantuminen tai kuoleminen	4	3	12	Lukion tulevista tiloista on tehty linjaus, yläkoulun ja kirjaston remonttisuunnitelmat ovat työn alla. Koulurakennusten kuntoa ja sisäilmaa seurataan jatkuvasti. Osa henkilöstöstä on saanut lääketurvakoulutusta.
3.	Kaikki yksiköt	Tiedon/taidon ajan tasaisuus ei kunnossa	Pienet resurssit, kehittämiseen ei ole riittävästi resursseja	Toiminnan laadun heikkeneminen	1	1	1	Koulutuksiin ja kehittämiseen osallistuminen ja panostaminen
4.	Musiikkiopisto	Yhteistyösopimus Sotkamon kanssa päättyy	Kilpailutilanne Kajaanin kanssa	Musiikkiopiston toiminta päättyy	2	4	8	Musiikkiopistotoiminnan järjestämisestä pidetään kokous Sotkamon kanssa vähintään kerran lukukaudessa, markkinointiin panostetaan.
5.	Nuorisopalvelut	Työtapaturvavaara	Koneiden ja laitteiden, ajoneuvojen käyttö, puutteellinen työturvallisuus	Eriasteiset vammat, pahimmassa tapauksessa kuolema	2	2	4	Noudatetaan ohjeita ja määräyksiä, kerrataan turvallisuuteen liittyviä asioita säännöllisesti.
6.	Lukio, musiikkiopisto	Kurssitarjonnan tai toiminnan supistuminen, päällekkäisyydet lukiolaisten lukujärjestyksissä;	Vähäiset oppilas/ opiskelijamäärät	Kuhmon elinvoimaisuus kärsii	2	3	6	Markkinoinnin tehostaminen ja monipuolisuus, jatkuva tiedottaminen positiivisessa hengessä.
7.	Sivistystoimi	Puutteellinen henkilöstön toimintakyky	Pitkät sairauslomamat, ei	Toiminnan laatu kärsii,	2	3	6	Keskitytään olennaiseen toimintaan, hankitaan uusia val-

			päteviä sijaisia	ylikuormittuminen				miuksia, panostetaan työhyvinvointiin.
8.	Kaikki yksiköt	Toimimaton tietotekniikka vaarantaa <i>arjen sujuvuuden</i>	Tietoteknistä apua ei ole aina mahdollista saada nopeasti.	Opetus tai muu toiminta voi vaarantua tai laatu heikentyä	2	1	2	Jatkuva kouluttautuminen, laitteiston ajan tasalla pitäminen, sisäverkkojen ja yhteyksien parantaminen
9.	Kuljetussuunnittelu	Kuljetussuunnittelijan pidempi poissaolo	Varahenkilön puuttuminen	Kuljetusten organisoiminen heikenee tai vaarantuu	1	1	1	Riski poistunut, varahenkilö nimetty tehtävään.
10.	Kaikki yksiköt	Fyysisen turvallisuuden uhka: ulkopuolisen tekijän, oppilaan, opiskelijan tai henkilökunnan edustajan tekemä henkiriikos/väkivaltainen teko	Kiinteistöturvallisuus, yhteiskunnan tila, työttömien ja syrjäytyneiden määrä	Kuolema, vaka-va/lievempi loukkaantuminen, henkilöt traumat	2	4	8	Uhkaaviin tilanteisiin varaudutaan harjoittelemalla säännöllisesti, pelastussuunnitelmissa huomioitu erilaiset vaarat. Lasten, nuorten ja henkilöstön hyvinvointiin panostetaan ja sitä seurataan (opiskeluhoolto, kehityskeskustelut yms)
11.	Nuorisopalvelut	Tapaturmariskejä, jotka aiheutuvat mm. kaasuista, ras-kaista nostoista, liukastumisista ja työkoneiden käytös-tä. Väkivallan uhka.	Huolimattomuus, piit-taamattomuus turva-ohjeista, ammattitai-dottomuus, laitteiden rikkoontumi-nen	Toiminnan laatu heikke-nee	2	2	4	Tehty työturvallisuussuunni-telma, jota päivitetään vuosit-tain. Pidetään työturvakortit voimassa. Osallistutaan sään-nöllisesti alkusammutusharjoi-tuksiin.
12	Varhaiskasvatus, perusopetus, kuljetussuunnittelu	Kuljetuksiin liittyvät riskit	Ohjeistusta ei noudateta.	Kuljetus ei toimi, turval-lisuus vaaran-tuu.	2	2	4	Säännöllinen kuljetusproses-siin liittyvien ohjeiden kertaus ja päivitys.
13.	Kaikki palvelu-alueen yksiköt	Määrärahojen riittä-vyys	Valtion-osuuksien muutokset, kaupungin taloustilanne, erillirahoi-tuksen ha-kuun ei rea-goida	Toiminnan laatu heikke-nee	2	2	4	Laaditaan vuosikellot, joihin merkitään tärkeät asiat.
14.	Oppilaitokset	Rahoituksen heiken-tyminen ja enna-koimattomuus	Pätevän hen-kilöstön läh-teminen Kuhmosta vähenevän työn takia.	Oppi-las/opiskelija määrät vä-henevät, ei pysytä muka-na kehityk-sessä.	2	3	6	Kaikissa yksiköillä ja kaikilla tasoilla työ Kuhmon kehittämi-seksi

Kuhmon Lämpöenergia Oy

Kuhmon Lämpöenergia Oy							Laatimispäivämäärä:		
Hilöt:									
	Nro	Kohde	Riski	Syy	Seuraus	Riskiluku			Toimenpiteet
						TN	VS	RL	
OPERATIIVISET RISKIT	1.	Kuhmon kaukolämpöverkon asiakkaat, kaupungin laitokset	Lämmöntoimituksen katkeaminen	Energiatoimituksen katkeaminen eri syistä, putkirkorot					Varavoima (vanhainkoti, terveyskeskus, Kontion koulu), sähköön poikkeusolojakelesta sopiminen Kuhmon Lämmön kanssa, poikkeusolojen valmiussuunnitelman päivittäminen, suunnitelma putkiston uudistamisesta tuleville vuosille
	2.								
	3.								
	4.								
	5.								
TAPAHTUMA-/JA VAHINKORISKIT	1.								
	2.								
	3.								
	4.								
	5.								
FINASSIRISKIT	1.								
	2.								
	3.								
	4.								
	5.								

Kaupungin toiminnan vakuutukset

Toiminnan ja omaisuuden riskit on suojattu vakuuttamalla. Kaupungin kiinteistöt ja niihin liittyvä irtaimisto on vakuutettu ja vakuutusmaksu on vuodessa noin 51.600 euroa. Kaupungin henkilöstön kolmannelle osapuolelle aiheuttamien vahinkojen varalta on käytössä vastuuvakuutukset ja lisäksi on käytössä hallinnon vastuuvakuutus. Näiden vakuutusten vakuutusmaksu on noin 6.900 euroa vuodessa.

Ympäristötekijät/päästöoikeudet

Kuhmon Lämpö Oy	2019	2018
Päästöoikeudet tCO ₂ , 1.1.	67 738	70 762
Palautus, tCO ₂		
Päästöoikeuksien lisäys, tCO ₂	14 121	17 437
Käytetyt, tCO ₂	-461	-461
Myydyt, tCO ₂	-14 000	-20 000
Päästöoikeudet tCO ₂ , 31.12.	67 398	67 738
Käyttämättömät päästöoikeudet, €, 31.12.	1 652 599	1 643 324

Yhtiö harjoittaa päästökauppain mukaista toimintaa. Päästökauppaoikeudet on saatu vastikkeettomasti. Päästöoikeuksilla on tilikauden 2019 aikana käyty kauppaa.

Kuhmon kaupungin vesihuolto

Kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muiden kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun.

Vesihuoltolaki muuttui vesihuollon kehittämisveloitteen osalta 1.9.2014. Tätä ennen laki velvoitti kuntia laatimaan nimenomaisesti vesihuollon kehittämissuunnitelman. Nykyinen lainsäädäntö asettaa kunnille ainoastaan vesihuollon kehittämisveloitteen.

Kuhmon kaupungin vesihuoltolaitos on tehnyt vuoden 2019 aikana riskienhallintasuunnitelman valtakunnallisella WSP-riskienhallintatyökalulla (Water Safety Plan). Riskienhallintasuunnitelman yhteydessä on päivitetty valvontatutkimusohjelma, jota aletaan soveltaa vuoden 2020 alussa.

Yleisesti vesihuollon kehittämisessä huomioidaan myös jatkossa maankäyttö ja sen suunnittelu, sekä varmistetaan vesihuoltolain kehittämisveloitteet ja kehittämisen tarpeet.

Viime vuosina on rakennettu keskitetty vesihuolto taajaman lievealueille Haatajankylälle, Siikalahteen ja Kuhmoniemelle. Jämäksen alueen vesihuoltohanke valmistui syksyllä 2019.

Keskitetyn vedenhankinnan piiriin kuului Kuhmossa vuonna 2019 noin 5700 henkilöä.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen sisäisen valvonnan selonteko 2019

1. Kehittämisaalueet valtuustokaudelle 2017 – 2020

- Terveelliset ja turvalliset toimitilat (mm. lukio, yläkoulu ja päiväkodit)
- Palvelujen muotoilu ja talouden tasapainottaminen
- Kuhmolaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

2. Riskit ja riskien hallinnan järjestäminen

Sivistyspalvelujen toimintaan vaikuttavat riskit ovat sekä sisäisestä toiminnasta johtuvia että ulkoisten tekijöiden aiheuttamia. Sekä sisäiset että ulkoiset riskit voivat kohdistua organisaatioon tai organisaation asiakkaisiin. Kasvun ja oppimisen palvelualueella asiakkaita ovat kuhmolaiset lapset, nuoret, aikuiset ja vanhusväestö sekä Kuhmossa vierailevat matkailijat. Palvelut tuotetaan suoraan asiakkaille.

Keskeisimmät riskit sivistyspalvelujen toimialalla ovat

a) Ulkoisen uhan riskit asiakkaille tai työntekijöille

Väkivalta ja muut yhteiskunnan toimintoja uhkaavat kriisitilanteet.

Suomessa viime vuosina sattuneiden suurien ihmismääriä kohdanneiden väkivallantekojen vaara on olemassa myös Kuhmossa. Muun muassa näiden riskien torjuntaa varten on laadittu eri yksiköiden ja yleisötapahtumien turvallisuussuunnitelmat sekä kaupungin omat evakuointi- ja suojelusuunnitelmat. Edellä mainitut suunnitelmat päivitetään määräajoin ja yleisötapahtumien turvallisuussuunnitelmat tehdään aina jokaiseen yleisötapahtumaan erikseen ja tarkastetaan Kainuun Pelastuslaitoksen toimesta.

Yksiköt varautuvat toimimaan myös tilanteissa, joissa varsinaiset toimipaikat voivat olla suljettuina esim. Poikkeuslaista tai Tartuntatautilaista johtuen.

b) Henkilöresurssien aiheuttamat riskit

Palvelutuotannossa huolehditaan siitä, että kaupungin palvelut täyttävät kuluttajaviraston palvelujen tuottajille antamat määräykset sekä lakien asettamat vaatimukset.

Ikäluokkien pienentyessä ja opetusryhmien vähentyessä pätevien opettajien saaminen paikkakunnalle voi olla haasteellista, erityisesti silloin, kun perheen toisenkin aikuisen pitäisi työllistyä Kuhmoon tai lähikuntiin.

Suunnitellut kehittämiskohteet ja toimenpiteet toimialalla

a) Terveelliset ja turvalliset toimitilat

Säädökset edellyttävät, että käytössä olevat toimitilat ovat turvallisia ja terveellisiä kaikille asiakasryhmille sekä työntekijöille.

Tuupalan alakoulu ja päiväkotit ovat valmistuneet vuoden 2017 lopussa ja ne on otettu käyttöön helmikuussa 2018.

Kaupungin talousarviossa on varattu rahat Tuupalan yläkoulun remonttiin ja lukion tulevia tilaratkaisuja on kartoitettu vuoden 2019 aikana. AVI on ilmoittanut Kuhmon kaupungille, että sen on tehtävä päätös lukion tiloista tammikuun 2020 loppuun mennessä. Kevätlukukaudella 2019 lukio on toiminut varsinaisen lukiorakennuksen lisäksi oppimiskeskuksella. Syyslukukaudella lukion toimintaa on ollut lukiorakennuksen lisäksi pääasiassa yläkoululla.

Sisäilmaan liittyviä huomioita on tehty myös nuorisopalveluiden ja varhaiskasvatuksen käytössä olevissa yksittäisissä tiloissa yläkoulun ja lukion tilojen lisäksi.

b) Palvelujen muotoilu ja talouden tasapainottaminen

Vuoden 2019 aikana palvelualueen yksiköissä on käyty läpi palvelujen muotoiluun ja talouden tasapainottamiseen liittyviä asioita ja toimenpiteistä on laadittu suunnitelma aikatauluineen.

c) Kuhmolaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalain 1§:n 2. momentin mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia. Hyvinvoinnin edistäminen on mainittu useissa muissakin palvelualueita koskevilla laeilla.

Kuhmossa on vuodesta 2009 lähtien toiminut kaupunginhallituksen perustama terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, joka valmistelelee Kuhmon hyvinvointikertomuksen.

Vuonna 2018 päätettiin uuden, laajan hyte-työryhmän kokoonpanosta. Kaupungin hyvinvointityötä johtaa kaupunginjohtaja ja siihen on nimetty edustajat mm. kaikista Kasvun ja oppimisen palvelualueen vastuuyksiköistä.

Kaupunkiympäristön palvelualueen sisäisen valvonnan selonteko 2019

Kaupunkiympäristön palvelualueen työyhteisöä on pyritty kehittämään ottamalla käyttöön uusia työvälineitä, tietokoneohjelmia ja –sovelluksia. Palvelualueelta on osallistuttu kaupungin järjestämään tuotekehittäjäkoulutukseen. YT-neuvottelujen pohjalta tehtiin organisaatiomuutos kunnallistekniikan vastuuyksikköön. Vapaa-aikatoimenjohtajan tehtävät jaettiin kunnossapitopäällikön ja hyvinvointiaktivaattorin kesken. Liikuntapaikat jäivät kaupunkiympäristön palvelualueelle ja terveystiikunta siirtyi vetovoimaisuuden palvelualueelle. Työn toteuttamisen toimintamuotoja on muutettu organisaatiomuutoksen ja kehittäjäkoulutuksen myötä.

Ulospäin viestintää lisäämällä on saatu palvelualueen toimintaa tutuksi ja mahdollisista häiriötilanteista tietoa suuremmalle joukolla kuntalaisia. Henkilöstön kanssa käytävät kehityskeskustelut toteutettiin osin alkuvuodesta ja loppuvuodesta päädyttiin odottamaan uutta OSS-järjestelmää. Työpaikkakokouksia on pidettiin henkilöstön kanssa sekä osallistuttu kaupungin järjestämiin hyvinvointitapahtumiin. Palvelualueen taloutta seurataan jatkuvasti ja siitä raportoidaan kolmannesvuosittain ja ne toimitetaan lautakunnan kautta kaupunginhallituksen tietoon.

Kaavoituksen suunnittelu yhteistyötahoina toimivien viranomaisten edustajien kanssa käytiin tarvittavia viranomaisneuvotteluja sekä maankäytön suunnittelun yhteistyöhön liittyvä lakisääteinen kehittämiskeskustelu. Kaupungin metsätilojen hoito otettiin kaupungin omaan hoitoon ja tiemestarin tehtävänkuvaan. Vuonna 2019 kaupunki myi puuta Pääjärvi, Jaurakko, Saarikoski, Pulkkala ja Raviradanalue -nimisiltä tiloilta.

Rakennusvalvonnassa ja ympäristönsuojelussa lupamäärät pysyivät samalla tasolla kuin 2018. Lupamäärästä tehdään ao. valvontatilastot kolmannesvuosittain.

Tilapalvelujen vastuuyksikössä suurimpana investointikohteena olivat Hietaperän koulun, Urheilukeskuksen, Hiihtokeskuksen, Louhelan ja Uimahallin kattojen huovan vaihto. Lisäksi kaupungintalolla kahden huoneen lattiat pinnoitettiin uudelleen ja suoritettiin tiivistystyöt läpivienteihin. Suunnitelmia tehtiin korjausta varten tehtiin Tuupalan yläkoululle ja kirjastolle. Terveyskeskuksen hankesuunnittelu jatkui.

Ateria- ja puhtauspalveluissa henkilömäärää on sopeutettu vähenevään asiakasmäärään ja huollettaviin neliöihin peilattuna ja sen myötä palveluja on muotoiltu niiden turvaamiseksi.

Tekninen varikko tuotti kaupungille varastointi- ja kuljetuspalveluja sekä vesihuoltoverkoston ja Kuhmon Lämpöenergia Oy:lle kaukolämpöverkoston ylläpitotyöt. Kaukolämpöverkon vuotovesien määrää seurataan ja mahdolliset vuodot pyritään paikallistamaan ja korjaamaan mahdollisimman nopeasti. Vuoden 2019 keskimääräinen vuotovesimäärä kaukolämpöverkoston on 15 m³/vrk. Vuosittain verkkoon lasketaan karamelliväriaine, joka ilmaisee kiinteistöjen lämmönvaihtimien vuodot. Kaukolämmön energianostoa seurataan kuukausittain, kuten myös keskilämpötiloja ja lämmitystarvelukuja. Vuonna 2019 kaukolämpöä Kuhmon Lämpöenergia Oy osti Kuhmon Lämpö Oy:ltä 65,5 GWh, mikä on samaa luokkaa kuin v. 2018.

Vesihuollossa tehdään veloitettarkkailuohjelman mukaiset tarkastukset jätevesi- ja puhdasvesipuolella ja seurataan puhtaan veden laatua myös pikakokein viikoittain. Vedenkulutusta ja jätevedenpuhdistusta sekä käytettävien kemikaalien määrää seurataan jatkuvasti. Kainuun Ely-keskus valvoo vesihuollon toimintaa.

Vesihuollon suurimpana investointikohteena oli Jämäksen vesihuoltoverkon loppuun rakentaminen, sekä viemärin sujuuksia Hankarannantiellä, Ruukintiellä, Pennitiellä ja Kontiokadulla. Muita kunnallistekniikan merkittäviä investointikohteita olivat katujen saneeraukset Metsäkadulla, Talaskujalla, Hankarannantiellä ja Tervapolulla.

Kaupunkiympäristön palvelualueen riskit ja niihin varautuminen tapahtuu kuten aikaisemminkin erilaisten valmius- toimienpide-, poikkeusolojen rakennussuunnitelmien sekä evakuointi-, suojele-, raivaussuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi riskien akuutti torjunta ja käytännöntasoinen ennakointi toteutetaan päivystys- ja varallaolojärjestelmiä sekä ohjaus- ja hälytysautomaatiota käyttäen. Tilapalvelut on lisäksi ostanut vartiointipalvelua eräille kiinteistöille, joissa on tapahtunut normaalia enemmän ilkivaltaa. Työntekijät perehdytetään tehtäviinsä henkilö- ja tehtäväriskien välttämiseksi.

Henkilöriskit ilmenevät lähinnä henkilöstön ikääntymisenä ja sairauspoissaolojen lisääntymisenä. Tästä aiheutuu haittaa päivittäiseen toimintaan, koska organisaatio on niin ohut, ettei täydennystä ole juuri saatavilla sisäisin järjestelyin eikä ulkoakaan ole nopealla aikataululla saatavilla koulutettua työntekijää. Pitempiäaikaisten sairauslomien ajalle on palkattava määräaikaista työntekijöitä. Tiettyjen ydintehtävien hoidossa pidetään yllä varahenkilöjärjestelmää. Työntekijöihin kohdistuu myös ergonomisia, fyysisiä, henkisiä, kemiallisia ja biologisia vaaratekijöitä ja osin jopa merkittäviä riskejä. Toiminnassa painotetaan henkilökohtaisten suojavälineitten käyttöä, oikeita työmenetelmiä, varovaisuutta ja huolellisuutta riskien minimoimiseksi.

Taloudellisten riskien välttämiseksi on hankintojen selventämistä varten kaupungilla on oma hankintaohje, joka valmistui vuoden 2018 aikana. Palvelun ja tavaran toimittajien asiakastietoihin ja referensseihin sekä liikevaihtoon suuremmassa urakoissa on kiinnitettävä tarkempaa huomiota kilpailutuksia tehdessä.

Lopputoteamus

Vuonna 2019 tekniselle lautakunnalle on kirjautunut ulkoisia käyttötalousmenoja 8.519.2152 € ja ulkoisia tuloja 4.130.106 € ja sisäisiä käyttötalousmenoja 2.038.943 € ja sisäisiä tuloja 3.917.672 €. Ulkoisen toimintakatteen osalta talousarvio on toteutunut 113,0 %:sti eli nettomenot olleet arvioitua suuremmat ja sisäisen toimintakatteen osalta 87,8 %:sti eli nettotulot ovat olleet pienemmät kuin talousarvioon on arvioitu.

2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoiset erät)

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	5 809	6 672
Toimintakulut	-66 241	-67 164
Toimintakate	-60 433	-60 492
Verotulot	28 258	27 788
Valtionosuudet	32 092	32 246
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	61	65
Muut rahoitustuotot	2 330	1 018
Korkokulut	-181	-190
Muut rahoituskulut	-813	-1 036
Vuosikate	1 314	-601
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-2 608	-2 541
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset	-331	-5
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-1 625	-3 147
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	42	42
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 582	-3 104

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	8,77	9,93
Vuosikate/Poistot, %	44,71	-23,61
Vuosikate, euroa/asukas	160,42	-72,13
Asukasmäärä	8 190	8 333

2.2 TOIMINNAN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 1000 €	2018 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	1 314	-601
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-197	-54
Toiminnan rahavirta	1 117	-655
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 836	-3 833
Rahoitusosuudet investointeihin	276	342
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	723	122
Toiminnan ja investointien rahavirta	-720	-4 025
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	99	247
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	9 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 226	-3 538
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-5 500
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	3
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	622	-42
Korottomien velkojen muutos	-2 888	3 207
Rahoituksen rahavirta	1 608	3 376
Rahavarojen muutos	887	-649
Rahavarat 31.12., 1 000 €	22 375	21 488
Rahavarat 1.1., 1 000 €	21 488	22 137
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	51,32	-17,21
Pääomamenojen tulorahoitus, %	22,71	-8,55
Lainanhoitokate	0,44	-0,11
Kassan riittävyys, pv	111	104
Asukasmäärä	8 190	8 333

2.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018		2019	2018
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	55 464	56 661	A OMA PÄÄOMA	31 886	33 468
I Aineettomat hyödykkeet	530	585	I Peruspääoma	23 580	23 580
I Aineettomat oikeudet	530	585	II Arvonkorotusrahassto	299	299
II Aineelliset hyödykkeet	45 148	46 956	III Muut omat rahastot	9 771	9 771
I Maa- ja vesialueet	4 453	4 453	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-183	2 921
2 Rakennukset	28 452	30 192	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 582	-3 104
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 893	9 113	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET	326	369
4 Koneet ja kalusto	1 527	1 786	VARAUKSET		
5 Muut aineelliset hyödykkeet	221	221	I Poistoero	326	369
6 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	602	1 192	C PAKOLLISET VARAUKSET	607	801
III Sijoitukset	9 786	9 121	I Muut pakolliset varaukset	607	801
I Osakkeet ja osuudet	9 699	8 935	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	251	249
2 Muut lainasaamiset	50	149	I Valtion toimeksiannot		
3 Muut saamiset muilta	37	37	2 Lahjoitusrahastojen pääomat	251	249
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	15	14	E VIERAS PÄÄOMA	47 936	47 049
I Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	38 673	35 161
II Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15	14	I Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 508	33 132
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 527	25 261	2 Lainat julkisyhteisöiltä	112	128
Vaihto-omaisuus			3 Muut velat	2 053	1 901
Ennakkomaksut			II Lyhytaikainen	9 262	11 888
I Saamiset	3 151	3 773	I Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 624	3 210
Lyhytaikaiset saamiset	3 151	3 773	2 Lainat julkisyhteisöiltä	16	16
I Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	1 200	1 200	3 Saadut ennakot	128	122
2 Lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	451	476	4 Ostovelat	1 199	2 952
3 Lainasaamiset muilta	59	122	5 Muut velat	240	254
4 Myyntisaamiset	767	1 315	6 Siirtovelat	4 055	5 334
5 Lainasaamiset muilta	22	48			
6 Muut saamiset	336	338			
7 Siirtosaamiset	316	274			
II Rahoitusarvopaperit	21 209	19 983			
I Muut arvopaperit	21 209	19 983			
III Rahat pankkisaamiset	1 166	1 505			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	81 006	81 936	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	81 006	81 936

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	39,8	41,4
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	72,3	70,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	72,6	70,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-1 765	-183
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	-215,5	-21,9
Lainakanta, €/asukas	4 916	4 378
Lainakanta 31.12., 1 000 €	40 260	36 486
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 732	1 846
Leasing- ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	236	215
Asukasmäärä	8 190	8 333

2.4 KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT (ULKKOISET ERÄT)

Tulot	€	%	Menot	€	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	5 808 510	7,6	Toimintakulut	66 241 425	90,4
Verotulot	28 258 248	36,9	- valmistus omaan käyttöön		0,0
Valtionosuudet	32 091 594	41,9			
Korkotuotot	61 425	0,1	Korkokulut	181 371	0,2
Muut rahoitustuotot	2 330 080	3,0	Muut rahoituskulut	813 244	1,1
Satunnaiset tuotot		0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjaukset			Tulorahoituksen korjaukset		
- käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot	-4 354	0,0	+/- Pakollisten varausten muutos	-42 448	-0,1
			- muihin vuosiin kohdistuvat oikaisut		0,0
			- käyttöomaisuuden myyntitappiot	-1 618	0,0
			Oman pääoman muutos		0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	275 901	0,4	Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 835 739	3,9
Pysyvien vastaavien luovutustulot	722 510	0,9			
			Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 225 782	4,4
Antolainasaamisten vähennykset	98 655	0,1			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000	9,1			
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0,0			
Kokonaistulot yhteensä	76 642 569	100,0	Kokonaismenot yhteensä	73 253 495	100,0
			Kokonaistulot-kokonaismenot	3 389 075	
			Muut maksuvalmiuden muutokset	2 501 633	
			Rahavarojen muutos	887 442	
				<u>3 389 075</u>	

3 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

3.1 KONSERNIN RAKENNE JA SISÄLTÖ

Konserniyhteisöt	Kuntakonserinin osuus (1000 €)						tilikauden voitosta/ tappiosta
	Koti- paikka	Konsernin omistusosuus %	Kaupungin omistusosuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta		
Kuntayhtymät							
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	Kajaani	10,93	10,93	181	2 289	2	
Kainuun Liitto	Kajaani	12,44	12,44	27		3	
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	Kajaani	12,57	12,57	31	93	6	
Tytäryhteisöt							
Kuhmon Lämpö Oy, Kuhmo	Kuhmo	51,32	51,32	2 251	3 307	17	
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot, Kuhmo	Kuhmo	100,00	100,00	1 674	2 736	-12	
Kuhmon Yrityssampo Oy, Kuhmo	Kuhmo	100,00	100,00	3 087	95	-25	
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo, Kuhmo	Kuhmo	94,00	94,00	1 826	85	8	
Kuhmon Lämpöenergia Oy, Kuhmo	Kuhmo	100,00	100,00	2 623	1 956	425	
Osakkuusyhteisöt							
Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	Kuhmo	24,5	24,5	82	267		

3.2 KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelman tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,1	47,75
Vuosikate/Poistot, %	96,85	57,56
Vuosikate, euroa/asukas	652,19	337,18
Asukasmäärä	8 190	8 333

Rahoituksen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Investointien tulorahoitus, %	50,74	22,78
Pääomamenojen tulorahoitus, %	37,78	17,45
Lainanhoitokate	-1,43	-0,70
Kassan riittävyys, pv	97	82

Taseen tunnusluvut

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	35,5	37,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	70,5	65,1
Konsernin velat ja vastuut-% käyttötuloista	75,6	70,9
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €	5 639	6 200
Kertynyt ali-/ylijäämä, 1000 €/asukas	689	744
Konsernin lainat €/asukas	7 684	6 726
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	62 930	56 047
Konsernin velat ja leasingvastuut	7 689	8 304
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	627	743
Asukasmäärä	8 190	8 333

3.3 OLENNAISET KONRSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

KIINTEISTÖ OY KUHMON KULTTUURITALO

TALOUS							
	TP 2019	TA 2019	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2018	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Liikevaihto	575 041	599 400	-24 359	-4,1	599 849	-24 808	-4,1
Muut tuotot	29 811	28 600	1 211	4,2	8 710	21 101	242,3
Kulut	-596 060	-668 590	72 530	-10,8	-612 134	16 074	-2,6
Tulos	8 792	-40 590	49 382	-121,7	-3 575	5 084	-142,2

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT									
	Tavoite- arvo 2016	Toteuma 2016	Tavoite- arvo 2017	Toteuma 2017	Tavoite- arvo 2018	Toteuma 2018	Tavoite- arvo 2019	Toteuma 2019	
Talouden mittarit									
Vuokratuotot	132 200	119 851	113 800	114 758	109 700	107 760	117 500	101 386	
Muut tuotot	74 100	78 901	84 200	83 418	77 466	76 479	80 500	80 060	
Muuttuvat vuokrat	91 500	78 643	72 400	75 543	68 082	69 101	62 000	47 287	
Omat tuotot vastikkeista (%-osuus)	51,06	48,89	48,70	48,75	44,09	43,40	45,00	42,00	
Current ratio	0,10	0,24	0,10	0,20	0,10	0,82		1,25	
Muut numeeriset mittarit									
Tilaisuuksien määrä	800	830	720	713	740	697	750	712	
Yleisötilaisuuksia	230	194	225	207	220	315	225	230	
Kävijämäärä	78 500	57 561	75 000	78 778	76 000	63 403	78 500	65 173	
Yleisötilaisuuksissa	43 000	37 077	38 000	36 777	37 700	44 167	37 900	43 864	

Talous

Toimintavuonna yhtiön taloudellinen tulos oli 8.791,91 euroa voitollinen. Lähivuosiin verrattuna hyvä tulos saavutettiin menokurilla. Sijaisten työtunnit on karsittu minimiin ja talotekniikan kesken olevat remontit vaikuttivat menojen vähyyteen. Osakkaitten maksamien vastikkeitten tuella hinnoittelukuokat I ja II on pidetty voimakkaasti subventoituina. Investoinnit, joilla on huolehdittu Kuhmo-talon teknisestä kehittämisestä, ovat talouden kannalta keskeisiä.

Yhtiön talous rakentuu edelleen vuokra- ja muille tuotoille ja osakkaitten panostukselle. Osakkailta kerättävät vastikkeet pidettiin vuonna 2019 edellisen vuoden tasolla. Varsinainen hoitovastike oli kuluneena vuonna 97,50 euroa/kk ja ns. investointi- ja korjausvastike 44,00 euroa/kk osakkeelta. Rahoitusvastiketta ei kuluneena vuonna peritty.

Lainat

Yhtiöllä on Kuhmon Osuuspankista vuonna 2010 valo- ja äänipöytäinvestointeja varten otettua lainaa 7179,20 €. Käytännön talouden vaihteluiden hoitamiseksi yhtiön tili Osuuspankissa on luotollinen ja sille on kaupungin myöntämä takuu.

Maksuvalmius

Likviditeettiongelmia ei ole ollut ja yliaikakorot pienenevät. kaluston uusimisen takia.

Yleistä

Vuosi 2019 oli Kuhmo-talon 26. täysi toimintavuosi.

Vakituisina vuokralaisina yhtiön tiloissa ovat Kuhmon kaupunki / Kuhmon musiikkiopisto, Kuhmon kaupunki / Kulttuuritoimi ja Kuhmon kulttuurikahvila Oy.

Kuhmo-talon pääkäyttäjät ovat Kuhmon Kamarimusiikki, Musiikkijuhla Sommelon tapahtumat ja Kuhmon musiikkiopisto. Normaalin opetustyön lisäksi musiikkiopisto tuo taloon tapahtumia, kuten Kuhmon Puhallinorkesterin, Kuhmo Big Bandin konsertteja sekä *Valon odotus-* ja *MoMo-*tapahtumat. Kuhmon Kulttuurikahvila Oy on edelleen palvellut Kuhmo-talon tilaisuuksissa.

Kuhmo-talo on mukana Suomen Kulttuuritalot ry:n ja Idän Taiga ry:n toiminnassa.

Kuhmo-talon tiedotuksessa on panostettu etenkin jo saatujen kontaktien vaalimiseen. Kuhmo-talossa -monistetta jaetaan paikkakunnalla ja lähetetään myös lipputilausten ja massapostitusten mukana keskimäärin yli 300 osoitteeseen. Tämän rinnalle on noussut sähköinen uutiskirje, jolla on tavoitettu keskimääräistä parempia avausprosentteja. Sähköisen uutiskirjeen pohjaa on käytetty myös esiintyjien ja kokousvieraiden tavoittelemiseen. Lippupiste kuitenkin nostaa talon tapahtumia esiin omissa kanavissaan ja alueellisessa markkinoinnissaan. Tiedotus- ja markkinointityössä tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet Kuhmon Kamarimusiikki ja Kuhmon kaupunki.

Kuhmo-talo jatkanut Kainuun Kaikukorttikokeilussa, jonka tavoitteena on rohkaista sosiaalisesti ja taloudellisesti syrjäytymisvaarassa olevia ilmaislipuin kulttuurin käyttäjiksi.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 42 046,98 euroa, josta Kuhmon kaupungin osuus 39 524,16 euroa, 94 %

Hallitus

Varsinainen jäsen:

Maarit Rauhala, puheenjohtaja
Ilmo Komulainen
Aimo Tervämäki
Sari Rusanen
Veikko Tikkanen

Varajäsen:

Janne Ylijoki
Minna Karjalainen
Maila Juntunen
Hannu Huotari
Matti Kähkönen

Hallitus kokoontui 3 kertaa

Tilintarkastus

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen KHT/JHT ja toisena tilintarkastajana Katri Hokkanen KHT/JHT.

Henkilöstö ja muu hallinto

Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalon toimitusjohtaja on Mikko Nortela. Muuta vakituista henkilökuntaa yhtiöllä on 4; myyntisihteeri, lavamestari, esitysteknikko ja siistiä.

Ulkoalueiden nurmikoista ja käsilumitöistä vastaa OP Kiinteistökeskus Kainuu Oy. Yhtiön kirjanpidosta ja palkkahallinnosta vastaa Kuhmon Laskentapalvelut Oy.

Toiminta ja tapahtumat tilikaudella

Kuluneen vuoden luvut ovat linjassa edellisten vuosien kanssa. Yleisötilaisuuksissa ja niiden kävijämäärissä oli kasvua vilkkaan kevään ansiosta. Myös lippujärjestelmän kautta liikkunut rahamäärä ja yleisömäärä kasvoivat useina kuukausina selvästi. Lähivuosien vertailussa lipunmyynnissä tehtiin kuusi kuukausikohtaista ennätystä kassavirrassa ja viisi kuukausikohtaista ennätystä myytyjen lippujen määrissä.

Sen sijaan syksy oli tavanomaisella tai jopa vähän hiljaisemmalla tasolla, missä näkyy tapahtumia tuovien yritysten varovaisuus epävarmassa taloustilanteessa. Myös Kainuun ja Kuhmon kaupungin julkisuudessa puidusta kehnosta taloudesta on kuulunut kommentteja tapahtumia suunniteltaessa. Talon muiden kuin yleisötilaisuuksien määrä sekä niissä käyneiden henkilöiden määrä on laskenut etenkin siksi, että koulutuksia ei ole ollut entiseen tahtiin.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Tilaisuuksia kaikkiaan	712	697	713	830	786	761
joista yleisötilaisuuksia	191	315	207	194	224	226
Kävijöitä	65.143	63.403	78.778	75.561	80.547	73.581
joista yleisötilaisuuksissa	47.185	44.167	36.777	37.077	39.772	37.772

Kuhmo-talon yhtiösääntö uudistettiin, sillä vanha sääntö ei enää vastannut nykylainsäädäntöä ja oli osin muutenkin vanhentunut. Muutoksen jälkeen pystyttiin aloittamaan myös omat tuotannot.

Talon omista tapahtumista ensimmäisenä oli mentalisti Pete Poskiparran vierailu. Markku Aron konsertti oli syksyn omista tuotannoista kallein. Oma tuotantona järjestettiin myös Petrus Schroderuksen ja Jouni Someron joululauluilta.

Maaliskuun lopussa Kuhmon Kamarimusiikki ja sitä kautta myös Kuhmo-talo pääsi osaksi Taidetestaajat-yhteistyötä. Suomen Kulttuurirahaston, Svenska kulturfondenin ja Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton hanke toi Kuhmo-talon konserttiin lähes 600 lasta ja opastetuille kierroksille heitä osallistui 196 kappaletta. Lisäksi päivään kuului Kamarimusiikin iltakonsertti ja muita tilaisuuksia, joten 22.3. talossa oli yhteensä kesäiset 1400 henkilökäyntiä.

Tulevaisuuden näkymät

Tulevaisuudesta osalta talon varauskirja näytti kohtuullisen hyvältä Koronavirus –pandemian eskaloitumiseen saakka. Tässä vaiheessa kevään merkittävät tilaisuudet ovat jo toteutuneet, mutta myöhemmin keväällä olevia tapahtumia on peruttu ja perutaan. Myös Kamarimusiikin toteutuminen vuonna 2020 on epävarmaa. Kuhmo-talolla tilanteeseen pyritään sopeutumaan pitämällä lomina ja käyttämällä omaa työvoimaa tarvittaviin remontteihin ja korjaustöihin. Investointeja siirretään tarvittaessa.

KIINTEISTÖ OY KUHMON TERVA-ASUNNOT

TALOUS							
	TP 2019	TA 2019	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2018	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Liikevaihto	3 167 042	2 984 140	182 902	6,1	3 201 181	-34 139	-1,1
Muut tuotot	139 445	153 220	-13 775	-9,0	133 964	5 481	4,1
Kulut	-2 699 041	-2 763 360	64 319	-2,3	-3 247 631	548 590	-16,9
Varaukset	-619 481	-374 000	-245 481	65,6	0	-619 481	
Tulos	-12 035	0	-12 035	60,4	87 514	-99 549	-113,8

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT								
	Tavoite- arvo 2016	Toteuma 2016	Tavoite- arvo 2017	Toteuma 2017	Tavoite- arvo 2018	Toteuma 2018	Tavoite- arvo 2019	Toteuma 2019
Yhtiön maksuvalmius								
Current ratio	8,10	9,94	7,5	9,39	7	7,01	8,5	11,2
Asuntojen vuokrausaste								
Käyttöaste %	92,00	92,2	92	91,4	91	90	92,5	91,9
Asiakastyytyväisyys								
Toteutus myöhemmin yhteistyössä kaupungin kanssa								
Kiinteistöjen korjaus	1 100 000	941 883	950 000	815 585	1 000 000	511 358	712 000	592 725

Talous

Yhtiön talous on pysynyt hyvässä kunnossa ja maksuvalmius on erittäin hyvä. Oman taloushallinnon lisäksi yhtiö on hoitanut hallintopalvelusopimusten nojalla Kuhmon Yrityssampo Oy:n ja Kuhmon Lämpöenergia Oy:n taloushallinnon. Sopimus Yrityssammon kanssa on ollut voimassa yhdeksän vuotta. Lämpöenergia Oy:n osto- ja myyntireskontran sekä kirjanpidon hoito on ollut voimassa viisi vuotta. Yhteistyö on tuonut osapuolille toiminnallisia ja taloudellisia synergiahyötyjä.

Aravavuokrien määrittämisessä on noudatettu 1.3.1997 käyttöön otettua pääomavuokrien tasausta. Tilikauden budjetoitu keskineliövuokra oli 7,98 eur/m²/kk. Yhtiön vuokrakehitys on jatkunut maltillisena ja vuokrataso on pystytty pitämään edullisena. Tilikaudella suurimmassa osassa yhtiön vuokramäärityksiköistä ei korotettu vuokria.

1.1.1997 lukien allekirjoitetuissa vuokrasuhteissa on ollut käytössä tuhannen markan vakuus 31.12.2001 saakka ja 1.1.2002 lukien kahdensadan euron vakuus vuokrasuhteen velvoitteiden täyttämiseksi. Yhtiöllä oli rahana saatuja vakuuksia kertomusvuoden lopussa yhteensä 82 500,18 euroa ja Soten / Kelan vakuussitoumuksia yhteensä 13 413,19 euroa.

Rakennuksista on tehty 4 %:n jäännösarvopoisto. Koneiden ja kaluston jäännösarvopoisto on 25 %. Yhtiö tuloutti vuodelta 2009 muodostetun 535 940,00 euron suuruisen asuintalovarauksen Sudenpolku 2-4 talo 8:n peruskorjauskustannuksiin ja kiinteistöjen korjauskustannuksiin ja muodosti tilivuodelta uuden 992 985,22 euron suuruisen asuintalovarauksen.

Lainat

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin tilikaudella 148 500,00 euroa ja lisäksi Kuhmon kaupungin myöntämä kolmoissijaislaina, jäännöspääomaltaan 48 655,42 euroa maksettiin loppuun. Yhteensä lainoja lyhennettiin 197 155,42 euroa. Yhtiön kokonaislainasaldo 31.12.2019 oli 2 341 500,00 euroa.

Vakuutukset

Kaikki kiinteistöt on vakuutettu If Vahinkovakuutus Oyj:ssä kiinteistön täysarvovakuutuksella. Vakuutus sisältää hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu- ja oikeusturvavakuutuksen.

Yleistä

Kertomusvuosi oli yhtiön 23. toimintavuosi. Yhtiö perustettiin 1.1.1997 fuusioimalla 18 erillistä aravavuokrataloyhtiötä ja 80 kaupungin suoraan omistamaa vuokra-asuntoa.

Kertomusvuonna valmistui Karhu-Haka talo 4 kerrostalon ja Tervaskuja 4 paritalon purku-urakka. Yhtiö on myynyt 30.7.2019 Vartiuksen paritalon. Tällä hetkellä yhtiö käsittää yhteensä 591 asuinhuoneistoa, joiden yhteinen asuinhuoneistoala on 35 116 m².

Asukkaita oli yhtiön 591 asuinhuoneistossa talonkirjan mukaan 31.12.2019 kaikkiaan 724 henkilöä (754 henkilöä 31.12.2018). Kertomusvuonna allekirjoitettiin 128 (141) uutta vuokrasopimusta.

Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa (nro 649/1990) tuli voimaan 1.3.1991 ja sitä sovelletaan kaikissa käyttö- ja luovutusrajotusten alaisissa aravavuokrataloissa. Yhteishallinto tarkoittaa sitä, että myös asukkaat pääsevät osallistumaan vuokratalon hallintaan. Asukastoimikunta toimi seuraavissa yhtiön vuokranmäärityskohteissa:

Karhu-Haka, Virkatie 26 / Karhunpolku 5 / Sudenpolku 2-4
Kuhmon Vatro, Karhunpolku 3
Piilolanvatro, Peuranpolku 9
Kuhmonselkä, Pyykuja 15 - 17

Yhtiön kiinteistönhoito- ja siivoustehtävät suoritettiin ostopalveluina JR-Kiinteistöhuolto Oy:n sekä Kuhmon kaupungin tekniikka- ja ympäristöpalvelujen / tilapalvelujen toimesta. Sormulan rivitaloalueen, Piilolantie 40:n, Könninmäentie 2:n ja Kappelikuja 11 - 13:n kiinteistönhoitotehtävät yhtiö hoiti omana työnä lukuun ottamatta koneellisia lumitöitä, nurmi- konleikkua ja päivystystä.

Yhtiön kiinteistöjen peruskorjaustoimintaa toteutettiin koko kertomusvuoden ajan. Sudenpolku 2-4 rappujen T-U kerrostalon peruskorjaus valmistui kertomusvuoden keväällä, jonka jälkeen yhtiö aloitti Kappelikuja 11 kerrostalon peruskorjauksen. Huoneistoremontteja yhtiö suoritti tarvittavassa laajuudessa lähinnä muuttojen yhteydessä vajaassa sadassa huoneistossa. Yhtiön toimesta remontoitiin myös osa Kuhmon Yrityssampo Oy:n tiloista.

Osakepääoma

Kuhmon kaupunki omistaa kaikki Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen osakkeet ja yhtiö kuuluu Kuhmon kaupunki-konserniin. Yhtiön kotipaikka on Kuhmo. Yhtiön osakepääoma on kertomusvuoden lopussa yhteensä 1 660 694,31 euroa käsittäen 974 808 kappaletta 0,84 euron nimellisarvoisia osakkeita.

Hallitus

Hallituksen jäsenet 1.1. – 31.12.2019 olivat:

Antti Komulainen, pj
Tapani Sutinen, varapj.
Jari Juntunen
Lea Kiiveri
Eija Komulainen
Minna Karjalainen, varajäsen
Päivi Majanen, varajäsen

Hallituksen kokouksia pidettiin seitsemän kertaa.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.3.2019. Lisäksi pidettiin ylimääräinen yhtiökokous 18.7.2019, jossa päätettiin Vartiuksen paritalon myynnistä. Molemmissa kokouksissa Kuhmon kaupungin kokousedustajana oli Maarit Rauhala.

Tilintarkastus

Varsinaisena tilintarkastajana toimi KPMG OY AB, päävastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen KHT, JHT.

Henkilöstö ja muu hallinto

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Pasi Tervo. Muuta henkilökuntaa vuoden 2019 lopussa oli 9 henkilöä; kunnossapitoinsinööri, kiinteistösihteeri, toimistos sihteeri, asuminenuvoja, 3 remonttimiestä, huoltomies ja huolto-/putkimies

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Karhu-Haka talo 4 kerrostalon ja Tervaskuja 4 paritalon purku-urakka valmistui kertomusvuoden aikana osana Kuhmon kaupunkikonsernin purku-urakkaa. Purkamisella yhtiö paransi asuntojen käyttöastetta. Yhtiö myi Vartiuksen paritalon kertomusvuoden heinäkuussa. Yhtiön kiinteistöjen korjaustoiminta on jatkunut laajana edellisvuoden tapaan.

Tulevaisuuden näkymät

Asuntojen keskimääräinen vuokrausaste nousi hieman tyhjen asuntojen purkamisen seurauksena. Vuokrattavissa olevista tiloista oli vuoden lopussa 91,9 % vuokrattuna (90,0 %). Paikkakunnan väkiluku väheni edelleen. Ennakkotietojen mukaan väkiluku oli 8 190 asukasta. Hallituksen käsityksen mukaan yhtiön toiminta jatkuu häiriöttä seuraavien 12 kk:n aikana.

KUHMON LÄMPÖENERGIA OY

TALOUS							
	TP 2019	TA 2019	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2018	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Liikevaihto	3 679 830	3 387 097	292 733	8,6 %	3 647 360	32 470	0,9 %
Toimintakulut	-2 948 504	-3 133 957	185 453	-5,9 %	-3 126 951	178 447	-6,1 %
Käyttökate	731 326	253 140	478 186	188,9 %	520 409	210 917	28,8 %
Poistot	-150 613	-125 000	-25 613	20,5 %	-151 670	1 057	-0,7 %
Liikevoitto	580 713	128 140	452 573	353,2 %	368 739	211 974	36,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut netto	-47 476	-60 000	12 524	-20,9 %	-52 112	4 636	-9,8 %
Tuloverot							
Tulos	533 237	68 140	465 097	682,6	316 627	216 610	40,6 %

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT								
	Tavoite- arvo 2016	Toteuma 2016	Tavoite- arvo 2017	Toteuma 2017	Tavoite- arvo 2018	Toteuma 2018	Tavoite- arvo 2019	Toteuma 2019
Talouden mittarit								
Current ratio	2,00	1,50	2,00	2,00	2,00	2,63	2,00	3,1

Talous

Kuhmon Lämpöenergia Oy:n vuoden 2019 liikevaihto oli 3.679.830,00 (3.647.360,25) euroa, kasvu edelliseen vuoteen 32.469,75 euroa (0,9 %). Kaukolämmön hinnat pidettiin vuoden 2018 tasolla; muutoksia perus- tai kulutusmaksuihin ei tehty. Lämpöenergian myyntivolyymi oli 54.822,47 MWh (53.717,56 MWh) kasvua 1.104,91 MWh ja siitä aiheutuva liikevaihdon kasvu noin 69 tuhatta euroa. Vuoden vaihteessa kirjattiin myynneistä -36.139,72 euron luottotappio liittyen Kiinteistö Oy Kuhmon Kerälän konkurssiin.

Yhtiön myyntikate oli 810.301,74 (601.282,55) euroa ja käyttökate 731.325,40 (520.408,72) euroa. Liikevoitto poistojen jälkeen oli 580.711,98 (368.738,50) euroa.

Toimintakulut olivat 2.948.504,25 (3.126.951,53) euroa, laskua 178.447,28 euroa. Lämmön ostoon käytettiin 93 tuhatta euroa edellistä vuotta vähemmän, korjauksia tehtiin 53 tuhatta euroa ja materiaaleja ostettiin 32 tuhatta euroa edellistä vuotta pienemmällä summalla.

Poistot olivat 150.613,42 (151.670,22) euroa ja yhtiön liikevoitto 580.711,98 (368.738,50) euroa, kasvua 211.973,48 euroa. Yhtiön liikevoitto -% oli 15,8 %.

Yhtiön nettomääräiset rahoitustuotot ja -kulut olivat 47.476,18 (-52.111,62) euroa. Yhtiön tulos ennen veroja oli 533.235,80 (316.626,88) euroa. Tulos verojen jälkeen 425.293,55 (265.134,50) euroa.

Taulukko: Lämpöenergian ostojen eroanalyysi 2018 - 2019

	2018	2019	Muutos	Muutos-%	Muutos €
Ostettu energia MWh	64 767	64 751	-16	0,0 %	-28 863,78
Kulutusmaksu	22,22	20	-2,22		
Ostettu varalaitokselta, MWh	288	703	415	144,1 %	6 399,36
Kulutusmaksu	22,22	20	-2,22		
Volyymi yhteensä MWh	65 055	65 454	399	0,6 %	7 980,00
Keskihinta, €/mWh	22,22	20	-2,22	-10,0 %	-144 422,10
Lisävesilaskutus, m3	3 818	3 854	36	0,9 %	165,24
Lisävesi €/m3	4,59	4,59	0	0,0 %	0
Perusmaksu	1 374 360,87	1 417 957,35	43 596,48	3,2 %	43 596,48
Muutos euroissa yhteensä					-92 680,38

Vuodelle 2019 lämpöostojen kulutushinta laski 22,22 eurosta 20,00 euroon. Kulutusmaksun lasku 144 tuhannella eurolla johtui pääosin hinnanlaskusta. Varalaitokselta lämpöä ostettiin 415 MWh edellistä vuotta enemmän, siitä ostoihin kasvaa 6 tuhatta euroa. Lämmönostojen perusmaksu nousi 6,2 % ja siten perusmaksua maksettiin vuonna 2019 noin 44 tuhatta euroa edellistä vuotta enemmän.

Lämmön ostot % liikevaihdosta

2015	2016	2017	2018	2019
86,5 %	81,4 %	73,2 %	77,81 %	73,9 %

Kuhmon Lämpö Oy:ssä otettiin käyttöön kaukolämpöveden optimoidut ajokäyrät vuoden 2016 aikana. Vuotovesimäärä tilikaudella oli 4 900 m³ (4 775 m³).

Lainat

Kuhmon Lämpöenergialla on pitkäaikainen luotto 1,2 miljoonaa euroa. Laina on otettu liiketoiminnan ostamiseen Kuhmon kaupungilta. Luoton on myöntänyt Kuhmon kaupunki. Lisäksi yhtiöllä on ottanut Kuhmon kaupungilta 250 tuhannen euron käyttöpääomalaina, jonka saldo vuoden 2019 lopussa oli 50.000,00 euroa.

Maksuvalmius

Kuhmon Lämpöenergia Oy:n maksuvalmius oli erinomaisella tasolla, Current Ratio keskimäärin 3,1.

Vakuutukset

Kuhmon Lämpöenergia Oy:llä on keskeytysturva-, vastuuturva-, oikeusturva- ja hallinnonvastuuturvavakuutus Pohjolas-
sa.

Yleistä

Vuosi 2019 oli Kuhmon Lämpöenergia Oy:n viides toimintavuosi.

Yhtiön toimialana on sähkön, kaasun, lämmön ja vastaavien kiinteän verkoston tai putkiston kautta jaeltavien energiahyödykkeiden tuotanto, jakelu ja kauppa, tilojen jäähdytykseen käytettävän ilman ja veden tuotanto ja jakelu. Yhtiön toiminta keskittyy tällä hetkellä Kuhmon Lämpö Oy:ssä tuotettavan lämmön jakeluun Kuhmon kaupungin kaukolämpöverkoston alueella sekä kaukolämpöverkoston ylläpitoon ja kehittämiseen.

Osakepääoma

Kuhmon Lämpöenergia Oy:n osakepääoma on kaksituhattaviisisataa (2.500,00) euroa. Osakkeiden lukumäärä on 500 kpl. Kuhmon kaupunki omistaa yhtiön kaikki osakkeet.

Hallitus

Eija Komulainen, puheenjohtaja
Kari Nikulainen, jäsen
Timo Piirainen, jäsen
Päivi Haverinen, varajäsen
Hallituksen sihteerinä on toiminut toimitusjohtaja Eija Jansson

Vuonna 2019 pidettiin neljä hallituksen kokousta.

Tilintarkastus

Kuhmon Lämpöenergia Oy:n varsinaisena tilintarkastajan toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Antti Kääriäinen.

Henkilöstö ja muu hallinto

Kuhmon Lämpöenergia Oy:n palveluksessa on ainoastaan osa-aikainen toimitusjohtaja. Kuhmon Lämpöenergian kirjanpito, myynti- ja osto-reskontra ja sekä maksuliikenne hoidetaan palvelusopimuksella Kiinteistö Oy Kuhmon Tervasunnoissa. Tekniset palvelut ja myyntilaskutuksen yhtiölle tuottaa Kuhmon kaupunki.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Keskeiset tapahtumat kuluneella tilikaudella olivat:

- Uusia liittymiä (omakotitalo) saatiin 13 kpl
- Hyryntien linjan uusiminen, 60 m
- Kainuuntien linjan välillä Kainuuntie 70 – Mäkikatu uusiminen, 200 m
- Uuden kaukolämpölinjan rakentaminen Sepänkadulle, 400 m, tällä hetkellä 8 uutta liittymää

Käyttötalouteen kirjattuja korjaustyöitä olivat:

- Korjaus Tuupalan koulun vieressä
- Korjaus Vienantiellä
- 5 uutta omakotitalon liittymän rakentamista
- useita pieniä korjaustyöitä

Tulevaisuuden näkymät

Kuhmon Lämpöenergia Oy: tilanne näyttää vakaalta. Vuodelle 2020 perusmaksua korotettiin 2,5 %:lla ja kulutusmaksu päätettiin pitää ennallaan.

Vuonna 2020 yhtiön normaalitariffin mukaiset maksut ovat:

Kiinteistöjen arvonlisäverollinen kulutusmaksu 63,0 € /MWh (50,81 € /MWh, alv 0 %)

Perusmaksu muilla kuin omakotitaloilla määräytyy tilausvesivirrasta (V) riippuvana kaukolämpötariffin mukaisesti

Kaukolämpötariffin mukainen perusmaksun kerroin $k = 3,77$

Omakotitalojen arvonlisäverollinen perusmaksu on 260,92 €/vuosi (254,56 € alv 0 %)

Prosessitariffin mukaiset maksut vuonna 2020:

Kulutusmaksu 38,56 € /MWh (sis. alv)

Perusmaksu = $k \times 1200 \times V / 5,94573$ ($k = 3,77$ ja $V =$ tilausvesivirta)

Liittymismaksun k-kerroin = 0,57

Vuoden 2019 aikana on suunniteltu toteutettavaksi seuraavat investoinnit:

1. Kainuuntien putkiston uusiminen välillä Mäkikatu – Rajakatu	35.000 euroa
2. Peuranpolun putkiston uusiminen välillä Kainuuntie – Vasankuja	35.000 euroa
3. Vienantien putkiston uusiminen välillä Puistokatu – Puistokuja	30.000 euroa
4. Koulukatu – Kainuuntie -risteys, putkiston uusiminen	10.000 euroa (*)
5. Mahdollinen paineenkorotusaseman rakentaminen; liittyy yksityisen yrityksen mahdolliseen laajennukseen	
*) toteutetaan, mikäli kaupunki toteuttaa risteysremontin.	

Kuhmon kaupungin toimintasuunnitelmaan 2020 on sisällytetty kaupungin vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen 2020 aikana ja sen liittäminen osaksi Kuhmon Lämpöenergia Oy:tä. Kuhmon Lämpöenergian hallitus ja yhtiökokous tulevat asian suunnittelun edetessä tekemään tästä asiasta erillisen päätöksen.

KUHMON LÄMPÖ OY

TALOUS							
	TP 2019	TA 2019	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2018	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Liikevaihto	7 741 743	7 232 000	509 743	6,6	7 542 104	199 639	2,6
Muut tuotot	2 348		2 348	100,0	2 411	-63	-2,7
Kulut	-7 710 475	-6 791 000	-919 475	11,9	-7 505 144	-205 331	2,7
Varaukset							
Tulos	33 616	441 000	-407 384	-92,4	39 371	-5 755	-14,6

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT								
	Tavoite- arvo 2016	Toteuma 2016	Tavoite- arvo 2017	Toteuma 2017	Tavoite- arvo 2018	Toteuma 2018	Tavoite- arvo 2019	Toteuma 2019
Oikaistu oma po		5 292 899		5 623 543		5 550 513		6 489 329
Poistoerosta omaan pääomaan		1 024 000		1 311 200		1 760 800		2 104 000
Poistoerosta verovelkaan		256 000		327 800		440 200		526 000
		1 280 000		1 639 000		2 201 000		2 630 000
Korollinen vieras pääoma		2 870 067		6 635 814		5 729 191		4 864 674
Sijoitettu pääoma, e		7 250 966		11 235 356		10 530 504		9 593 203
Nettotulos+rahoituskulut+verot, e		269 945		5 409 981		990 733		683 704
Sijoitetun pääoman tuotto %		3,10		4,25		7,61		6,00
Oman pääoman tuotto %		3,25		7,37		10,25		7,34
Oikaistut velat, e		3 845 369		7 653 313		6 679 358		6 969 790
Omavaraisuusaste %		56,51		41,34		48,24		48,22
Current ratio		1,40		1,82		0,99		0,85
Nettovelkaantumisaste, gearing		32,58		83,79		64,04		43,47
Investoinnit, e		91 252						

Talous

Liikevaihto vuonna 2019 oli 7,741 milj. euroa. Liikevaihto kasvoi noin 199 000 euroa verrattuna vuoteen 2018.

Vaikka lämmön myyntimäärä kasvoi, sen osuus liikevaihdosta pieneni edelliseen vuoteen verrattuna kulutusmaksun alennuksesta johtuen. Liikevaihdon kasvu johtuu pääosin päästöoikeuksien myynnistä sekä sähkön myyntitulojen kasvusta.

Kaukolämmön osuus koko liikevaihdosta oli 3,943 milj. euroa ja kaukolämmön perusmaksujen osuus oli 2,523 milj. euroa. Sähkön myynti oli 0,821 milj. euroa (ed. vuonna 0,766 milj. euroa). Päästöoikeuksien myynnin osuus liikevaihdosta oli 347 200 euroa.

Muut liiketoiminnan tuotot olivat lähinnä palveluiden myyntiä Kuhmo Oy:lle.

Tilikauden liikevoitto oli 575 674 euroa, mikä pieneni edellisestä vuodesta n. 28 %. Tämä aiheutui pääosin suurehkoista laitteiston korjausprojekteista, jotka nostivat kustannuksia. Vuoden 2019 tilikauden tulos verojen jälkeen on 33 616 euroa.

Tase

Kertomusvuoden lopussa oma pääoma oli yhteensä 4 385 330 euroa jakautuen seuraavasti:

Osakepääoma	1 639 327 euroa
Rahastot	381 906 euroa
Tilikausien voitto/tappio	2 330 479 + 33 616 euroa

Lainat

Pitkäaikainen vieras pääoma eli lainat olivat 4 042 262 euroa, muutos (lyhennykset) vuodessa -822 412 euroa. Vieras pääoma oli yhteensä 6 443 790 euroa.

Yleistä

Vuosi 2019 oli Kuhmon Lämpö Oy:n 39. toimintavuosi.

Tuotanto:

Energianmyynti, omakäyttö MWh ja lisätty savukaasujen lämmön talteenoton tuotanto

	2018	2019	Kasvu %
Kaukolämpö Kuhmon kaupungille	65 055	65 454	+0,6
Kaukolämpö Kuhmo Oy	129 539	140 719	+8,6
Apujäähdytinlämpö	0	0	0
Savuk. pesurin lämpö kuorikuivurille	7 951	33 215	+317
Savuk. lämpö sahan kuivurille	12 951	15 569	+20
Sähkön myynti, PKS Oy	17 167	17 816	+3,8
Omakäyttösähkö	6 980	7 125	+2
Yhteensä	239 643	279 898	+16,8

Polttoaineiden käyttö

	2018	2019
Sahanpuru ja kuori	248 GWh	253 GWh
Öljyn käyttö	57,9 tn	109 tn

Öljyllä tuotetun osuus kokonaistuotannosta oli n. 0,4 %.

Energian kokonaistuotanto kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen Kuhmo Oy:n kasvaneen energian kulutuksen ja savukaasujen lämmön talteenottolaitteiston ansiosta. Energian kokonaistuotanto sähkö ja savukaasujen lämmön talteenotto mukaan lukien oli n. 280 GWh. Energian myyntimäärä Kuhmo Oy:lle kasvoi n. 140,7 GWh:iin (ed. vuonna 129 GWh). Kaupungille myytävän energian määrä edelliseen vuoteen verrattuna pysyi samalla tasolla (n. 65 GWh). Sähkön kokonaistuotanto kasvoi n. 6 % ja hintataso oli lähellä edellistä vuotta parantuen loppuvuotta kohti.

Vuodelle 2019 kaukolämmön kulutusmaksua alennettiin 10 % ja perusmaksuun tuli tukkuhintaindeksistä johtuen 6,2 %:n korotus.

Öljyä jouduttiin käyttämään v. 2019 enemmän kuin edellisvuonna kuljetinlaitteiston asennustöiden vuoksi. Koko tuotantoon suhteutettuna öljyllä tuotetun energian määrä pysyi alhaisena ja yhtiö pystyi tuottamaan kasvaneen energiatarpeen lähes kokonaisuudessaan sahalta tulevalta puupolttoaineella.

Savukaasujen lämmöntalteenotto ja siihen liittyvä polttoainekuivuri on parantanut polttoaineen laatua ja sen myötä lisännyt kattiloiden toimintavarmuutta ja lisännyt hukkalämmön hyötykäyttöä.

Vuonna 2019 on aloitettu investointi savukaasujen hukkalämmön hyötykäytön parantamiseksi. Valmistuminen siirtyi vuoden 2020 puolelle.

Laitoksella on voimassa oleva ympäristölupa, jota Kainuun Ely -keskus valvoo.

Savukaasujen lämmön talteenottolaitteiston ansiosta savukaasujen päästöt ovat alentuneet. Jäähdytysveden (järvestä) kierrätys on vähentynyt noin neljännekseen aikaisemmasta v. 2019 rakennettujen suljettujen jäähdytysjärjestelmien rakentamisen jälkeen.

Puun polttamisessa syntyvä tuhka on toimitettu kokonaisuudessaan lannoitekäyttöön.

Osakepääoma

Kuhmon Lämpö Oy:n osakepääoma on 1 639 327,72 euroa. Kuhmon kaupungin osuus siitä on 841 233,96 euroa (51,32 %). Toinen osakas on Juntinsalo Oy

Hallitus

Matti Pääkkönen, puheenjohtaja
 Jaakko Kyllönen, varapj.
 Tommi Ruha, jäsen
 Eira Piipponen, jäsen
 Pertti Huotari, jäsen

Juhani Pääkkönen, jäsen
Ilmo Komulainen, varajäsen
Milla Ruotsalainen, varajäsen
Matti Sipiläinen, varajäsen

Hallitus kokoontui vuonna 2019 yhteensä 6 kertaa.

Tilintarkastus

Tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab. Vastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen, JHT, KHT ja toisena tilintarkastajana Katri Hokkanen, KHT, JHT. Varatilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab.

Henkilöstö ja muu hallinto

Toimitusjohtaja on Markku Piirainen. Hallitus nimesi 13.12.2019 alkaen Janne Heikkisen va. toimitusjohtajaksi Markku Piiraisen pitkän sairasloman ajaksi. Henkilöstön määrä yhteensä 18.

Tulevaisuuden näkymät

Lämmön myynti Kuhmo Oy:lle pysynee v. 2020 samalla tasolla kuin edellisvuonna mutta suuntaus on kasvamaan päin. Lämmön myynnissä kaupungille ei ole odotettavissa suuria muutoksia.

Sähköntuotanto tulee todennäköisesti olemaan hieman paremmalla tasolla viime vuonna tehdyn turbiinin huollon ansiosta mutta sähkön hintanäkymät eivät ennusta hintatason paranemista.

Kaukolämmön perusmaksuihin on tullut 0,2 % korotus tukkuhintaindeksistä johtuen sekä kulutusmaksuun 3,5 % korotus biopolttoaineen hinnannoususta johtuen. Vuodelle 2020 budjetoitu liikevaihto on 7,683 milj. euroa liiketoiminnan muut tuotot mukaan lukien.

Budjetoituun liikevaihtoon sisältyy päästöoikeuksien myynti, jolla rahoitetaan turbiinin automaatiojärjestelmän uudistamisinvestointi, n. 350 000 euroa. Tällä investoinnilla parannetaan ikääntyvän laitteiston toimintavarmuutta.

Alkuvuoden liikevaihtoon lämmön myynnin osalta tulee vaikuttamaan laskevasti alkutalven poikkeuksellisen lämmin sää sekä Kuhmo Oy:n työntekijöiden lakko.

Investointi savukaasujen hukkalämmön hyötykäytön parantamiseksi valmistuu maaliskuussa 2020. Sen myötä saadaan enemmän käyttöön kaukolämpötehoa, jolla pystytään osittain vastaamaan kasvavaan Kuhmo Oy:n tehon tarpeeseen.

Talouden kannalta riskinä on biopolttoainetta käyttävien kattiloiden tuotantokapasiteetin sekä biopolttoaineen riittävyys tulevaisuudessa lisääntyvän energiatarpeen myötä. Riskinä on myös biopolttoaineen hinnan mahdollinen nousu.

Kunnossapito- ja korjauskustannusten nousu ikääntyvän laitteiston toimintavarmuuden ylläpitämiseksi saattaa aiheuttaa taloudellisia paineita.

Yllättävä laiterikko lämmityskaudella voi aiheuttaa kustannuksia varakapasiteetin (öljy) käytön seurauksena. Tähän varaudutaan ennakoivalla kunnossapidolla, jotta saadaan minimoitua yllättävät rikkoutumiset. Tuotannon katkoksia niin ulkopuolisten asioiden kuin oman toiminnan kannalta on turvattu vakuutuksilla.

KUHMON YRITYSSAMPO OY

TALOUS							
	TP 2019	TA 2019	TP - TA, ero, €	TP-TA, ero %	TP 2018	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Liikevaihto	607 390	511 930	95 460	18,6	510 250	97 140	19,0
Muut tuotot	105 440	88 600	16 840	19,0	174 550	-69 110	-39,6
Kulut	-737 887	-682 250	-55 637	8,2	-802 668	64 781	-8,1
Tulos	-25 057	-81 720	56 663	-69,3	-117 868	92 811	-28,6

YDINPROSESSIT, TUNNUSLUVUT, TAVOITEARVOT									
	Tavoite- arvo 2016	Toteuma 2016	Tavoite- arvo 2017	Toteuma 2017	Tavoite- arvo 2018	Toteuma 2018	Tavoite- arvo 2019	Toteuma 2019	
Toimitilojen vuokralle antaminen									
Käyttöaste %	97,40	93,00	98,00	85,00	98,00	94,00	94,00	97,00	
Kiinteistöjen korjaus									
Kokonaiskustannukset € ja €/kerros-m2	70 000	123 897	50 000	58 437	58 437	50 000	75 000	90 278	
Current ratio	6,00	4,26	4,00	3,52	3,52	4,00	3,00	3,76	

Talous

Yhtiön kokonaisliikevaihto kertomusvuodelta oli yhteensä 703 115,80 euroa. Kuhmon kaupungilta svop-sijoituksena yhtiölle siirtynyt Sivakka-halli kasvatti liikevaihtoa ja vahvisti yhtiön omaa pääomaa. Omistajan konserniavustus kattoi tyhjistä tiloista syntynyttä hoitoalijäämää. Yhtiön maksuvalmius pysyi hyvänä tilikaudella.

Rakennuksista on tehty 4 %:n jäännösarvopoisto. Koneiden ja kaluston jäännösarvopoisto on 10 %.

Lainat

Yhtiöllä ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa.

Maksuvalmius

Vakuutukset

Kaikki kiinteistöt on vakuutettu Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fenniassa. Vakuutusturva kattaa omaisuusvakuutusten lisäksi vastuuvakuutukset

Yleistä

Kuhmon Yrityssampo Oy on perustettu 1979 perustamisnimellä Kuhmon Teollisuuskylä Oy Kuhmon kaupungin, Kera Oy:n ja Kuhmo Oy:n toimesta rakentamaan, rakennuttamaan, hallinnoimaan ja vuokraamaan kiinteistöjä Kuhmon kaupungissa toimiville ja tänne muuttaville teollisille ja kaupallisille yrityksille. Nykyisen toiminimen yhtiö otti käyttöön vuonna 1995.

Yhtiön liiketoiminta-alueen on kiinteistötoiminnan lisäksi ollut myös elinkeinotoimiston tehtävät. Kuhmon Yrityssampo Oy hoitaa tänä päivänä yhtiön ja kaupungin välisen, vuonna 1998 uudistetun työnjaon mukaisesti vain kiinteistöjensä hallintoon, vuokraukseen ja tilojen rakennuttamiseen ja ylläpitoon kuuluvia tehtäviä. Yhtiön juokseva hallinto on hoidettu 1.1.2010 lukien hallintopalvelusopimuksella Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen toimesta.

Yhtiön kiinteistönhoitotehtävät suoritettiin ostopalveluina OP-Kiinteistökeskus Kainuu Oy:n toimesta. Koneellisista lumitöistä yhtiöllä on urakkasopimus Veljekset Pääkkönen Oy:n kanssa.

Osakepääoma

Kuhmon kaupunki omistaa kaikki Kuhmon Yrityssampo Oy:n osakkeet ja yhtiö kuuluu Kuhmon kaupunkikonserniin. Yhtiön kotipaikka on Kuhmo. Yhtiön osakepääoma on kertomusvuoden lopussa yhteensä 2 259 387 euroa.

Hallitus

Hallituksen jäsenet 1.1. – 31.12.2019:
 Eero Pöllänen, pj
 Timo Klemetti, varapj.
 Anneli Kinnunen
 Kari Peltonen
 Kirsi Virtanen
 Ilmo Komulainen, varajäsen
 Maarit Rauhala, varajäsen

Hallituksen kokouksia pidettiin kahdeksan kertaa.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 11.3.2019. Lisäksi pidettiin ylimääräinen yhtiökokous 27.6.2019, jossa hyväksyttiin Sivakka-hallin lunastussopimus. Molemmissa kokouksissa Kuhmon kaupungin kokousedustajana oli Arto Malinen.

Tilintarkastus

Varsinaisena tilintarkastajana toimi KPMG OY AB, päävastuullisena tilintarkastajana Antti Kääriäinen KHT, JHT.

Henkilöstö ja muu hallinto

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Pasi Tervo. Tehtävä sisältyy 1.11.2010 allekirjoitettuun yhtiön ja Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen väliseen hallintopalvelusopimukseen.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Kuhmon kaupunki luovutti 1.5.2019 Sivakka-hallin yhtiölle SVOP -sijoituksena. Yhtiö teki Sivakka-hallista 1.8.2019 lunastussopimuksen tiloissa toimivan vuokralaisen kanssa. Konsernin yhteiseen purku-urakkaan kuuluneiden terveystalon sekä terveysaseman ja oppimiskeskuksen rivitalojen purkutyöt valmistuivat kertomusvuoden loppupuolella. Kohteiden maisemointi suoritetaan tulevana keväänä. Yhtiö uusi kertomusvuonna Takoja-hallin lämmitysjärjestelmän ja hankki uuden paineilmakompressorin Sivakka-halliin.

Tulevaisuuden näkymät

Paikkakunnan väkiluku jatkoi hienoista laskua ja työttömyysaste parani. Punjalostusyrietyksillä on merkittävä vaikutus Woodpolis'n alueen tilojen käytölle ja koko paikkakunnan työllisyydelle. Hallituksen käsityksen mukaan yhtiön toiminta jatkuu häiriöttä seuraavien 12 kk:n aikana.

3.4 KONSERNIN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toimintatuotot	51 830	52 066
Toimintakulut	-107 745	-108 581
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta		
Toimintakate	-55 916	-56 514
Verotulot	28 258	27 788
Valtionosuudet	32 092	32 246
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	15	21
Muut rahoitustuotot	2 160	845
Korkokulut	-281	-244
Muut rahoituskulut	-986	-1 332
Vuosikate	5 341	2 810
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-5 184	-4 872
Arvonalentumiset	-331	-9
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		-3
Tilikauden tulos	-174	-2 075
Rahaston muutokset	16	12
Vähemmistöosuudet	-201	-238
Laskennalliset verot	-161	-135
Valmistus omaan käyttöön		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-519	-2 436

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,10	47,95
Vuosikate/Poistot, %	96,85	57,56
Vuosikate, euroa/asukas	652,19	337,18
Asukasmäärä	8 190	8 333

3.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 341	2 810
Satunnaiset erät		-3
Tulorahoituksen korjauserät	-551	465
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 252	-11 986
Rahoitusosuudet investointimenoihin	276	348
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	786	169
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 398	-8 198
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäys		-2
Antolainasaamisten vähennys	50	152
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 467	13 979
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 212	-4 619
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 468	-4 266
Oman pääoman muutokset	-50	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	49	92
Vaihto-omaisuuden muutos	-63	-79
Saamisten muutokset	1 343	-2 107
Korottomien velkojen muutokset	-732	2 925
Rahoituksen rahavirta	7 384	6 075
Rahavarojen muutos	2 986	-2 123
Rahavarat 31.12.	32 885	29 900
Rahavarat 1.1.	29 900	32 023

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	50,74	22,78
Pääomamenojen tulorahoitus, %	37,78	17,45
Lainanhoitokate	-1,43	-0,70
Kassan riittävyys, pv	97	86

3.6 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	85 873	82 919	OMA PÄÄOMA	41 615	42 188
Aineettomat hyödykkeet	827	834	Peruspääoma	23 580	23 580
Aineettomat oikeudet	193	226	Arvonkorotusrahasto	302	302
Muut pitkävaikutteiset menot	606	586	Muut omat rahastot	12 093	12 106
Ennakkomaksut	28	23	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 158	8 637
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-519	-2 436
Aineelliset hyödykkeet	84 264	81 361			
Maa- ja vesialueet	5 071	5 072	VÄHEMMISTÖOSUUS	3 343	3 092
Rakennukset	38 182	40 764			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 107	12 211	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Koneet ja kalusto	11 302	11 467	VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	1 901	1 706	Poistoero		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	14 700	10 141	Vapaaehtoiset varaukset		
Sijoitukset	782	723	PAKOLLISET VARAUKSET	1 425	1 922
Osakkeet ja osuudet	741	632	Muut pakolliset varaukset	1 425	1 922
Muut lainasaamiset		50			
Muut saamiset	41	41	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 039	858
			Valtion toimeksiannot	623	448
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	536	405	Lahjoitusrahastojen pääomat	290	289
Valtion toimeksiannot			Muut toimeksiantojen pääomat	125	121
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29	27			
Muut toimeksiantojen varat	508	377	VIERAS PÄÄOMA	79 288	73 149
			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	57 596	49 804
VAIHTUVAT VASTAAVAT	40 300	37 885	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	57 405	49 591
Vaihto-omaisuus	381	318	Lainat julkisyhteisöiltä	190	213
Aineet ja tarvikkeet	381	318	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 177	1 987
Keskeneräiset tuotteet			Ostovelat		
Ennakkomaksut			Muut velat	2 177	1 987
Saamiset	7 034	7 667	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	4 733	5 781
Pitkäaikaiset saamiset	1 308	686	Joukkovelkakirjalainat		1 312
Myyntisaamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 711	4 446
Lainasaamiset	598	686	Lainat julkisyhteisöiltä	23	23
Muut saamiset	710		Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	14 781	15 577
Siirtosaamiset			Saadut ennakot	174	161
Lyhytaikaiset saamiset	5 726	6 981	Ostovelat	4 994	4 988
Myyntisaamiset	2 601	3 171	Muut velat	896	865
Lainasaamiset	30	57	Siirtovelat	8 116	9 100
Muut saamiset	1 026	921	Laskennalliset verovelat	601	463
Siirtosaamiset	2 070	2 832			
Rahoitusarvopaperit	25 223	23 959	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	126 709	121 209
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	25 223	23 959	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	35,5	37,4
Rahat ja pankkisaamiset	7 662	5 940	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	70,5	65,1
			Konsernin velat ja vastuut-% käyttötuloista	75,6	70,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	126 709	121 209	Kertynyt ali-/yliäämä, 1000 €	5 639	6 200
			Kertynyt ali-/yliäämä, 1000 €/asukas	689	744
			Konsernin lainat €/asukas	7 684	6 726
			Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	62 930	56 047
			Konsernin vuokra- ja leasingvastuut	7 689	8 304
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	627	743
			Asukasmäärä	8 190	8 333

4 TILIKAUDEN TULOS

4.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tulos	-1 624 791,52
Poistoero	
Vähennykset, sumupoistot	42 448,14
Tilikauden alijäämä	-1 582 343,38

Tilikauden 2019 alijäämä - 1 582 343,38 euroa merkitään kohtaan tilikauden yli-/alijäämä.

5 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

5.1 KUHMON KAUPUNKISTRATEGIA

Tavoitekuva

Kuhmo – globaalisti tunnettu biotalouden menestystarina metsän keskellä

Tavoitekuva perustuu seuraaviin vahvuuksiin

Metsäklusteri, puutuoteosaaminen ja biotalous

Puhdas luonto ja asuinympäristö

Maailman kamarimusiikin pääkaupunki

Hyvän kasvun ja oppimisen ympäristö

Kiehtova sijainti idän ja lännen rajalla

Strategian ja toiminnan painopistealueet tavoitekuvaan pääsemiseksi

Yritystoiminta ja investoinnit

Kunnan asukkaiden hyvinvointi

Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Talous

Johtaminen ja työyhteisöosaaminen

5.2 TOIMINTASUUNNITELMA 2019 JA SEN TOTEUTUMINEN

Strategian painopiste: YRITYSTOIMINTA JA INVESTOINTIEN KASVU	
Toimenpiteet 2019	Valmiusaste/kommentit
KESKUSHALLINTO, HALLINTOPALVELUT, TALOUS- JA HENKILÖSTÖ-PALVELUT <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupungin hyvän työnantajakuvaan kehittäminen ja siitä viestintä (tukee yritysten rekrytointia) 2. Viestinnän aktivointi 3. Kaupungin LinkedIn -sivujen tekeminen ja aktiivinen käyttö 4. Kamarimusiikin 50 -vuotisjuhlavuoden huomioiminen 	<p>Viestintää tehostettu ja monipuolistettu</p> <p>LinkedIn-sivut tehty, kehitettävä edelleen</p> <p>Huomioitiin</p>
VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE <ol style="list-style-type: none"> 1. Elinkeino-ohjelman laadinta 2. Yrittäjien aamukahvitilaisuudet 3. Yrittäjäilta yhdessä kaikkien yrittäjäjärjestöjen kanssa 4. Woodpolis -johtoryhmätyöskentelyn vakiinnuttaminen (alueen yritykset) 5. Yrityshakemisto kaupungin verkkosivuille 6. Yritysrühmähankkeiden aktivointi ja hakuprosessin avustaminen 7. Yritysten rekrytointitoimenpiteissä avustaminen, rekryhankkeet 8. Woodpolis -koulutustehtaan uudelleen organisointi 9. Koulutuspalveluiden suunnittelu ja käynnistäminen 10. Aktiivinen yhteistyö koulutus- ja työvoimahankkeiden ja alueen yritysten kanssa 11. Matkailuyhteistyön tiivistäminen Suomussalmen kanssa 12. Yhteistyön syventäminen koulutusta tarjoavien organisaatioiden kanssa 13. Lisätään talvisotamuseon markkinointia ja tiedottamista 14. Edistetään sukupolvenvaihdoksia markkinoimalla NEUVO- 	<p>Laadinta meneillään</p> <p>Toimii säännöllisesti Elinkeinoilta 11/2019</p> <p>Suunniteltu keväälle 2020, siirtyy syksyyn pandemian vuoksi</p> <p>Toimii</p> <p>Hankittu. Osoitteiden syöttö menossa</p> <p>Jatkuvaa toimintaa, avustettu 2 kpl</p> <p>Jatkuvaa toimintaa</p> <p>Tehty</p> <p>Syksy 2020, Taito-tehdas hanke toimii</p> <p>Tehty 2019</p> <p>Toimii</p> <p>On aktivoitu. Hankeaihioiden kanssa</p> <p>Lisätty</p> <p>Jatkuvaa</p>

<p>järjestelmän mahdollisuuksia</p> <p>15. Uusien yritystoiminnan mahdollisuuksien kartoittaminen maaseudulla, maaseudun neuvottelukunnan aktivoiminen ideoimaan toimintaa</p> <p>16. Maaseutupalveluiden yhteistoiminta-alueen mahdollinen uudelleenjärjestäytyminen</p>	<p>Jatkuvaa</p> <p>Jatkuvaa</p>
<p>KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE</p> <p>1. Aktiivinen viestintä Kuhmon kasvun ja oppimisen palvelualueen tarjoamista palveluista</p> <p>2. Oppilaiden perehdyttäminen työelämään ja yritystoimintaan</p> <p>3. Yrityskyläprojektin käynnistäminen 6. ja 9. luokkalaisille</p> <p>4. Ystävyysskouluyhteistyö Kostamukseen kansainvälisyyden avaajana</p> <p>5. Kehittämissessiot yhdessä yrittäjien kanssa</p>	<p>Hyvä näkyvyys paikallislehdessä, Kuhmo.fi -sivulla ja instagramissa</p> <p>TET-ajankohtia muutettu, perusopetuksessa yritys yhteistyö painottunut yläkoululle, alakoululla 3. sektori ja viranomaisyhteistyö, lukion toimesta rekrymessut järjestetty</p> <p>Käynnistyi suunnitellusti</p> <p>Toimii</p> <p>Reykrymessut yhteistyössä yrittäjien kanssa, lisäksi opettajia on osallistunut Suomen Yrittäjien kulutuksiin</p>
<p>KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE</p> <p>1. Viestinnän aktivointi, some-viestintä käyttöön</p> <p>Maankäyttöpalvelut:</p> <p>1. Kaavoitusprosessin toteuttaminen</p> <p>2. Mittaus- ja karttapalvelut koko konsernille</p> <p>3. Kontion ja Pajakan rannan aluesuunnittelu</p> <p>Kunnallistekniikka ja tilapalvelut:</p> <p>1. Hankintatapaamisten järjestäminen ja aktiivinen viestintä</p> <p>2. Cloudia -järjestelmä tehokäyttöön (myös kouluttaminen yrittäjille)</p> <p>3. Tilojen parantamiseen tähtävien saneerauskohteiden toteuttaminen</p> <p>Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu</p> <p>1. Lupakäsittelyn tehostaminen ja valvonta</p>	<p>Monipuolista viestintää toiminnasta ja häiriötilanteista</p> <p>Kantolan ja Sormulan alueen asemakaavamuutokset</p> <p>ok</p> <p>Siirtynyt 2020</p> <p>1 tapaaminen</p> <p>1 koulutus</p> <p>3 vkoa, paljon vajavaisia hakemuksia käsittelyssä</p> <p>Kuntanetin rakennusvalvontaohjelma käyttöön otettu/käyttöön otossa</p>

<p>KANSAINVÄLISTYMINEN/KAIKKI TOIMIALAT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rajakuntafoorumien käynnistyminen ja aktiivinen yhteistyö rajakuntien ja eri toimijoiden kanssa 2. Ystävyydekaupunkitoiminnan keskittäminen Kostamuksen kanssa toimimiseen. Muiden ystävyydekaupunkien vierailut Kuhmossa 3. Ystävyyden puiston 30-vuotijuhlavuoden suunnittelu ja yhteistyö 4. Aktiivinen toiminta osana Vihreän vyöhykkeen toimintaa 5. Karelia-CBC –hankkeen käynnistäminen 6. Kansainvälisyshankkeen suunnittelu ja hakeminen/lukio ja perusopetus 7. Ranskalaisen opetusharjoittelijan opintojakso kasvun ja oppimisen palvelualueen yksiköissä 8. Kostamuslaisten nuorten vierailut 	<p>Käynnistetty</p> <p>Keskitetty</p> <p>Suunnittelu käynnissä</p> <p>Toimii</p> <p>Käynnistetty</p> <p>Lukion osalta suunnittelussa Unescon kirjallisuuskaupunki- statukseen liittyen hanke</p> <p>Toteutui</p> <p>Vieraita Wanhojen tansseja seuraamassa</p>
<p>Strategian painopiste: KUNNAN ASUKKAIDEN HYVINVOINTI</p>	
<p>Toimenpiteet 2019</p>	<p>Valmiusaste/kommentit</p>
<p>KESKUSHALLINTO, HALLINTOPALVELUT JA TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvinvointikyselyn hyödyntäminen palvelujen muotoilussa 	<p>Hyvinvointikertomus tehty ja hyödynnetään palvelujen muotoilussa</p>
<p>VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE Viestintä ja kulttuuripalvelut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tulomuuttopalveluiden ja matkailuinfon organisoiminen osaksi kirjaston palvelua 2. Tulomuuttopalveluiden kokoaminen kaupungin nettisivuille, myös englanniksi 3. Sähköinen hyvinvointikysely kuntalaisille 4. Hyvinvointisuunnitelman laatiminen valtuustokaudelle 5. Hyvinvointikertomuksen laadinta 6. Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma 7. Omatoimikirjaston käyttöönotto 	<p>Toteutettu</p> <p>Palvelut suomen kielellä nettisivuilla, mutta ei kieliversiota, vaatii kehittämistä</p> <p>Lasten hyvinvointikysely toteutettu, tuloksia käsitellään parhaillaan</p> <p>Tehdään seuraavalle valtuustokaudelle</p> <p>Laadittu</p> <p>Työn alla parhaillaan</p> <p>2020</p>

<p>TYÖLLISYDENHOIDON PALVELUALUE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Työpajan ohjaajien ja nuorten osallistaminen green care – tyyppiseen ympäristötyöllistämistyöhön 2. Elsa-hanke 3. Kaupungin ympäristöprojektin jatkaminen 4. Kainuun maakunnallinen työllisyysseminaari Kuhmossa 5. Työttömien terveys- ja eläkeselvitysten jatkaminen ostopalveluna 	<p>Lähtenyt käyntiin 2020</p> <p>Etenee suunnitellusti</p> <p>Päätettiin lopettaa, vastaavaa toimintaa yhdistetään Ankkurivalmenuksen toimintaan</p> <p>Toteutui suunnitellusti</p> <p>Jatkunut suunnitellusti</p>
<p>KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE</p> <p>Varhaiskasvatus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Esiopetuksen ja päivähoiton toiminnan arvioinnin kehittäminen <p>Perusopetus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet luonto- ja kulttuuriympäristön ilmentäjänä 2. Digiosaamisen vahvistaminen koulutuksen kautta 3. Lasten ja nuorten osallisuuden varmistaminen <p>Lukio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toiminta lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi 2. Terveellisten oppimisympäristöjen tarjoaminen <p>Musiikkiopisto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Digiosaamisen ja some-viestinnän kehittäminen 2. Aktivoidaan musiikkiopiston oppilaita osallistumaan yhteismusisointiryhmiin 3. Esiintymismatkat 4. Kesämuusikkokauden toteuttaminen <p>Nuorisotyö:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viestinnän vuosikello nuorisopalveluille 	<p>Menossa osana palvelujen muotoilua</p> <p>Oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia on toteutettu</p> <p>4 tutoria toimii tukena, yhteistyöhanke Kainuun pikku kuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa</p> <p>Oppilaskunnat, luokan vastuuoppilaat ja vaikuttajaoppilaat</p> <p>Musikaali, aktiivisuus somessa, erilaisia tapahtumia</p> <p>Sisäilmatyöryhmä toiminut, tiloista päätös tehty 1/2020, väistötilat käytössä</p> <p>Tehty ja jatketaan edelleen</p> <p>Tehty ja jatketaan edelleen</p> <p>Toteutuneet</p> <p>Toteutui</p> <p>Toteutui</p>

<p>2. Oppimisympäristön tunnistamisraportti Kuhmon työpajalle</p> <p>3. Kainuun yhteisen nuorisotyön strategian luominen, työpajan valmennuspalvelujen tuotteistaminen, laatukäsikirjan laatiminen</p>	<p>Tehtiin, tunnistettiin tekstiili- ja puualan tehtävät</p> <p>Valmennuspalvelujen tuotteistaminen ja palvelukuvaukset sekä palvelupolku ovat valmistuneet</p>
<p>KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE</p> <p>Liikuntatoimi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä 2. Liikuntalain mukaiset kuulemiset <p>Tilapalvelut/puhtaus- ja ateriapalvelut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kiinteistökannan ylläpitäminen/hyvä sisäilma 2. Lähihankinnat mahdollisuuksien mukaan <p>Rakennustarkastus ja ympäristönsuojelu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sähköisen lupajärjestelmän käytön tehostaminen 	<p>4 kuulemista toteutettu</p> <p>Sisäilmatyöryhmä toimii</p> <p>Käyttötaloustarvikkeet rakennuspalveluissa Kuhmosta</p> <p>Ateriapalveluissa lähiruokapäiviä</p> <p>Järjestelmä käyttöön otettu</p>
<p>Strategian painopiste: ASUKKAIDEN JA VAPAA-AJAN ASUKKAIDEN OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET</p>	
<p>Toimenpiteet 2019</p>	
<p>KESKUSHALLINTO, HALLINTOPALVELUT JA TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eduskuntavaalien, europarlamenttivaalien ja mahdollisten maakuntavaalien järjestäminen 2. Vanhusneuvoston, mökkiläistoimikunnan ja nuorisovaltuuston työn tukeminen 3. Mahdollistetaan kuntalaisten osallistuminen oikeudenkäynteihin etäyhteydellä 	<p>Eduskunta- ja Eurovaalit järjestettiin</p> <p>Toimii</p> <p>Avitettu</p>
<p>VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE</p> <p>Elinkeinopalvelut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kylien puurobaarin järjestäminen 2. Maaseudun neuvottelukunnan aktivoiminen ideoimaan toimintaa 	<p>Järjestetty</p> <p>Kokoukset 11.3.2019 ja 11.11.2019</p>

VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE Viestintä ja kulttuuripalvelut: <ol style="list-style-type: none"> 1. Viestinnän aktivointi, viestintätiimin työn jatkaminen, viestintäsuunnitelman päivitys ja koulutus 2. Viestinnän assistentin työkokeilu 3. Some- agentit/matkailuoppaat kesäsesongille 	<p>Viestintäsuunnitelma päivitettiin, viestintä aktivoitunut, koulutusta järjestetty</p> <p>Kokeilu toteutettiin ja siitä saatiin positiiviset kokemukset</p> <p>2 some-agenttia työskenteli kesällä</p>
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE <ol style="list-style-type: none"> 1. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vanhempainillat 2. Lukiossa toimii opiskelijakunta 3. Lukiossa toteutetaan asiakaskyselyitä 4. Musiikkiopistossa vanhempainillat 	<p>Toteutettu normaalisti</p> <p>Toimii aktiivisesti</p> <p>Toteutettu</p> <p>Toteutettu normaalisti</p>
Strategian painopiste: TALOUS	
Toimenpiteet 2019	Valmiusaste/kommentit
KESKUSHALLINTO, HALLINTOPALVELUT JA TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT <ol style="list-style-type: none"> 1. Digi-kartoitus ja mukana oleminen digi-kuntakokeilussa 2. Prosessien tarkastelu osana digi-kartoitusta 3. Palvelujen muotoilun ja talouden tasapainotusohjelman seuranta ja toteuttaminen 4. TOS/TOJ ja Dynasty 10 -käyttöönoton valmistelut 5. Sähköisen arkistoinnin muoto, päätöksen hakeminen Kansallisarkistosta 6. TAHE-palveluiden muutosprosessi 7. JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus –projekti 8. Vakuutusten kilpailuttaminen 9. Valtionosuusuudistuksen edunvalvonta 	<p>Digikehitystyö etenee TAHE ja ICT-hankkeiden myötä, samalla prosessit tarkastetaan ja ohjeistetaan</p> <p>Palvelujen sopeuttamisohjelma tehty vuodelle 2020 ja YT-menettely siltä osin toteutettu, jatkuu edelleen 2020</p> <p>Käyttöönotto 6/2020</p> <p>Etenee</p> <p>Palvelutuottajan muutos toteutettu, projekti jatkuu edelleen ja kehitystyötä tehdään</p> <p>Toteutettu osana TAHE-projektia</p> <p>Ei toteutettu 2019, siirtyi 2020</p> <p>Edunvalvontaa tehdään</p>

10. Pienlentokenttähankkeen rahoituksen hakeminen	Haettiin, ei saatu. Jatketaan hake- mista
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE 1. Yhtenäiskouluun siirtymisen suunnittelu	Suunnittelua tehty ja suunnittelu jatkuu. Hallintomallista on tehty päättös.
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE Kunnallistekniikka, tilapalvelut: 1. Led-valojen käyttöönotto 2. Toimiva yhteistyö yli toimialarajojen, konsernissa ja yli kun- tarajojen 3. Verkostojen hallintaohjelmien käyttöönotto 4. Sähköisten järjestelmien käytön lisääminen; Jamix, kiinteis- töautomaatio, huoltokirjaohjelma, Cloudia 5. Kiinteistöstrategian laadinta ja noudattaminen Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu: 1. Lupakäsittelyn tehostaminen ja valvonta 2. Keskeneneräisten lupahankkeiden tarkistaminen; kiinteistö- katselmus Yksityistiepalvelut: 1. Uuden yksityistielain voimaantulon vaikutukset hallitusti Kuhmon käytäntöön	Vaihtoa toteutettu ja jatketaan Liikenneturvallisuuksiryhmän ja hankintarenkaan kassa kokouksia ja yhteistyötä Verkostojen hallintaohjelma on otet- tu käyttöön vesi- ja katupuolella Huolto-ohjelma on käytössä kiinteis- tönhoidossa Kiinteistöautomaatiota on käytössä suurimmassa osassa kiinteistöjä eli kauko-ohjataan ilmanvaihtoa, osassa myös valaistusta ja lukitusta Cloudian käyttöä on lisätty ja tar- jouspyynnöt tehdään pääsääntöises- ti sillä Jamixin käyttöä lisätty ja tehostetaan edelleen On tekemättä Valmistelevaa työtä tehty, tarkastuk- sia tekemättä Toteutunut
KAIKKI PALVELUALUEET 1. Palvelujen muotoilun ja talouden sopeuttamisen suunnitel- ma; toteutus, seuranta ja jatkuva suunnittelu 2. Hyödynnetään skype-kokoukset ja -koulutukset, vähenne- tään matkustamista 3. Tehostetaan kaupungin eri yksiköiden välistä yhteistyötä ja tehostetaan näin resurssien käyttöä	Tehty Toteutunut Jatketaan palvelujen muotoilua

Strategian painopiste: JOHTAMINEN JA TYÖYHTEISÖOSAAMINEN	
Toimenpiteet 2019	Valmiusaste/kommentit
KESKUSHALLINTO, HALLINTOPALVELUT JA TALOUS- JA HENKILÖSTÖPALVELUT <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupunginhallituksen iltakoulujen kehittäminen ja valtuus- töytäöskentelyn aktivoiminen 2. Valmistelun laatu turvataan kouluttautumisella ja riittäväällä asiantuntemuksella 3. Konsernijohtoryhmän aktiivinen toiminta ja konsernirapor- toinnin kehittäminen 4. Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnon oppisopimuskou- lutus 5. Intran hyötykäytön edelleen edistäminen, henkilöstötiedot- teiden laadinta 6. Henkilöstösuunnitelman laadinnan koordinointi, toimenku- vien tekemisen koordinointi 7. Arvojen määrittäminen kaupungille 8. Kehitysmuotoisten kokeilujen jatkaminen 9. Esihenkilöpalaverikäytännön kehittäminen ja jatkaminen 10. Johtoryhmätyöskentelyn edelleen kehittäminen 	<p>Toteutunut</p> <p>Jatkuvaa</p> <p>Aktivoitunut</p> <p>Toteutettiin ja toinen ryhmä suunnit- teilla 2020 - 2021</p> <p>Intra toimii viestimenä, henkilöstö- tiedotteita ei tehty säännöllisesti</p> <p>Toimenkuvia on laadittu, henkilöstö- suunnitelma 2020</p> <p>2020</p> <p>Kulttuuri on myönteisempi kokeilu- ille</p> <p>Jatketaan</p> <p>Jatketaan</p>
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE <ol style="list-style-type: none"> 1. Johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen 	
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE <ol style="list-style-type: none"> 1. Johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen 2. Toimenkuvien laadinta ja prosessienkehittäminen 	<p>Jatketaan</p> <p>Toimenkuvia laadittu</p>
KAIKKI PALVELUALUEET <ol style="list-style-type: none"> 1. Kehityskeskustelut 2. Tyky-päivät 3. Henkilöstöpolitiikan noudattaminen 4. Henkilöstön kehittäminen kehittämis- ja koulutussuunni- telman mukaisesti 	<p>Pitää aktivoida</p> <p>Pidetty</p> <p>Vaatii kehittämistä</p>

5.3 MITTARISTO

Toiminnan painopistealue	KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	MITTARI	TAVOITTEARVO 2019	Toteuma 2019
YRITYSTOIMINTA JA INVESTOINTIEN KASVU	Yritysmönteisyys päätöksenteossa ja kaupungin toiminnassa	Yritysten määrän nettokasvu	Positiivinen kehitys	+ 26 kpl
	Yhteistyö kaupungin ja yrittäjien välillä sekä yrittäjien kesken	Työpaikkalisäys		++
	Koulutetun työvoiman saata- vuus ja koulutustason nostaminen	Pätevien hakijoiden määrä kaupungin tehtäviin		12,7 %
	Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Työllisten määrä		+++
	Paikallisuuden huomioiminen hankinnoissa	Työttömyysprosentti		
	Saavutettavuus	Sosiaalisen median kattavuus		
	Kaupungin imagoviestinnän onnistuminen			

<p style="text-align: center;">KUNNAN ASUKKAIDEN HYVINVOINTI</p>	<p>Ydintoiminnot omana tuotantona</p> <p>Onnistunut kaavoitus suhteessa tavoitteisiin</p> <p>Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden onnistuminen</p> <p>Reittien, pyöräteiden, polkujen sekä niiden valaistuksen kunto</p> <p>Edunajamisen onnistuminen sote-palveluissa</p> <p>Kotimaisen lähiruoan osuus aterioista</p> <p>Riittävien palvelujen muotoilu asiakkaiden näkökulmasta, eri palveluntuottajia hyödyntäen</p> <p>Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä sekä perukassa että taajamassa</p> <p>Hyvä yhteistyö 3. sektorin kanssa</p> <p>Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa</p> <p>Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet</p>	<p>Väestörakenne, työikäisten määrä</p> <p>Nettomuutto</p> <p>Asukastyytyväisyys, hyvinvointikyselyn tulos</p> <p>Koulukyselyiden tulos</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys</p>	<p>Positiivinen kehitys</p>	<p>-196 hlöä</p> <p>-50 hlöä</p>
<p style="text-align: center;">ASUKKAIDEN JA VAPAA-AJAN ASUKKAIDEN OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMIS- MAHDOLLISUUDET</p>	<p>Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia</p> <p>Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen</p> <p>Luottamushenkilöiden työpanoksen hyödyntäminen</p> <p>Digikehitystyön onnistuminen</p>	<p>Digikartoitus</p> <p>Asukastyytyväisyys</p> <p>Digitaalisten palvelujen kattavuus</p>		<p>ei tehty</p> <p>paranee</p>

<p>TALOUS</p>	<p>Sopeutuminen sote- ja maakuntauudistukseen</p> <p>Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut</p> <p>Yhteistyö yli kuntarajojen</p> <p>Johtaminen</p> <p>Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusten jäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi</p>	<p>Tulos Taseen ylijäämä</p> <p>Vuosikate %/poistot (Lainakanta + leas.vastuut)/as</p> <p>Lainanhoitokate</p>	<p>>0</p> <p>>2,9 M€</p> <p>>117 %</p> <p><4654 €</p>	<p>-1,58M</p> <p>-1,8M€</p> <p>44,71 %</p> <p>4 944 €</p>
<p>JOHTAMINEN JA TYÖYHTEISÖSAAMINEN</p>	<p>Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutusta</p> <p>Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu</p> <p>Laadukkaat henkilöstökäytännöt</p> <p>Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan</p> <p>Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat</p>	<p>Kehityskeskustelut</p> <p>Työtyytyväisyys</p> <p>Osaaminen hyödynnettään, tehtäväkuvat kunnossa</p> <p>Ammattitaito</p>	<p>100 %</p> <p>Positiivinen kehitys</p>	<p>on alle</p> <p>mittaus -20</p>

5.4 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, Kuhmon kaupunki

YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA

Kuhmon kaupunki	Tuloslaskelma (ulkoinen)		KS 2019 €	KS - TA, ero, €	KS - TA, ero, %	Tot - KS, ero, €	Tot - KS, ero, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
	Toteuma 2019, €	TA 2019, €								
Myyntituotot	2 863 495	2 987 076	2 987 076	0,0	0,0	-123 581	-4,1	3 150 257	-286 762	-9,1
Maksutuotot	641 480	681 444	681 444	0,0	0,0	-39 964	-5,9	761 277	-119 797	-15,7
Tuet ja avustukset	942 997	892 115	892 115	0,0	0,0	50 882	5,7	1 087 460	-144 464	-13,3
Muut toimintatuotot	1 360 539	1 522 001	1 522 001	0,0	0,0	-161 462	-10,6	1 673 291	-312 752	-18,7
TOIMINTATUOTOT	5 808 510	6 082 636	6 082 636	0,0	0,0	-274 126	-4,5	6 672 285	-863 774	-12,9
Henkilöstökulut (ulk.)	-15 494 901	-15 454 467	-15 454 467	0,0	0,0	-40 435	0,3	-15 721 667	226 766	-1,4
Palvelujen ostot	-45 066 062	-44 050 371	-44 050 371	0,0	0,0	-1 015 691	2,3	-45 107 155	41 093	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 812 971	-2 871 488	-2 871 488	0,0	0,0	58 517	-2,0	-3 127 969	314 998	-10,1
Avustukset	-1 872 995	-1 785 179	-1 785 179	0,0	0,0	-87 816	4,9	-2 087 321	214 325	-10,3
Muut toimintakulut	-994 495	-1 007 845	-1 007 845	0,0	0,0	13 350	-1,3	-1 120 299	125 804	-11,2
TOIMINTAKULUT	-66 241 425	-65 169 350	-65 169 350	0,0	0,0	-1 072 076	1,6	-67 164 412	922 986	-1,4
TOIMINTAKATE	-60 432 915	-59 086 714	-59 086 714	0,0	0,0	-1 346 201	2,3	-60 492 127	59 212	-0,1
Verotulot	28 258 248	29 079 000	29 079 000	0,0	0,0	-820 752	-2,8	27 787 540	470 708	1,7
Valtionosuudet	32 091 594	31 699 634	31 699 634	0,0	0,0	391 960	1,2	32 246 261	-154 667	-0,5
Rahoitustuotot ja -kulut	1 396 890	855 490	855 490	0,0	0,0	541 400	63,3	-142 735	1 539 625	-1 078,7
UUSIKATE	1 313 817	2 547 410	2 547 410	0,0	0,0	-1 233 594	-48,4	-601 062	1 914 879	-318,6
Poistot ja arvon alentumiset	-2 938 609	-3 100 000	-3 100 000	0,0	0,0	161 391	-5,2	-2 545 741	-392 867	15,4
Poistoeron lisäys/vähennys	42 448	42 448	42 448	0,0	0,0	0	0,0	42 448	0	0,0
Satunnaiset erät	0	0	0	0,0	0,0	0	0,0	400	-400	0,0
TILIKAUDEN TULOS (UL)	-1 582 343	-510 142	-510 142	0,0	0,0	-1 072 202	210,2	-3 103 955	1 521 611	-49,0

Kuhmon kaupungin tulos toteutui 1 072 tuhatta euroa talousarviota heikompana ja oli – 1 582 tuhatta euroa alijäämäinen. Tulos sisältää 331 tuhannen euroa arvonalentumispoiston (Sivakkahalli).

Toimintakate oli – 60 433 tuhatta euroa ja jäi tavoitellusta – 1 346 tuhatta euroa.

Toimintatuotot olivat 5 809 (6 672) tuhatta euroa. Ne jäivät talousarviosata – 274 tuhatta euroa.

Myyntituottoja saatiin – 123 tuhatta euroa talousarviota vähemmän, suurimpana metsänmyyntituotot, jotka jäivät arviosta – 66 tuhatta euroa (siirtymää vuodelle 2020). Aterioiden myynnistä saatiin – 37, siivouksesta -33, tuntiveloitustoista – 33 ja muista myyntituotoista – 41 tuhatta euroa talousarviota vähemmän. Maksutuotot jäivät tavoitteesta – 39 tuhatta euroa, siitä rakennusvalvonnan osuus – 25 tuhatta euroa. Tuet ja avustukset ylittyivät 51 tuhannella eurolla, kun työllistämistukea saatiin 106 tuhatta euroa odotettua enemmän ja muut tuet jäivät talousarviosta – 56 tuhatta euroa. Vuokratuotot jäivät talousarviosta – 161 tuhatta euroa; sote-vuokrat – 58, muiden tilojen vuokrat – 67 ja konevuokrat – 25 tuhatta euroa. Toimitiloja siirtyi toukokuun alusta Yrityssammon nimiin, eikä sitä budjetoitavaiheessa tiedetty. Konevuokria siirtyi laskutettavaksi vuoden 2020 puolella.

Toimintakulut olivat 66 241 (67 164) tuhatta euroa ja ne ylittivät talousarvion 1 072 tuhannella eurolla.

Henkilöstökulut olivat 15 495 (15 722) tuhatta euroa ja ne ylittivät talousarvion 40 tuhannella eurolla. Kaupunginhallituksen toimialalla ylitys oli 178 tuhatta euroa, josta työllisyyden hoidon palvelualue 113 tuhatta euroa ja kaupunginhallituksen yksikkö 37 tuhatta euroa sekä talous- ja henkilöstöhallinto 12 tuhatta euroa. Kaupunginhallituksen kuluihin kirjattiin aiemmasta käytännöstä poiketen ateria- ja siivouspalveluiden palkkakuluja kamarimusiikkitahtumaan liittyen. Samoin aiemmasta käytännöstä poiketen kirjattiin talous- ja henkilöstöhallinnon päälle luottamusmiesten palkkoja.

Palveluja hankittiin 45 066 (45 107) tuhannella eurolla. Hankinnat ylittyivät 1 016 tuhannella eurolla. Sote-kulut ylittivät talousarvion 1 391 tuhannella eurolla Sote-kuntayhtymän tehdessä 15,2 miljoonan euron alijäämän. Kuhmon kaupungin talousarviossa oli huomioitu Sote-kuntayhtymän talousarvion mukainen alijäämä 3,2 miljoonaa euroa. Toimisto- ja asiantuntijapalveluita hankittiin – 228 tuhannella eurolla budjetoitua vähemmän ja elinkeinoelämän kehittämismäärärahoja käytettiin – 151 tuhatta euroa aiottua vähemmän. Oppilaskuljetukset ylittyivät 20 tuhannella eurolla. Muut yhteistoimintaostot (pelastuslaitos) toteutuivat – 49 tuhatta euroa budjetoitua pienempinä.

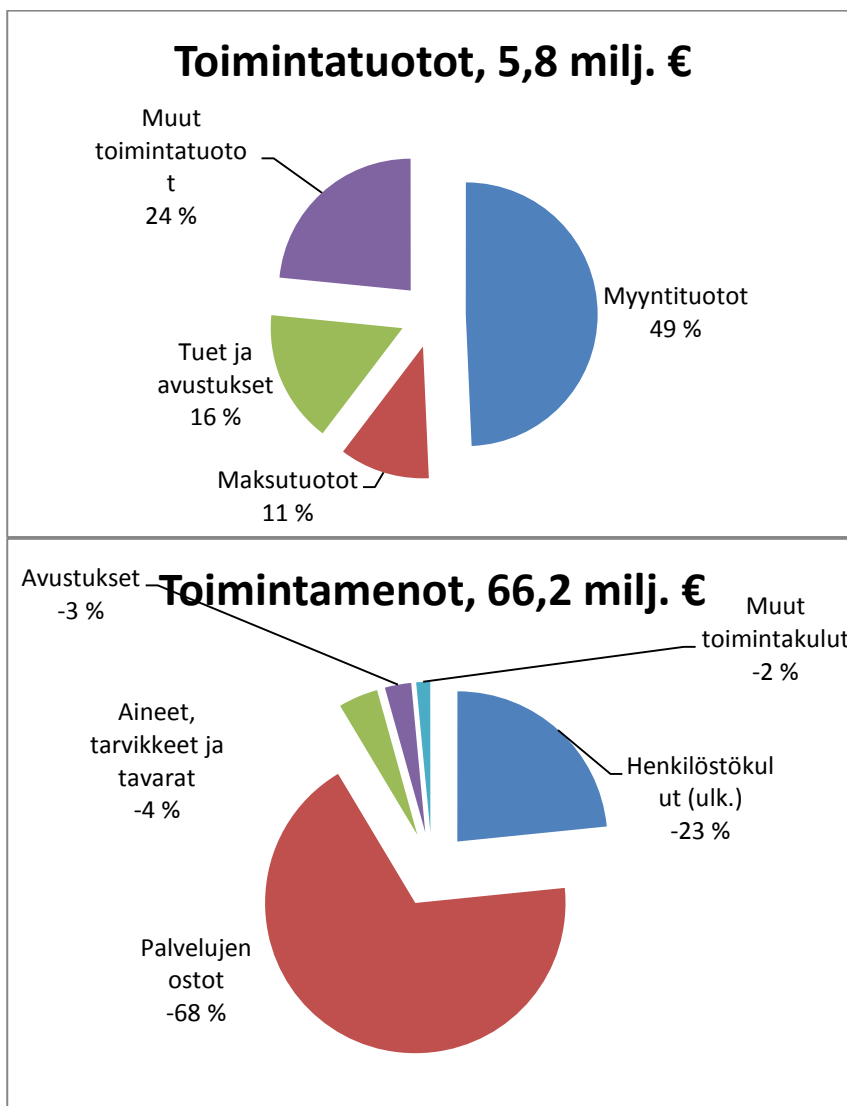
Avustuskulut olivat 1 873 (2 087) tuhatta euroa ja ylittivät 88 tuhannella eurolla. Kotihoidon tuki ja kuntalisät alittivat talousarvion – 50 tuhannella eurolla. Pitkäaikaistyöttömistä maksettu työmarkkinatuki ylittyi 45 tuhannella eurolla. Kesätyöseteleitä maksettiin 8 ja työllistämistukia 10 tuhatta euroa budjetoitua enemmän. Muut yhteisöille maksetut tuet ylittivät 75 tuhannella eurolla, josta yksityistieavustukset noin 50 tuhatta euroa ja Juminkeko -säätiölle maksetut kiinteistönhoidolliset tuet noin 25 tuhatta euroa.

Verotuottojen toteuma oli 28 258 (27 788) tuhatta euroa. Verotuotot jäivät tavoitteesta – 821 tuhatta euroa. Kunnan tuloverot alittuivat 627 ja yhteisöverot 221 tuhatta euroa. Verotuottojen ennustaminen vuonna 2019 oli todella hankalaa. Kuhmo käyttää veroennusteissaan Kuntaliitolta ostettua asiantuntijapalvelua (Kuntaliiton verokehikko).

Valtionosuuksia saatiin 32 092 (32 246) tuhatta euroa. Vuonna 2019 tilitetyt valtionosuudet ylittivät talousarvion 392 tuhannella eurolla. Lopullinen päätös valtionosuudesta 2019 tuli tammikuussa 2019 ja se oli 31 687 tuhatta euroa, kun budjetoitu oli 31 700 tuhatta euroa. Marraskuussa 2019 saatiin valtiovarainministeriöltä muutospäätös vuoden 2019 valtionosuuksiin. Tämä päätös toi Kuhmolle lisäystä osuuksiin 367 tuhatta euroa. Tämä perustui pääosin kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien korjaamiseen liittyen kilpailukykysovimuksen toteuttamisesta aiheutuviin kaksinkertaisiin vähennyksiin kuntien tuloissa.

Nettomääräiset rahoitustuotot ja –kulut olivat 1 397 (- 143) tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 541 tuhannella eurolla. Rahoitusarvopapereiden nettotuotto oli hyvästä markkinatilanteesta johtuen ennakoitua parempi. Korkokuluja maksettiin – 18 tuhatta euroa talousarviota vähemmän. Kuhmon kaikkien lainojen keskiporkko vuonna 2019 oli 0,45 %.

Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 2 939 (2 546) tuhatta euroa ja alittivat talousarvion 161 tuhannella eurolla. Sivakkahallin arvonalentumiseen oli varattu 500 tuhatta euroa ja toteuma oli 331 tuhatta euroa.

5.5 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Taulukko: Investointien toteutuminen kohderyhmittäin

KOHDE	TA muutosten jälkeen 2019	TOTEUMA 2019	ERO
Vesi- ja viemärlaitos	-346 000	-476 517	130 517
Talonrakennus	-1 336 000	574 987	-1 910 987
Kaavatiet	-336 000	-343 567	7 567
Puistot ja yleiset alueet	-345 000	-324 232	-20 768
Irtain omaisuus	-188 500	-129 140	-59 360
Aineeton omaisuus	-23 700	-64 047	40 347
Kiinteistö- ja osakejärjestelyt	0	-768 476	768 476
YHTEENSÄ	-2 575 200	-1 530 992	-1 044 208

Investoinnit kokonaisuutena toteutuivat noin 1,0 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä. Talousarvion ulkopuolisena tapahtumana toteutui Sivakkahallin ja siihen liittyvien konttorirakennusten myynti/apporttisiirto Kuhmon Yrityssampo Oy:lle 710 tuhannella eurolla. Samalla tehtiin arvonalennuskirjaus taseeseen 331 tuhatta euroa. Nämä näkyvät vähennyksenä talonrakennuksen investoinneissa. Kuhmon Yrityssampo Oy: öön tehtiin SVOP sijoitus 710 tuhatta euroa, Kainuun Meren Työterveys Oy:n osakkeita hankittiin 56 tuhannella ja Monetra Oulu Oy:n ja Kuntien Tiera Oy: osakkeita yhteensä 2,4 tuhannella eurolla. Näitä sijoituksia ei ollut huomioitu talousarviossa.

Vesi- ja viemärlaitoksen investoinnit ylittyivät 131 tuhannella eurolla; talohaaroja rakennettiin 90 tuhannella eurolla yli budjetin ja rahoitusosuuksia saatiin 51 tuhatta euroa odotettua vähemmän.

Talonrakennuksen investointien toteuma, kun otetaan huomioon tilojen myynti Kuhmon Yrityssammolle, oli – 450 tuhatta euroa ja se jäi talousarviosta – 886 tuhatta euroa; Piilolan koulun lattian peruskorjaus – 343 tuhatta euroa, ammattiopiston IV-laitteiden uusinta – 150 tuhatta euroa, uimahallin peruskorjauksen suunnittelu – 38 tuhatta euroa, Tuupalan ruokalarakennuksen saneeraus – 66 tuhatta, kaupungintalon sisäilmakorjaukset – 57 tuhatta euroa, kirjaston katto- ja julkisivuremontti – 48 tuhatta euroa, kirjaston ovet -22 tuhatta euroa ja kirjaston valaistus – 50 tuhatta euroa. Puistojen ja yleisten alueiden investoinnit alittivat talousarvion – 21 tuhatta euroa. Alitusta tuli Kontion ja Pajakan alueen aluesuunnittelusta – 50 tuhatta euroa, Haatajärven kunnostuksesta – 9 tuhatta euroa ja venesatamien ja viitoitus-ten rakentamisesta – 9 tuhatta euroa. Urheilukentän pinnoittamiseen investoitiin 41 tuhatta euroa budjetoitua enemmän.

Irtaimen omaisuuden investoinnit alittivat talousarvion – 59 tuhannella eurolla. Alitusta tuli omatoimikirjastohankinnasta – 24 tuhatta euroa, tilapalveluiden kalustosta – 16 tuhatta euroa ja suunnistuskartoista – 10 tuhatta euroa. Lisäksi saatiin budjetoimattomana jäähileaseman rahoitusosuus 13 tuhatta euroa.

Investoinnit aineettomiin oikeuksiin toteutuivat 40 tuhatta euroa budjetoitua suurempina. Tahe- ja ICT-muutokseen liittyvät kulut oli budjetoitu käyttötalousmenoihin, mutta ne siirrettiin 5 vuoden aikana poistettaviin aineettomiin oikeuksiin.

TARKEMPI SEURANTA INVESTOINNEISTA 2019

		TA muutosten jälkeen 2019	Tot 1 - 12/2019	Tot 1 - 12.2019/ TA2019 muutosten jälkeen %	TA - TOT 2019
Tilaus		EUR	EUR		EUR
KUHMO, INVESTOINNIT		-2 575 200,00	-1 530 992,44	59,50	-1 044 207,56
1260018	Vesiliittymien rakentaminen (1260000)	-20 000,00	-18 457,96	92,3	-1 542,04
1260019	Viemäriverkoston saneeraus (1260000)	-50 000,00	-55 027,57	110,1	5 027,57
1260080	Vesijohtoventtiilien vaihto	-10 000,00	-3 052,63	30,5	-6 947,37
1260082	Vesimittarien vaihto	-10 000,00	-14 384,38	143,8	4 384,38
1260089	Siirtovesijohto ja -viemäri	-40 000,00	-49 317,70	123,3	9 317,70
1260090	Talohaarat	-260 000,00	-350 453,05	134,8	90 453,05
1260094	Pennitien- ja jätev.puhd.tuloviem.sujutus	-35 000,00	-32 977,87	94,2	-2 022,13
1260096	Jätevedenpuh.altaan putk.saneer.suunn.	-20 000,00	-3 210,00	16,1	-16 790,00
1260098	Tervapolun vesihuollon saneeraus	-35 000,00	-50 464,18	144,2	15 464,18
1260099	Konttiokadun viemärin sujutus	-45 000,00	-32 991,81	73,3	-12 008,19
1260100	Hankar. ja Ruukintien viemärin sujutus	-55 000,00	-49 438,47	89,9	-5 561,53
1260250	Vesi- ja viemärilaitos, rahoit.os., tulo	234 000,00	183 258,45	78,3	50 741,55
	VESI- JA VIEMÄRILAITOS	-346 000,00	-476 517,17	101,30	130 517,17
1261152	Maa- ja vesialueiden hankinta		-4 704,00	X	4 704,00
1261150	Maa- ja vesialueiden myynti		4 814,23	X	-4 814,23
1262100	Osakkeet ja osuudet		-768 586,60	X	768 586,60
	KIINTEISTÖ- JA OSAKEJÄRJESTELYT	0,00	-768 476,37		768 476,37
1262901	Terveysas.hanke- ja arkkitehtisuunnittelu	-20 000,00	0,00	0,0	-20 000,00
1262902	Terveysas.korj.kaukol.kontti ym.		-112 715,61	X	112 715,61
1262903	Terveysas.IV-suunn. ja toteutus	-85 000,00			-85 000,00
1263001	Tuupalan yläkoulun saneer.suunn. ja tot.	-80 000,00	-14 981,98	18,7	-65 018,02
1263501	Piilolan koulun lattian peruskorjaus	-350 000,00	-7 409,71	2,1	-342 590,29
1263601	Urheilukeskuksen katto	-15 000,00	-13 737,36	91,6	-1 262,64
1263701	Hiihtokeskuksen katto, ulko-ovi, maalaus	-20 000,00	-18 159,36	90,8	-1 840,64
1263901	Uimahallin peruskorjauksen suunnittelu	-50 000,00	-11 781,01	23,6	-38 218,99
1263902	Uimahalli, katto	-20 000,00	-12 615,36	63,1	-7 384,64
1264001	Hietap.koulun keitt.kalust. ja katto	-25 000,00	-20 578,36	82,3	-4 421,64
1270124	Yhtenäiskoulu	-20 000,00	-14 828,64	74,1	-5 171,36
1270136	Terveysasema, varavoima		-30 218,94	X	30 218,94
1270141	Rakennusautomaatio, säätölait. ja valvon	-20 000,00			-20 000,00
1270142	Lohela katto	-26 000,00	-26 007,36	100,0	7,36
1270145	Uuden koulun piharakennukset	-5 000,00	-12 098,21	242,0	7 098,21
1270146	Uuden koulun piha-alueen rakentaminen	-30 000,00	-60 578,99	201,9	30 578,99
1270147	Tuupalan ruokalarakennus (omajoht. rak.)	-70 000,00	-4 201,99	6,0	-65 798,01
1270148	Kirjaston katto, julkisivun ulkop.korj.	-72 000,00	-24 272,36	33,7	-47 727,64
1270149	Kirjaston ulko-ovet (sis.autom.) sisäovi	-23 000,00	-841,00	3,7	-22 159,00
1270151	Kirjaston valaistus	-50 000,00			-50 000,00
1270152	Kirjaston pihan korjaus	-10 000,00	-13 771,80	137,7	3 771,80
1270153	Ammattiopisto, lv-koneiden uusinta	-150 000,00			-150 000,00
1270154	Kaupungintalo, sis.ilmakorj./äänener.ovet	-85 000,00	-28 233,86	33,2	-56 766,14
1270155	Hoivakodin markiisit/julkisivusäleikkö	-10 000,00	-7 576,00	75,8	-2 424,00
1270156	Kuusenkuiskeen piha	-30 000,00	-14 436,92	48,1	-15 563,08
1270157	Sivakkahalli	-20 000,00			-20 000,00
1270158	Tilapalvelujen kiint.saneeraussuunnitt.	-50 000,00			-50 000,00
1261151	Myynti, rakennukset		1 024 032,25	X	-1 024 032,25
	TALONRAKENNUS	-1 336 000,00	574 987,43	33,60	-1 910 987,43
1272114	Metsokuja ja Puusepänkatu yht.rak.	-12 000,00	-16 763,92	139,7	4 763,92
1272012	Liikenneturvallisuuutta parantavat rakent	-15 000,00	-10 427,61	69,5	-4 572,39
1284093	Metsäkatu vä Koulukatu-Muuttolinnuntie	-92 000,00	-119 258,17	129,6	27 258,17
1284094	Hankarannantie	-40 000,00	-47 402,38	118,5	7 402,38

1284095	Tervapolku	-12 000,00	-8 712,90	72,6	-3 287,10
1284096	Talaskuja	-60 000,00	-54 023,52	90,0	-5 976,48
1272058	Kainuuntien ja Koulukadun jyrskintä ja pä	-50 000,00	-51 393,52	102,8	1 393,52
1273755	Haja-alueen palv.kohteiden opastussuun.m	-40 000,00	-24 636,70	61,6	-15 363,30
1272092	Kunnallistekniikan suunnittelu (1272042)	-15 000,00	-10 948,58	73,0	-4 051,42
	KAAVATIET	-336 000,00	-343 567,30		7 567,30
1273068	Urheilukentän nurmipinn.uudistaminen	-240 000,00	-281 499,10	117,3	41 499,10
1273060	Tulot, Urheilukeskus	60 000,00	63 000,00	105,0	-3 000,00
1273759	Yleisten alueiden suunn. venes. ja parkk	-10 000,00	-9 884,95	98,8	-115,05
1273062	Haatajärven kunnostus	-10 000,00	-920,00	9,2	-9 080,00
1273065	Tulot, Haatajärven kunnostus	5 000,00	460,00	9,2	4 540,00
1273763	Kantolan alueen sprinklaus	-90 000,00	-94 308,94	104,8	4 308,94
1273069	Kontion ja Pajakan al.alue suunnittelu	-50 000,00			-50 000,00
1273761	Venes. ja viitoit. rak.,koskir. kunnost.	-10 000,00	-1 078,69	10,8	-8 921,31
	PUISTOT JA YLEISET ALUEET	-345 000,00	-324 231,68		-20 768,32
1284078	Suunnistuskartat Kain.Rastiviikolle+opas	-10 000,00	0,00	0,0	-10 000,00
1284105	Työtuolien ja säädett.työpöytien hankint	-12 000,00	-8 439,31	70,3	-3 560,69
1284102	Kirjasto, Omatoimikirjasto-hanke	-23 500,00			-23 500,00
1284103	Kirjaston käytön monipuolistaminen	-10 000,00	-8 147,64	81,5	-1 852,36
1284104	Matkailuneuvontapiste kirjastoon	-9 000,00	-5 804,06	64,5	-3 195,94
1284106	Kirjastopalvelut, rahoitusosuus (tulot)	15 000,00	15 000,00	100,0	0,00
1284056	Tkn.ltk/Ateriapalv.Tuupalan keittiön kal	-22 000,00	-17 811,57	81,0	-4 188,43
1284097	Tilapalvelut, kalusto	-37 000,00	-21 270,31	57,5	-15 729,69
1284090	Kuhmon koskien kartoitus- ja kunn. hanke		-1 742,12	X	1 742,12
1284091	Tulot, Kuhmon koskien kart.ja kunn. hank		1 045,27	X	-1 045,27
1284107	Jäähileaseman inv. hanke		-16 500,45	X	16 500,45
1284108	Rah.os./Jäähileaseman inv. hanke		13 137,14	X	-13 137,14
1284098	Katujen kunnossapito, kalusto	-20 000,00	-19 156,92	95,8	-843,08
1284099	Puistot, kalusto	-25 000,00	-21 949,29	87,8	-3 050,71
1284101	Urheilukentän kenttävarusteet	-20 000,00	-12 809,40	64,0	-7 190,60
1284088	Lammajärven osayl.kaavan laatiminen	-15 000,00	-24 691,41	164,6	9 691,41
	IRTAIN OMAISUUS	-188 500,00	-129 140,07		-59 359,93
1284063	Dynasty-asiahallinta ja sähköinen kokous	-23 700,00	-19 156,45	80,8	-4 543,55
1284111	Tahe ja ICT -muutostyö		-44 890,83	X	44 890,83
	AINEETON OMAISUUS	-23 700,00	-64 047,28	80,8	40 347,28

5.6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Yritys	Kuhmon kaupunki	Kuhmon kaupunki	Kuhmon kaupunki
	TA 2019	Kum. toteuma 1 - 12 .2019	Kum. toteuma 1 - 12 .2018
	EUR	EUR	EUR
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	2 547 410,00	1 313 817,06	-1 233 592,94
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-196 863,56	-196 863,56
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 547 410,00	1 116 953,50	-1 430 456,50
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-2 889 258,00	-2 835 739,18	53 518,82
Rahoitusosuudet investointimenoihin	314 000,00	275 900,86	-38 099,14
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	722 510,00	722 510,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 575 258,00	-1 837 328,32	737 929,68
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-27 848,00	-720 374,82	-692 526,82
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	118 000	98 655,42	-19 344,58
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset	118 000	98 655,42	-19 344,58
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-75 000	3 774 218,00	3 849 218,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 850 000	7 000 000,00	2 150 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 225 000	-3 225 782,00	-782,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 700 000		1 700 000,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	0	-2 265 056,71	-2 265 056,71
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos		1 042,25	1 042,25
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos		621 967,41	621 967,41
Korottomien velkojen muutos		-2 888 066,37	-2 888 066,37
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	43 000	1 607 816,71	1 564 816,71
RAHAVAROJEN MUUTOS	15 152	887 441,89	872 289,89
RAHAVAROJEN MUUTOS		887 441,89	
Rahavarat kauden lopussa		22 375 461,16	21 488 019,27
Rahavarat 1.1.		21 488 019,27	22 136 766,17

Rahoituksen toteutunut kassavaikutus oli 887 tuhatta euroa, kun talousarvion mukainen kassavaikutus oli 15 tuhatta euroa.

Toiminnan rahavirta toteutui – 1,4 miljoonaa euroa ennakoitua huonompana. Toimintakate jäi tavoitellusta – 1,3 miljoonaa euroa Sote-kulujen toteuduttua 1,3 miljoonaa euroa ennakoitua huonompana. Muutoin toimintatuottojen jäämä ja muiden toimintakulujen säästöt menivät tasan. Verotulot jäivät tavoitteesta – 0,8 miljoonaa euroa, valtionosuuksien tilitykset ylittivät 0,4 miljoonalla eurolla ja nettomääräiset rahoitustuotot ja -kulut ylittivät 0,5 miljoonalla eurolla. Näin ollen vuosikate toteutui – 1,2 miljoonaa euroa talousarviota heikompana.

Investointien rahavirta toteutui 738 tuhatta euroa ennakoitua pienempänä. Investointien toteuma esitetään tarkemmin kohdassa 5.5. Vuonna 2019 toteutettiin talousarviosta poiketen Sivakkahallin ja siihen liittyvien toimistorakennusten myynti/apporttisiirto Kuhmon Yrityssampo Oy:lle 710 tuhannen euron arvolla. Kauppaan liittyen tehtiin hallin tasearvoon arvonalennusta 331 tuhannen euron verran. Osakkeiden hankinnassa näkyvät kyseiseen apporttisiirtoon liittyvä SVOP-sijoitus 710 tuhannen euron arvosta sekä Kainuun Meren Työterveys Oy:n osakkeiden hankinta 56,2

tuhannella eurolla sekä Monetra Oulu Oy:n ja Kuntien Tiera Oy:n osakkeiden hankinta yhteensä 2,4 tuhatta euroa. Apporttisiirtoa ja tehtyjä sijoituksia ei oltu huomioitu talousarviossa.

Lainakannan muutos toteutui 3,9 miljoonaa ennakoitua suurempana. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 2,1 miljoonaa euroa aiottua enemmän. Tämä johtui siitä, että vuoden 2018 sote-kulut ylittyivät saman verran ennakoitua suurempina ja ylitys jouduttiin maksamaan vuoden 2019 kesällä. Tästä muutoksesta tehtiin talousarvion muutospäätös säädettyssä järjestyksessä ennen lainan nostamista. Lyhytaikaisten lainojen osalta ero johtuu siitä, että vuoden 2018 loppuun ennakoitu lyhytaikaisen lainan nostaminen siirtyi pari päivää vuoden 2019 puolelle.

Muussa maksuvalmiuden muutoksessa näkyy korottomien velkojen kasvussa sote-kuntayhtymän lisämaksu 2019 vuodelta 1 820 tuhatta euroa, joka kirjattiin vuoden vaihteessa siirtovelkoihin. Edellisessä vuoden vaihteessa siirtovelka sote-kuntayhtymälle oli 2 644 tuhatta euroa.

Saamisissa näkyvät pitkäaikaisten lainasaamisten pienentyminen 89 tuhatta eurolla ja myyntisaamisten pienentyminen 537 tuhatta eurolla.

Korottomissa veloissa ostovelat pienenevät 1 753 tuhatta eurolla, lomapalkkavelat kasvoiva 133 tuhatta eurolla, siirtovelka sote-kuntayhtymälle pieneni 780 tuhatta eurolla ja lyhytaikaiset siirtovelat valtiolle pienenevät 650 tuhatta eurolla.

5.7 PALVELUALUEIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

5.7.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta (ulkoinen)										
	Toteuma, 2019, €	Ta 2019, €	KS 2019, €	KS-Ta, €	KS-TA, %	Tot - KS, €	Tot - KS, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Myyntituotot	31 097			0	0,0	31 097	0,0	15 785	0	0,0
Maksutuotot		31 350	31 350	0	0,0	-31 350	0,0		0	0,0
Tuet ja avustukset				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Muut toimintatuotot				0	0,0	0	0,0	148	-148	0,0
TOIMINTATUOTOT	31 097	31 350	31 350	0	0,0	-253	0,0	15 933	-148	0,0
Henkilöstökulut (ulk.)	-16 307	-15 400	-15 400	0	0,0	-907	0,0	-7 582	-8 724	115,1
Palvelujen ostot	-5 170	-4 953	-4 953	0	0,0	-217	0,0	-3 411	-1 758	51,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-902	-760	-760	0	0,0	-142	0,0	-441	-461	104,5
Avustukset	-1 120			0	0,0	-1 120	0,0	0	-1 120	
Muut toimintakulut	-1 210			0	0,0	-1 210	0,0	-391	-819	209,3
TOIMINTAKULUT	-24 707	-21 113	-21 113	0	0,0	-3 594	0,0	-11 826	-12 881	108,9
TOIMINTAKATE	6 390	10 237	10 237	0	0,0	-3 847	0,0	4 107	2 283	55,6

5.7.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta (ulkoinen)										
	Toteuma, 2019, €	Ta 2019, €	KS 2019, €	KS-Ta, €	KS-TA, %	Tot - KS, €	Tot - KS, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Myyntituotot				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Maksutuotot				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Tuet ja avustukset				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Muut toimintatuotot				0	0,0	0	0,0		0	0,0
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0	0,0
Henkilöstökulut (ulk.)	-3 929	-4 400	-4 400	0	0,0	471	-10,7	-4 702	773	-16,4
Palvelujen ostot	-20 458	-15 750	-15 750	0	0,0	-4 708	29,9	-17 113	-3 345	19,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				0	0,0	0	0,0	-24	24	-100,0
Avustukset				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Muut toimintakulut				0	0,0	0	0,0		0	0,0
TOIMINTAKULUT	-24 387	-20 150	-20 150	0	0,0	-4 237	21,0	-21 839	-2 548	11,7
TOIMINTAKATE	-24 387	-20 150	-20 150	0	0,0	-4 237	21,0	-21 839	-2 548	11,7

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana yhdeksän kertaa. Henkilöstökulut sisältävät tarkastuslautakunnalle maksetut palkkiot. Tilintarkastusyhteisönä vuonna 2019 toimi KPMG Oy Ab, vastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Antti Käiriäinen.

5.7.3 KAUPUNGINVALTUUSTO

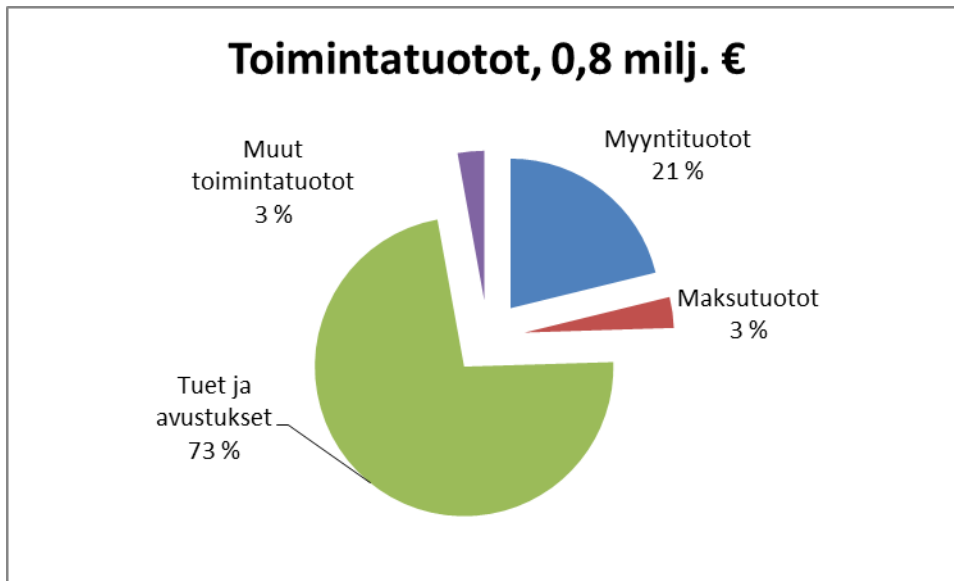
Kaupunginvaltuusto (ulkoinen)										
	Toteuma, 2019, €	Ta 2019, €	KS 2019, €	KS-Ta, €	KS-TA, %	Tot - KS, €	Tot - KS, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Myyntituotot				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Maksutuotot				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Tuet ja avustukset				0	0,0	0	0,0		0	0,0
Muut toimintatuotot				0	0,0	0	0,0		0	0,0
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0	0,0
Henkilöstökulut (ulk.)	-31 425	-30 000	-30 000	0	0,0	-1 425	4,7	-36 769	5 344	-14,5
Palvelujen ostot	-6 879	-7 300	-7 300	0	0,0	421	-5,8	-9 158	2 279	-24,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-583	-1 000	-1 000	0	0,0	417	0,0	-728	145	-20,0
Avustukset				0	0,0	0	0,0		0	
Muut toimintakulut	-6 033	-8 000	-8 000	0	0,0	1 967	0,0	-6 918	885	-12,8
TOIMINTAKULUT	-44 919	-46 300	-46 300	0	0,0	1 381	-3,0	-53 574	8 654	-16,2
TOIMINTAKATE	-44 919	-46 300	-46 300	0	0,0	1 381	-3,0	-53 574	8 654	-16,2

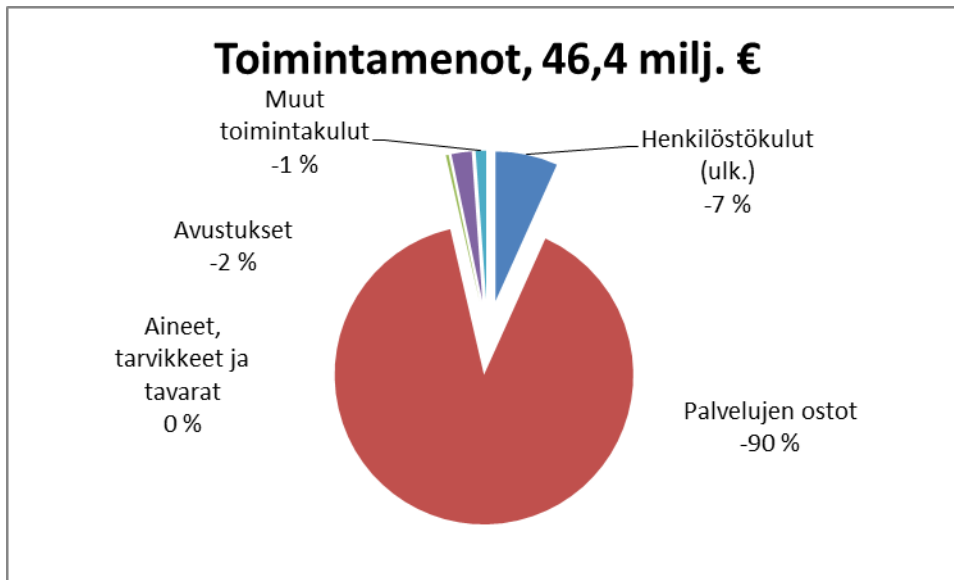
Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2019 aikana kahdeksan kertaa.

5.7.4 KAUPUNGINHALLITUKSEN TOIMIALA

Kaupunginhallitus (ulkoinen)										
	Toteuma, 2019, €	Ta 2019, €	KS 2019, €	KS-Ta, €	KS-TA, %	Tot - KS, €	Tot - KS, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Myyntituotot	159 534	163 582	163 582	0	0,0	-4 048	-2,5	148 005	11 529	7,8
Maksutuotot	25 087	37 000	37 000	0	0,0	-11 913	0,0	41 755	-16 668	-39,9
Tuet ja avustukset	547 066	487 585	487 585	0	0,0	59 481	12,2	591 404	-44 339	-7,5
Muut toimintatuotot	21 603	17 850	17 850	0	0,0	3 753	21,0	142 032	-120 429	-84,8
TOIMINTATUOTOT	753 290	706 017	706 017	0	0,0	47 273	6,7	923 196	-169 906	-18,4
Henkilöstökulut (ulk.)	-3 134 092	-2 955 131	-2 955 131	0	0,0	-178 961	6,1	-3 217 187	83 095	-2,6
Palvelujen ostot	-41 599 307	-40 676 660	-40 676 660	0	0,0	-922 647	2,3	-41 525 832	-73 474	0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-139 179	-141 058	-141 058	0	0,0	1 879	-1,3	-153 915	14 737	-9,6
Avustukset	-1 014 407	-915 219	-915 219	0	0,0	-99 188	10,8	-1 113 222	98 815	-8,9
Muut toimintakulut	-530 611	-581 334	-581 334	0	0,0	50 723	-8,7	-536 846	6 235	-1,2
TOIMINTAKULUT	-46 417 595	-45 269 402	-45 269 402	0	0,0	-1 148 192	2,5	-46 547 002	129 408	-0,3
TOIMINTAKATE	-45 664 304	-44 563 385	-44 563 385	0	0,0	-1 100 919	2,5	-45 623 806	-40 498	0,1

Kaupunginhallituksen ja sen alaisten toimintojen toimintakate oli – 45 664 (-45 624) tuhatta euroa ja se jäi talousarvios- ta – 1 101 tuhatta euroa. Toimintatuotot ylittivät 47 tuhatta euroa ja toimintakulut ylittivät 1 148 tuhatta euroa. Ero toimintakuluissa ja katteessa johtuu pääosin sote-kulujen ylittymisestä 1,3 miljoonalla eurolla. Toimintatuotot ylittivät tavoitteen 47 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluissa ylitystä 179 tuhatta euroa, eroanalyysi tehdään alla yksiköittäin. Palvelujen ostot ylittivät 927 tuhatta euroa, josta Sote-kuntayhtymän kuntaosuuden ylitys 1,3 miljoonaa euroa. Säästö- jä tuli asiantuntijapalveluissa ja elinkeinoelämän kehittämisen määrärahoissa; erot analysoidaan alla tarkemmin yksikkö- tasolla. Maksetut avustuksen ylittivät budjetoidun 99 tuhannella eurolla; työllisyyden hoidon palvelualueelta 54 tuhatta euroa ja kaupunginhallituksen yksiköstä 37 tuhatta euroa. Muut toimintakulut alittuivat – 51 tuhatta euroa; leasing- vuokrat kaupunginhallituksen yksikössä – 31 tuhatta euroa, vuokrat ja muut toimintakulut työllisyydenhoidon palvelu- alueella – 19 tuhatta euroa.

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2019 aikana 26 kertaa.

Kaupunginhallituksen yksikön toimintakate oli – 40 450 (-40 696) tuhatta euroa ja jäi talousarviosta – 1 173 tuhatta euroa. Toimintatuotot olivat 91 (29) tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 61 tuhannella eurolla. Myyntituottoihin on kirjattu budjetoimatonta käyttöomaisuuden myyntiä Kiertonetissä. Toimintakulut olivat – 40 450 (-40 697) tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 1 172 tuhannella eurolla. Henkilöstökulut ylittyivät 37 tuhatta euroa, josta vakituisten palkat 11, määräaikaisten palkat 4, työvuorolisät 2 ja luottamushenkilöpalkkiot 12 tuhatta euroa. Palkkoihin kirjattiin aiemmasta käytännöstä poiketen ruoka- ja siivouspalveluiden henkilöstön palkkoja kamarimusiikin palveluista. Henkilöstösivukuluja maksettiin 8 tuhatta euroa budjetoitua enemmän. Palvelujen ostoissa ylitys talousarvioon oli 1 199 tuhatta euroa. Sote-kulut ylittyivät 1 391 tuhatta euroa. Asiantuntijapalveluissa tuli säästöä – 138 tuhatta euroa, tietohallintopalveluissa -7, lisenssien hankinnassa -12 ja tietoliikenteen kaapeleiden vuokrissa – 20 tuhatta euroa. Avustuksia maksettiin 37 tuhatta euroa ennakoitua enemmän; Juminkeon kiinteistöhuoltoon liittyvät avustukset 25 tuhatta euroa ja kesätyösetelit 7 tuhatta euroa. Muut toimintakulut alittuivat – 31 tuhannella eurolla, jonka pääosin selittävät leasingkulut.

Kunnallisverotuksen palvelumaksut alittuivat 15 tuhannella eurolla.

Vetovoimaisuuden palvelualueen toimintakate oli – 1 139 (- 1 001) tuhatta euroa ja oli 121 tuhatta euroa talousarviota parempi. Toimintatuotot olivat 315 (541) tuhatta euroa ja alittivat tavoitteen – 20 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 1 454 (- 1 542) tuhatta euroa ja jäivät alle budjetoidun 141 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnassa alitusta oli - 163 tuhatta euroa, josta elinkeinoelämän kehittämismäärärahat selittävät – 151 tuhatta euroa.

Työllisyydenhoidon palvelualueen toimintakate oli – 10104 (- 1 048) tuhatta euroa ja alitti tavoitteen – 61 tuhannella eurolla. Toimintatuotot olivat 341 (336) tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 66 tuhannella eurolla. Työllistämistukea saatiin 78 tuhatta euroa ennakoitua enemmän. Toimintakulut olivat – 1 445 (- 1 384) tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 127 tuhannella eurolla. Henkilöstökulujen ylitys oli 113 tuhatta euroa. Ylitys tulee työllisyysvaroin palkattujen henkilöiden palkoista. Avustuksia maksettiin 697 (680) tuhatta euroa, avustuksissa budjetin ylitys 55 tuhatta euroa, josta työmarkkinatuki pitkäaikaistyöttömistä 45 ja työllistämisavustukset yhteisöille 10 tuhatta euroa.

Hallintopalveluiden toimintakate oli – 1 280 (1 233) tuhatta euroa ja se toteutui 76 tuhatta euroa ennakoitua parempana. Muut yhteistoimintaostot jäivät budjetoidusta – 68 tuhatta euroa, säästö tulee aluepelastustoiminnasta.

Talous- ja henkilöstöpalveluiden toimintakate oli – 1 417 (- 1 376) tuhatta euroa ja alitti tavoitteen 75 tuhannella eurolla. Toimintatuottoihin on budjetoitu työterveyshuollon korvauksia 58 tuhatta euroa, jotka käytännössä vuoden mittaan toteutuvat muille toimialoille. Henkilöstökulut ylittyivät 12 tuhannella eurolla. Vuonna 2019 tehtiin päätös kirjata luottamusmiesten kokousajan palkkakulut henkilöstöhallinnon päälle. Vastaava kulu on muilta toimialoilta pois. Varsinaiset yksikön toimintakulut olivat budjetin mukaiset.

TULOSKORTTI			
Kaupunginhallitus/Keskushallinto			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yritysten määrän nettokasvu	Positiivinen kehitys	Työvoiman saatavuudessa on ongelmia koko Suomessa
Onnistunut viestintä	Työpaikkalisäys	Positiivinen kehitys	Rekrytointiviestintää kehitetty.
Yritysmönteisyys päätöksenteossa	Pätevien hakijoiden määrä kaupungin avoimiin tehtäviin	onnistuneet rekryt	++
Yhteistyö	Työllisten määrä	Positiivinen kehitys	
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Työttömyysprosentti	Positiivinen kehitys	Taito-tehdas aloittanut.
Paikallisuus hankinnoissa	Sosiaalisen median kattavuus	Positiivinen kehitys	++
Saavutettavuus			Yhteistyötä tiivistetty ELY:n joukkoliikenteen ja lentoliikenteen osalta
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet			Hyvinvointikertomus valmistunut
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Väestörakenne, työikäisten määrä	Positiivinen kehitys	
Ydintoiminnot omana tuotantona	Nettomuutto	Positiivinen kehitys	Viety eteenpäin
	Asukastyytyväisyys, hyvinvointikyselyn tulos	Positiivinen palaute	Hyvinvointikysely siirtyi. Pito- ja vetovoimatutkimus tehty.
Onnistunut kaavoitus	Koulukyselyiden tulos	Positiivinen kehitys	
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto	Pitkäaikaistyöttömien määrä	Laskeva	
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			Tehty ja tiivistetty
Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			Hyvinvointikertomuksen yhteydessä
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			Etenee
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			Asiointiliikenne ja lentokenttä kutsutaksi
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Digikartoitus	Tehty ja hyödynnetään	meneillään
Kuhmo-hengen nostattaminen	Asukastyytyväisyys	Positiivinen palaute	Kuhmon brändityö aloitettu. Viestinnän avulla tehty paljon.

Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Digitaalisten palvelujen kattavuus		Sitran Demokratikokeilu aloitettu. Hallitus mukana hyvin. Valtuuston työskentelyä tulee kehittää.
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos ennuste -19
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntarajojen Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen Johtaminen Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Tulos Taseen ylijäämä Vuosikate %/poistot (Lainakanta + leas.vastuut)/as Lainanhoitokate	> 0 > 2,9 M€ > 117 %	- 2,5 M€ - 2,7 M€ Yhteistyötä tiivistetty. Tarvitaan edelleen työtä.
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Kehityskeskustelut Osaaminen hyödynnetään, tehtäväkuvat kunnossa Työtyytyväisyys Ammattitaito	100 %	Kehityskeskustelut toteutettu. Tehtäväkuvat laadittu. Tuotekehittäjän ammattitutkin-non mahdollistaminen.
YKSIKÖN KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019		Aikataulut/vastuu	
1. Kaupungin hyvän työnantajakuvan kehittäminen ja siitä viestintä (tukee yritysten rekrytointia) 1. Kamarimusiikin 50 -vuotisjuhluvuoden huomioiminen 2. Hyvinvointikyselyn hyödyntäminen palvelujen muotoilussa 3. Digi-kartoituksen koordinoiminen ja mukana olo digi-kuntakokeilussa 3. Valmistelun laatu turvataan kouluttautumisella ja riittäväillä asiantuntijapalveluilla 3. Kaupunginhallituksen iltakoulujen kehittäminen ja valtuustotyöskentelyn aktivoiminen 4. Konsernijohtoryhmän aktiivinen toiminta ja konserniraportoinnin kehittäminen 4. Palvelujen muotoilun ja talouden tasapainotusohjelman seuranta ja toteuttaminen 4. Valtionosuusuudistuksen edunvalvonta 4. Pienlentokenttähankkeen rahoituksen hakeminen 5. Kehitysmuotoisten kokeilujen jatkaminen (#kuhmonmujia #kuhmonäijä) 5. Esihenkilöpalaverikäytänteiden kehittäminen ja jatkaminen		M.Kettunen/R.Kähkönen/viestintätiimi Tytti Määttä Eija Jansson TM/johtoryhmä Johtoryhmä/hallitus Tytti Määttä Johtoryhmä Tytti Määttä Tytti Määttä Johtoryhmä/kehittäjät	++ huomioitu Ei toteutettu. Vain lapsille tehty. Pito- ja vetoimatutkimus tilalla. avustus haettu Osin toteutunut. Valtuusto ei toteutunut Aktivoitu ja jatketaan ohjelmaa tehdään ++ haettu, ei saatu ++ Jatketaan

5. Johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen edelleen		Jatketaan
KANSAINVÄLISTYMINEN:		
Rajakuntafoorumien käynnistyminen ja aktiivinen yhteistyö rajakuntien ja eri toimijoiden kanssa	Kaupunginjohtaja ja	++
Ystävyyskaupunkitoiminnan keskittäminen Kostamuksen kanssa toimimiseen, muiden vierailut Kuhmossa	vastuualuejohtajat	Edennyt todella hyvin.
Ystävyyspuiston 30 -vuotisjuhluvuoden suunnittelu ja yhteistyö		++ Hienoa työtä
Aktiivinen toiminta osana Vihreän vyöhykkeen toimintaa		++
Karelia-CBC -hankkeen käynnistäminen		Ei onnistunut suunnitellusti.

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Vuosi 2019 oli kaikkien muutosvuosien vuosi. Kehitysjohtaja vaihtui ja tehtäväkuvat uudistuivat.

Kaupunginjohtajan vastuulle siirtyi vetovoimaisuuden palvelualueen johtaminen.

Samoin hyvinvointiaktivaattorin/viestintäassistentin tehtävää täsmennettiin vapaa-aikajohtajan siirtyessä osa-aikaeläkkeelle. Muutoksista huolimatta on kehittämistoiminta edennyt, mutta joiltain osin on siirretty toimintaa vuodelle 2020.

Yhteistyötä ja edunvalvontaa on tiivistetty mm. Kainuun kuntien ja Metsähallituksen kanssa ja saatu aikaan hyviäkin tuloksia kuten rahoitus Ystävyyspuiston kehittämiseen.

Koronavirusepidemia voi muuttaa jo tehtyjä vuoden 2020 suunnitelmia.

Unesco kirjallisuuskaupunkistatuksen saaminen oli hieno saavutus.

Kainuun sotien kehittämisen ja talouden tasapainottamisen suhteen olemme toimineet aktiivisesti. Koronavirus voi sotkea tehdyt talouden tasapainottamiseen liittyvät suunnitelmat.

Yritysten kanssa yhteistyötä on loppuvuonna 2020 tiivistetty ja toimintatapoja kehitetty.

Digiloikka tulee olemaan massiivinen koronaviruksen johdosta.

TULOSKORTTI Hallintopalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yritysten määrän nettokasvu	Positiivinen kehitys	+ 23 kpl
Onnistunut viestintä	Työpaikkalisäys	Positiivinen kehitys	ok
Yritysmönteisyys päätöksenteossa	Pätevien hakijoiden määrä kaupungin avoimiin tehtäviin	Onnistuneet rekryt	++
Yhteistyö	Työllisten määrä	Positiivinen kehitys	ok
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Työttömyysprosentti	Laskeva	ok -8%
Paikallisuus hankinnoissa	Sosiaalisen median kattavuus	Positiivinen kehitys	ok
Saavutettavuus			
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet			
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottaja hyödyntäen	Väestörakenne, työikäisten määrä	Positiivinen kehitys	--
Ydintoiminnat omana tuotantona	Nettomuutto	Positiivinen kehitys	ei mitattu
Onnistunut kaavoitus	Asukastyytyväisyys, hyvinvointikyselyn tulos	Positiivinen kehitys	
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto	Koulukyselyiden tulokset	Positiivinen kehitys	
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa	Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys	Laskeva	
Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Digikartoitus tehty		ei tehty
Kuhmo-hengen nostattaminen	Asukastyytyväisyys		ei mitattu
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Digitaalisten palvelujen kattavuus ja ajantasaisuus		TAHE- ja ICT -hanke edistävät
Epävirallisten kontaktien muodostaminen			
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty			
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos ennuste -19
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Tulos	> 0	-1,58 M€
Yhteistyö yli kuntarajojen	Taseen ylijäämä	> 2,9 M€	-1,8 M€
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen	Vuosikate %/poistot	> 117 %	44,71 %
Johtaminen	(Lainakanta + leas.vastuut)/as	< 4654 €/as	4 944 /as
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenien oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Lainanhoitokate		
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			

Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista</p> <p>Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan</p> <p>Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu</p> <p>Laadukkaat henkilöstökäytännöt</p> <p>Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat</p>	<p>Ammattitaito</p> <p>Työtyytyväisyys hyvällä tasolla</p>	<p>Osuva koulutus, olemassa oleva osaaminen hyödynnetään</p> <p>Kehityskeskustelut kaikille oikea-aikaisesti</p>	<p>ok</p> <p>kehitettävää</p>
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			
1. Eduskunta-, europarlamentti- ja mahdollisten maakuntavaalien järjestäminen.			Toteutui
1. Hallintojohtajan työpanos työllisyydenhoidon palvelualueelle. ELSA-hankkeen tukeminen		ELSA -hankkeen saattaminen hyvään alkuun	Toteutui
1. Valtuuston ja hallituksen päätösten (ml. esityslistat) ajantasainen viestintä		KH:n ja VALT. päätökset ovat kaupungin www-sivuilla heti kokouksen jälkeen	Toteutui
2. Vanhusneuvoston, mökkiläistoimikunnan ja nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen.			Toteutui
2. Hallintojohtaja toimii kuntalaisdemokratiayhdyshenkilönä.			Toteutui
2. Kuntalaisten osallistuminen oikeudenkäynteihin todistajana etäyhteydellä vuoden 2019 alusta lukien.		Järjestelmä toimii luotettavasti, palvelu on olemassa	Alkanut
2. TOS = tiedonohjausjärjestelmä. TOJ-integraation käyttöönottoprojektien käynnistäminen			Käynnistetty
3. Dynasty 10 / TOJ-integraation käyttöönottoprojektien käynnistäminen (suunnittelu, määrittelyt ym.)		2 / 2019	2/2019
3. Dynasty 10 koulutuskannan asennus (sis. TOJ-integraatio)		3 / 2019	5/2019
3. Sähköisen arkistoinnin muoto, päätöksen hakeminen Kansallisarkistosta 1.1.2020 alkaen		syys-lokakuu 2019	Selvityksessä.
3. Uuden tuotantokannan määrittely (valmistelu ja määrittelyasiakirjan läpikäyminen)		9 / 2019	3/2020
3. Koulutus		9 / 2019	5/2020
3. Uuden Dynasty 10 tuotantokannan asennus ja TOJ-integraation kytkeminen uuteen kantaan		12 /2019	5/2020
3. Dynasty 10 / TOJ-integraation tuotantokäyttöönotto (alustava arvio)		1.1.2020	6/2020
3. Mökkiläistoimikunnan aktiivisuus.		Osallistuminen Kuhmon yrittäjien kesärieha -tapahtumaan.	Toteutuu
3. Mökkiläistoimikunnan some-viestintää kehitetään.			Facebookin käyttöä tehostettu. Kesken.
4. Sähköisenarkiston valmistelu			
5. Yhteispalaverit hallintopalveluiden ja työllisyydenhoidon palvelualueen kanssa.		Tiedonkulku erinomaisella tasolla	Toteutunut
5. Palvelualueen työntekijät osallistuvat koulutuksiin.			

TULOSKORTTI			
Talous- ja henkilöstöpalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yritysten määrän nettokasvu	Positiivinen kehitys	+ 23 kpl
Onnistunut viestintä	Työpaikkalisäys	Positiivinen kehitys	ok
Yritysmuutosvaltuutus päätöksenteossa	Pätevien hakijoiden määrä kaupungin avoimiin tehtäviin	Onnistuneet rekrytoinnit	++
Yhteistyö	Työllisten määrä	Positiivinen kehitys	
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Työttömyysprosentti	Positiivinen kehitys	14,1 % --> 12,7 %
Paikallisuus hankinnoissa	Sosiaalisen median kattavuus	Positiivinen kehitys	++
Saavutettavuus			
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet			
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Työikäisten määrä Nettomuutto	Positiivinen kehitys	- 196 hlöä (-4,7%) - 50 hlöä
Ydintoiminnat omana tuotantona	Asukastyytyväisyys, hyvinvointikyselyn tulos	Positiivinen palaute	
Onnistunut kaavoitus	Koulukyselyiden tulos	Positiivinen kehitys	
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto	Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys	Laskeva	
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Digikartoitus	tehty	ei toteutettu
Kuhmo-hengen nostattaminen	Asukastyytyväisyys		ei mitattu
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Digitaalisten palvelujen kattavuus ja ajantasaisuus		etenee TAHE-projektin myötä. Avustushakemus jätetty
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen			
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty			
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Tulos	> 0	-1.582,3 t€
Yhteistyö yli kuntarajojen	Taseen ylijäämä	> 2,9 M€	-1,77 M€
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen	Vuosikate %/poistot	> 117%	44,70 %
Johtaminen	(Lainakanta + leas.vastuut)/ as		

Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenien oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Lainanhoitokate		
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Esimiestaidot	Tapahtuu myönteistä kehitystä	++
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Ammattitaito	Osuva koulutus, toimenkuvat tukevat olemassa olevan osaamisen hyödyntämistä	toimenkuvia päivitetty
	Työn tehokkuus	Uusia toimintatapoja käytössä, työnkuvia muutettu	muutoksia ja kehitystä tapahtunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat			
YKSIKÖN KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			
1. Kaupungin LinkedIn-sivujen tekeminen		M.Kettunen, E.Jansson	tehty, kehitettävää
4. Digi-kartoitus ja prosessien tehostaminen		E.Jansson	TAHE-projekti etenee
4. Palvelujen muotoilun ja talouden tasapainotusohjelman seuranta ja toteuttaminen, raportointi		E.Jansson, S.Seppänen	Yt-2019 käytiin ja sop.ohjelma tehty. YT jatkuu 2020
4. TAHE-palveluiden muutosprosessi		Eija Jansson	etenee suunnitellusti
4. JHS 200 Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus -projekti		E. Jansson & S.Seppänen	tehty!
4. Vakuutusten kilpailuttaminen konsensitasolla		E.Jansson S.Seppänen	ei toteutettu
5. Tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnon oppisopimuskoulutus		M.Kettunen, E.Jansson	toteutettiin
5. Esihenkilöpalverikäytänteiden kehittäminen ja jatkaminen		E.Jansson, M.Kettunen	Kehittäjäkoulutus jatkuu
5. Intran hyötykäytön edelleen edistäminen, henkilöstötiedotteiden laadinta		M.Kettunen	kehitettävää
5. Henkilöstösuunnitelman laadinta, koordinointi, toimenkuvien tekemisen koordinointi		E.Jansson, M.Kettunen	2020

VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE

TULOSKORTTI			
Elinkeinopalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Rekry- ja työllisyys Hankkeiden yhteistyö	Aktiivinen yhteistyö kasvaa	Useita uusia työntekijöitä yrityksiin. Kuhmo-markkinointia.
Onnistunut viestintä	Otetaan käyttöön sosiaalisen median kanavat	Viestintä kasvaa	Viestintä lis. 2020 vies.sma
Yritysmönteisyys päätöksenteossa ja toiminnassa	Alueen yritysten liikevaihdon kasvu + 3 %	Positiivisuus omassa toiminnassa	
Uusien yritysten syntyminen	Nettolisäys 10	Neuvontapalvelut helposti saatavilla	Nettolisäys +23
Yritysmönteisyys päätöksenteossa		Jatkuvaa	
Yhteistyö	Tapaamiset sidosryhmien kanssa	Aktiivinen yhteistyö kasvaa	Tapaamisia viikoittain
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Yhteistyö sidosryhmien kanssa	Aktiivinen edunvalvonta	Taitotehdas päätös 12/2019
Paikallisuus hankinnoissa	Hankintailat / tapaamiset yrittäjien kanssa 2 kpl	Edistetään paikallisten palveluiden saatavuutta	Kehittämistä
Saavutettavuus			Elinkeinotiimi ollut hyvin saavutettavissa, palvelu myös iltaisin ja viikonloppuisin
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet			
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen			
Ydintoiminnot omana tuotantona			
Onnistunut kaavoitus			
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto			
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Ajantasaiset ohjelmat ja palvelut	Aktiivinen osallistuminen	Whatsapp viestintä tehostanut sisäistä viestintää, digikoul. Asiakkaille
Kuhmo-hengen nostattaminen	Positiivinen suhtautuminen	Positiivisuus omassa toiminnassa	Myönteistä viestintää

Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Sidosryhmien kanssa pidettävät tapaamiset ja palaverit	Osallistutaan aktiivisesti toimintaan	Elinkeinopl. On
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Tavoitettavuus	Vastausprosentti 100	Elinkeinotiimi ollut hyvin saavutettavissa
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Tiedotteet ja tapaamiset	Tiedotetaan ja keskustellaan elinkeinoasioista	Tätä voisi parantaa entisestään, osaaminen käyttöön

Painopiste 4: Talous

Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Toiminta vastaa elinkeino-ohjelmaa	Tehokkaat elinkeino-ohjelman mukaiset palvelut	Toimintaa sopeutettu ja tehostettu, mm. Woodpoliiksen palvelupäällikön irtisanominen
Yhteistyö yli kuntarajojen	Tapaamiset sidosryhmien kanssa	Aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa	Kainuun alueella aktiivista yhteistyötä, mm. Kelpo-ryhmä ja yritysneuvojien yhteistyöverkoston aktivointi.
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen			Tilanteeseen sopeuduttava
Johtaminen	Aktiivisesti johdettu elinkeinotiimi	Tehokas elinkeino-ohjelman mukainen toiminta	Parannettu. Parannetaan ed.
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenen oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Yhteistyötapaamiset	Aktiivinen vaikuttaminen	Olisi hyvä olla tap.

Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen

Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Kaupunkistrategian ja elinkeino-ohjelman mukainen toiminta Positiivinen kehitys	Määrätietoinen toiminta Vahvuuksien hyödyntäminen toiminnassa	Toimittu strategian mukaisesti Elinkeinotiimi ajattelumallin hyödyntäminen omassa toiminnassa vahvistunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu			
Laadukkaat henkilöstökäytännöt			
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat			

YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019

Aikataulut/vastuu

1. Elinkeino-ohjelma hyväksytty ja ohjelman toteuttaminen	1/19 / KH, TM, TK, KM	Vaiheessa
2. Yrittäjien kanssa pidettävät yhteiset keskustelutilaisuudet	Jatkuvaa / TM, TK, KM	Säännölliset yrittäjien aamukahvit
3. Yrittäjäilta	2019 / TM, TK, KM	Syksylle
4. Yrityshakemiston perustaminen kaupungin verkkosivuille	Kevät 2019/TM,TK,KM	Työn alla
5. Viestinnän tehostaminen	Jatkuvaa / TM, TK, KM	Kehittynyt ja kehitty
6. Yritysrühmähankkeiden aktivointi sekä hakuprosessissa avustaminen	Jatkuvaa / TM, TK, KM	Hankkeissa avustettu, 2 kpl

7. Rekrytoimenpiteissä avustaminen yritysten ja rekry-hankkeiden kanssa	Jatkuvaa / TM, TK, KM	Mukana n. 15 yritystä, muutamia henkilöitä työllistynyt
8. Matkailuyhteistyön tiivistäminen Suomussalmen kanssa; yht.hanke suunn. ;tiedon keruu	Jatkuvaa / TM, TK	Yhteistyötapaamisista ollut sekä Wild Taiga johtoryhmätyöskentelyn käynnistyminen
9. Yhteistyön syventäminen koulutusta tarjoavien organisaatioiden kanssa	Jatkuvaa / TM, TK, KM	

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Osallistuminen Grüne Woche messuille Berliinissä, tammikuu, Woodpolis.

Uuden maaseutusihteerin rekryointi.

Woodpolis 2020 hankkeen vientiselvitysmatka Aasiaan, Kiina ja Etelä-Korea.

Portfolio 64 North investointihankkeen päätös ja uuden Invest in -palvelut Kainuun harvaan asutuille kunnille hankkeen käynnistyminen.

Kuhmon koskien kartoitus- ja kunnostushankkeen toiminta toteutui hankesuunnitelman mukaisesti.

Kehitysjohtaja irtisanoutui ja uusi kehitysjohtaja aloitti virassa 19.8.2019

Yläasteen ja lukion työharjoittelu- ja kesätyöpaikkojen edistäminen ja yritysyhteistyön tiivistäminen.

Kainuun yritysneujoverkoston yhteistyön tehostaminen.

Kalastusmatkailun edistämistä mm. kalastusjärjestelyillä ja yhteislupahankkeilla.

Osallistuminen kehittäjäyhteisö- ja tuotekehitystyön erikoisammattitutkinto-koulutukseen.

Jäähileasema (kaupungin varikolla) kalastajien tarpeisiin otettiin käyttöön elokuussa.

Yritysneuvoja osallistui keväällä Kuopion ja Oulun erämessuille yhdessä RekryKainuu -hankkeen kanssa.

Yritysneuvoja osallistui kaupungin osastolla Yrittäjien kesärieha -tapahtumaan (jäähalli).

Aktiivinen osallistuminen koko alueen kehittämistoimintaan ja kehittämishankkeisiin

TULOSKORTTI			
Woodpolis			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Woodpolis-koulustehdas uudelleen organisoitu	Palvelee uudella tavalla	Palvelupääll. Irtisanottu; vars. koulusteom. Jonkin verran, Taitotehdas päätös
Onnistunut viestintä	Positiivinen uutisointi, uutiskirjeet sekä sähköiset	Aktiivinen viestintä	Kehittämistä. 2020 v.sma *
Yritysmuutos päätöksenteossa	Positiivinen uutisointi yritysmahdollisuuksista	Aktiivinen yrittämysympäristöstä viestiminen	Positiivista uutisointia
Yhteistyö	Yhteistyö kasvaa	Säännölliset yhteistyötapaamiset alan yritysten ja sidosryhmien kanssa	Woodpolis jory sekä hankkeen yritysryhmä tavanneet säännöllisesti
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	Yhteistyö alan toimijoiden kanssa	Koulutusmahdollisuudet kasvavat	Taitotehdas päätös 12/2020 - ammatillinen koulutus tak. Kuhmoon
Paikallisuus hankinnoissa			
Saavutettavuus	Työntekijät tavoitettavissa helposti	Yhteydenottokynnystä madallettava	Henkilöstö ollut helposti saavutettavissa.
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Ennakointi ja suunnitelmallisuus toiminnassa	Tiedotuksen kautta parannetaan ennakointia	Myönteinen palaute, esim. Woodpolis yritysten avoimet ovet maaliskuussa.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Tarjottavat koulutukset suunnattu tarvelähtöisesti	Toteutetaan tarvelähtöisiä koulutuksia	Jonkin verran koulutuksia. Ei tarvetta jatkossa täll.
Ydintoiminnot omana tuotantona	Palvelun laatu paranee	Tehokkaampaa ja monipuolisempaa palvelua	Tehostetaan resurssien käyttöä.
Onnistunut kaavoitus	Woodpolis -alueen kaavoitus toteutukseen	Kaavoitusprosessin tuotos otetaan käyttöön	Uuden tielinjan, Metsokuja. teko alueelle.
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa	Mahdollistetaan osaan koulutuksia etäyhteydellä osallistuminen	Käytössä olevat järjestelmät mahdollistavat etäyhteydellä osallistumisen	Digikoulutus. Parannetaan entisestään.
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Helppo saavutettavuus	Alueen uudet opasteet otetaan käyttöön	Opasteet hankittu.
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Toimivat yhteydet	Kuituyhteys saadaan käyttöön	Kuituyhteys puuttuu

Kuhmo-hengen nostattaminen	Kasvava näkyvyys	Kuhmo ja Woodpolis tunnettuuden parantaminen alalla	Avoimet ovet tapahtuma oli suosittu ja keräsi runsaasti positiivista palautetta.
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Avoimia kyselyjä mahdollisuuksien mukaan	Osallistetaan kuntalaisia mahdollisuuksien mukaan	
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Tavoitettavuus paranee	Madalletaan yhteydenottokynnystä	Jatkuvaa.
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Yhteistyötä parannetaan	Säännölliset yhteistyötapaamiset	Voisi parantaa eri tavoin.

Painopiste 4: Talous

Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Sopeutetaan toimintaa vastaamaan toimintaympäristöä	Parannetaan koulutuspalveluiden tarjontaa	Koulutukset syksyllä.
Yhteistyö yli kuntarajojen	Yhteistyötä aktivoidaan potentiaalisten yhteistyötahojen suuntaan	Yhteistyökumppaneita tulee mukaan toimintaan	Woodpolista ja aluetta esitelty monille vierailijoille, yhteistyötä viritelty moneen suuntaan.
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen	Sopeudutaan	Seurataan tilannetta ja sopeudutaan sen mukaisesti	Sopeudutaan.
Johtaminen	Tehokkaasti tuotetut palvelut hyvin johdettuina	Tehostetaan toimintaa kehitys- ja koulutus palveluissa	Woodpolis2020 hanke toteuttaa tuotekehitystoimenpiteitä alueelle ja yrityksille. Koulutuksia syksyllä koulutustehtaan toimesta.
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenien oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Woodpolis omistajaohjausasiakirjan mukainen toiminta	Voimassa olevan omistajaohjausasiakirjan mukaista toimintaa tehostetaan	Tehostettu toimintaa ja resurssien käyttöä.

Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen

Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista			
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan			
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu			
Laadukkaat henkilöstökäytännöt			
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat			

YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019

Aikataulut/vastuu

1. Koulutustehtaan toiminnan uudelleen organisoituminen	Alkuvuosi 2019	Toteutettu.
2. Koulutuspalveluiden suunnittelu ja käynnistäminen	Kevät 2019	Syksyllä.
3. Aktiivinen yhteistyö koulutus- ja työvoimahankkeiden kanssa	Jatkuvaa	Toteutettu.
4. Aktiivinen yhteistyö paikallisten yritysten kanssa	Jatkuvaa	Toteutettu.

5. Woodpolis alueen yritysten johtoryhmätyöskentelyn vakiinnuttaminen	Jatkuvaa	Toteutettu.
Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista	*= insta, twitter, facebook ok / 2020 suunnitelma	
Woodpolis alueen avoimet ovet maaliskuussa.	*2= selvitykseen 2020 eteenpäin	
Woodpolis 2020 hankkeen toiminta, Aasian vientiselvitysmatka.		
Tuotekehitystoimenpiteet alueelle ja yrityksille Woodpolis 2020 hankkeen toimesta.		
Koulutustehtaan palvelupäällikön työsuhde päättyi toukokuussa.		
Koulutuspalveluiden asiantuntijatehtävät vuodelle 2019 on päätetty hankkia 4U Koulutuspalvelutuotteet Maliset Oy:ltä		
(7/2019). Koulutukset eivät ole vielä käynnistyneet. Joitakin koulutuksia loppuvuodesta. Ei jatkoa.		
Kainuun ammattiopiston (KAO) kanssa on suunniteltu "Taitotehdas" -hanke sai päätöksen 12/2019. Kaupunki osatoteuttajana.		

TULOSKORTTI			
Maaseutupalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Yhteistoiminta-alueen htv-määrä käytettävissä	Yhteistoiminta-alueen htv-määrän samana pitäminen	Toteutunut
Onnistunut viestintä	Asiakaspalvelu hyvässä hengessä ja yhteisymmärryksessä, tiedotus kirje- ja sähköpostitse	Asiakastyytyväisyys, ei määritelty tasoa	Toteutunut.
Yritysmuutos päätöksenteossa	Osaava neuvonta	Ajankohtaiskoulutusta riittävästi	Lync-koulutuksia 9
Yhteistyö	Maksut ajallaan	Heti, kun maksulupa saatu	Toteutunut
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa			Taitotehdas päätös
Paikallisuus hankinnoissa			Painotusta jatk.
Saavutettavuus	Yhteistyö yhteistoiminta-alueen, kaupunkiorganisaation ja sidosryhmien kanssa Toimihenkilöt tavoitettavissa	Jatkuvaa Lähes päivittäin (pl. loma-ajat)	Toteutunut
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Tukihakemusten seuranta, NEUVO-järjestelmän markkinointi	Ei myöhästymispäiviä.	131 tilaa hakenut tukea. Toteutunut suunnitellusti.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Sähköinen haku	132 tilaa	Päätukihaku päättyi 17.6.2019, 131 tukien hakijaa. Kyllä
Ydintoiminnot omana tuotantona	Paikallisen palvelun säilyminen	Maataloustoimisto Kuhmossa	
Onnistunut kaavoitus			
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto			
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa			Töitä tehdään tul.
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			Etätyömahd.
Saavutettavuus ja toimivat liikenne yhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehityksen onnistuminen	Sähköisten palveluiden kehittyminen	Jatkuvaa	Toteutunut
Kuhmo-hengen nostattaminen	Laajentavien ja spv:n tekevien tilojen muistaminen	Tilaisuuden tullen	Muistamiset inv-
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia	Maaseudun neuvottelukunta kokoukset /kylien kuuleminen ja toiminnan ideointi	3 kokousta kylillä	Kokous 11.3.2019 ja 11.11.2019
	Kylien puurobaarin järjestäminen	Vuosittain	Tilaisuus 19.3.2019
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Yhteydenotto ilman ajanvarausta puhelimitse ja toimistolla	Päivittäin	Toteutunut
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Luottamusmiesten kuuleminen ja tiedonvälittäminen kentän asioissa ja edunvalvonnassa	Kuukausittain	Toteutunut

Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntarajojen	HVJ-kuvauksen päivittäminen	Selkeä työnjako	Jatkuvaa toteutunut
	Yhteistoiminta-alueen lync-palaverit	Viikoittain	Jatkuvaa toteutunut
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen	Uudistus ei ole toteutunut.		
Johtaminen			
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi			
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Työtyytyväisyys	Positiivinen kehitys	Toteutunut
	Arvostetaan omaa osaamista ja työtä	Nykyinen taso	Toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Kehityskeskustelut	100 %	Toteutunut
Laadukkaat henkilöstökäytännöt			
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Nykyisten muutosten käytäntöön vieni kesken	Pyritään viemään loppuun	Jatkuvaa
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019		Aikataulut/vastuu	
1. Uuden maaseutusihteerin paneutuminen toimialaan		V. 2019 jatkuvaa	Toteutunut, loppuvuodesta
2. Edistetään sukupolvenvaihdoksia markkinoimalla NEUVO-järjestelmän mahdollisuuksia		Jatkuvaa	Jatkuvaa
3. Toimitaan hankkeiden yhdyshenkilöinä		Jatkuvaa	Pitää ja vetoa Kuhmoon hanke, jatkoaika vuodelle 2020
4. Kartoitetaan uusia yritystoiminnan mahdollisuuksia maaseudulle yhdessä muiden elinkeinotoimijoiden kanssa		Jatkuvaa	Toteutunut
5. Maaseudun neuvottelukunnan aktivoiminen ideoimaan toimintaa		Jatkuvaa	Jatkuvaa
6. Kylien puurobaarin järjestäminen		Vuosittain	19.3.2019/ siirretään
7. Jatketaan lähiruuan käytön edistämistä		Jatkuvaa	Toteutunut yhteistyössä ateriapalveluiden kanssa.

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Kunnan maaseutuhallinnon tehtävät sekä maaseudun yritysten ja kylien kehittäminen:

Käsitellään maatalouden EU- ja kansallisia tukia ja ylläpidetään maatalouden rekistereitä. Toteutunut.

Kehitetään maaseudun elinkeinoja yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Toteutunut.

Päätetään kaupungin kylätoiminnan avustuksista, neuvotaan kyläyhdistyksiä yhdessä sidosryhmien kanssa. Toteutunut.

Kuhmossa järjestetty varautumiskoulutus kyläyhteisöille yhdessä kansalaisopiston kanssa. Toteutunut 5/2019.

Kuhmoon valmistumassa vuoden 2019 loppuun mennessä kolme uutta navettaa.

Vireillä useita navettainvestointeja lähitulevaisuudessa. Toteutunut, 3 uutta navettaa valmistunut, maataloustoimiston väki osallistunut avajaisiin.

Useita maakunnallisia maaseudun hankkeita on käynnissä ja niiden kanssa tehdään yhteistyötä. Toteutunut.

Pitää ja vetoa Kuhmoon -hanke alkanut 13.5.2019. Maaseutusihteerin työaika käytetään hankkeeseen.

Hankkeelle saatu jatkoaika vuodelle 2020, maaseutusihteerin käyttää työaikaansa.

Maaseutusihteerin vaihtui 6/2019. Maaseutusihteerin virkavapaalle loppuvuodesta.

TULOSKORTTI			
Viestintä- ja kulttuuripalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmöniteisyys päätöksenteossa Yhteistyö Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus	Yritysten liikevaihto Monikanavainen ja Vuorovaikutteinen viestintä	kasvua + 10 % luotettava, avoin ja kehittävä Kuhmo - kuva	
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen Ydintoiminnot omana tuotantona Onnistunut kaavoitus Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Kirjasto kuntalaisten olohuone Kaiku-kortti Kirjaston lainat kulttuurin kävijämäärät ja museoiden kävijämäärät Hyvinvointikertomus Finna verkkokirjasto kirjaston aukioloajat	40 kpl tilaisuuksia 20 kpl näyttelyitä 5 kpl kirjall.piirejä käytössä vuonna 2019 lainoja/aukiolot. 4500 kävijää 4000 kävijää tehty vuonna 2019 avoinna 24 h/virk 47 h/viikko (talvi), 42 h/viikko (kesä), 110 k autopysäkkiä	126 kpl tilaisuuksia 20 kpl näyttelyitä 5 kpl kirjall.piirejä käytössä, hankittu 117 lippua 53 lainaa/aukiolotunti 6262 kävijää 6439 kävijää tekeillä 10.10. otettu käyttöön toteutunut
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen Kuhmo-hengen nostattaminen Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Pohjois-Suomen e-kirjasto Yhteiset tapahtumat Kulttuuriavustuskiintiö	käytössä tammikuussa Joulun aika, Kuhmon Talvi, kesämuusikot Taiteiden yö jne. 3000 € kiintiö kylien kulttuuri- toiminnan kehittämiseen	8.2. otettu käyttöön toteutunut Taiteiden Yö 6.9. osall. 900 h. 2000 € kiintiö
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Kirjaston kulut/laina	3,8 €/laina	3.9. €/laina

Yhteistyö yli kuntarajojen	Finna verkkokirjasto	käyttöönotto 10.10	otettu käyttöön 10.10.
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen			
Johtaminen			
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenien oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi			
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Kehityskeskustelut	käyty 100 %	tva:t ja työnkuvat päivitetty
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	työpaikkalaverit	2 x kk	toteutunut
	työilmapiiri	avoin, osallistava, ideoiva, jakava	pyritään tähän
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	alan koulutukset	4 koulutuspäivää/työntekijä	5 koulutuspäivää/työntekijä
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	sijaistaminen-työparit	toimii sujuvasti koko vuoden	toteutunut
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	matkailuinfon neuvontatyö	käynnistyy 1.3.	käynnistyi 1.3.
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019		Aikataulut/vastuu	
Ajantasainen ja laadukas kirjastoaineisto.		Koko vuosi/ kirjaston henkilökunta	3013 kpl uutuushankinnat
Omatoimikirjaston käyttöönotto.		syyskuu 2019/kirjastotoimenjohtaja	siirtyy v. 2020
Kirjasto on kuntalaisten olohuone (tapahtumat, näyttelyt, kirjallisuuspiirit yms.)		Koko vuosi/ kirjaston henkilökunta	toteutunut
Kaiku-kortti ahkerassa käytössä.		koko vuosi	toteutunut
Monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille.		koko vuosi/ tapahtumatuottaja ja kirjastotoimenjohtaja	toteutunut
Lisätään Talvisotamuseon markkinointia ja tiedottamista.		koko vuosi/ museonjohtaja	lisätty
Henkilökunnan digitaitojen opastamisen kehittäminen		koko vuosi/ kirjaston henkilökunta	E-kirjasto- ja digikoulutus
Kirjaston toiminta laajenee matkailun ja tulomuuttajien neuvontatoimintaan		henkilökunta	1.3. matkailuinfo

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista**Kirjasto**

- * Uutuushankinnat: 2367 kpl kirjoja, 129 kpl musiikkiäänitteitä, 113 kpl DVD-levyjä
- * Kainuun ja Pohjoispohjanmaan yhteinen e-kirjasto (e-kirjat,e-äänikirjat ja e-lehdet)
- * Kirjastossa on järjestetty 126 kpl tilaisuuksia sekä 20 kpl näyttelyitä
- * Finna verkkokirjasto otettu käyttöön 10.10.
- * Käsikirjaston laajennetussa tilassa järjestettiin 8 kpl Kamarimusiikin oppilaskonsertteja
- * Matkailuinfossa on asiakaskontakteja ollut 166 kpl 1.6. - 31.8. välisenä aikana.
- * Kirjastoauton palveluiden laajentamista selvitetään
- * Kirjastossa otettiin käyttöön maaliskuussa pelipaikka lapsille ja nuorille
- * Kirjaston ja nuorisotoimen yhteistyö tapahtumien järjestämisessä aloitettiin
- * Kirjaston viihtyisyyttä on lisätty hankkimalla säkkituoleja (toivottiin asiakaskyselyssä)

Kulttuuri

- * Kuhmon Talvi 1. - 5.1. toteutettiin yhdessä kuhmolaisten toimijoiden kanssa
- * Kulttuuritoimen kohdeavustuksista päätettiin 12.3. kaupunginhallituksen kokouksessa
- * Kulttuuritoimi järjesti Kalevala juhlan yhdessä Juminkeon kanssa

* Suomi Soi tilaisuuksia 5 kpl, joissa kävijöitä 400 henkeä

* Tervastulet tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa yhdessä Määtän sukuseuran kanssa. Tapahtumassa oli n. 500 kävijää.

Lasten Syysloikka tapahtuma 5.11. Kuhmo-talossa yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa

* Kaikukortti toiminta jatkui Kuhmossa; uutena kortin jakajana seurakunnan diakonityö

Museot

* Varastotiloja saatiin lisää Talvisotamuseolle

* Talvisotamuseon markkinointia on lisätty mm. sivu Suomen Kuvalehdessä

* Talvisotamuseo on saanut esinelahjoituksia ja esineiden luettelointia on jatkettu.

* 13.3.2019 vietettiin Talvisodan päättymisen vuosipäivää, jolloin museoon oli vapaa pääsy.

* Museoissa vieraili 6439 kävijää (kasvua 1758 kävijää edelliseen vuoteen)

* 1.7. vietettiin Talvisotamuseon 25-vuotta päivää (175 kävijää)

* Hilpeän Heinäkuun kierrokset olivat suosittuja (170 kävijää)

TYÖLLISYDENHOIDON PALVELUALUE

TULOSKORTTI			
Työllisyshoidon palvelualue			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	ELSA -hankkeen (Kuhmon elinvoima Sampo -hanke) aloittaminen vuoden 2019 alusta. Onnistuneet henkilörekrytoinnit hankkeeseen.	25 yrityksiin työllistynyttä	Viisi yrityksiin työllistynyttä. (Yhteensä 15 vuonna 2019).
Onnistunut viestintä	ELSA -hankkeessa toteutetaan kolme ELY-keskuksen rahoittamaa työvoimapolitiittista koulutusta hankkeen aikana. ELSA -hanke saadaan kuntalaisten ja yrittäjien tietoisuuteen onnistuneella viestinnällä.	2 työvoimapolitiittista koulutusta. 4-5 isoa lehtijuttua sanomalehtiin.	Yksi TYPO-koulutus toteutunut, toista TYPO-koulutusta on suunniteltu ja se alkaa vuonna 2020. Yksi uusi lehtijuttu viimeisellä kolmanneksella. (Yht. vuonna 4 kpl 2019).
Yritysmuutos päätöksenteossa	ELSA -hankesuunnittelun perustana on ollut yritysten tukeminen työvoiman saatavuudessa.	Yrityksiin työllistyneet hankeosallistajat 25 henkilöä.	On toteutettu yritysten toiveita esim. hankeosallistujien osaamisen kehittämisessä.
Yhteistyö	Hyvä yhteistyö 3. sektorin kanssa.	Yhteistyö tiivistynyt 3. sektorin kanssa.	Toteutui.
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa	ELSA - hankkeessa luodaan opinnollistamisen malleja, joista johtaa polkuja ammatillisiin opintoihin.	Osa hankeosallistujista jatkaa ammatillisiin opintoihin.	Vuoden 2019 aikana kolme hankeosallistujaa on jatkanut ammatillisiin opintoihin.
Paikallisuus hankinnoissa	Työllisyshankkeissa valtaosa hankinnoista on suoritettu paikallisella tasolla. Ympäristöprojektissa kynnysarvon alittavat hankinnat toteutetaan paikallisesti.	Kaikki hankinnat toteutetaan paikallisesti.	Toteutui.
Saavutettavuus			
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Satsaamalla työllisyshoitoon parannetaan alueen hyvinvointia. Eläke- ja terveyspalveluiden tuloksellisuus.	70 % etenee sairauslomalle, kuntoutukseen tai eläkkeelle	Toteutunut.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Yhteistyö työpajan, Työvire ry:n sekä työllisyshoidon palvelualueen kesken.	Yhteistyö tiivistynyt	Ankkurivalmennuksen opinnollistaminen on ollut käynnissä, ja saatu lähes valmiiksi.
Ydintoiminnot omana tuotantona			
Onnistunut kaavoitus			
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto	Ympäristöprojektissa kunnostetaan reittejä ja niiden ympäristöjä.	Saunajärven korsu kunnostettu, moottorikelkka- ja retkeilyreitit kunnostettu.	Saunajärven korsun kunnostus toteutui, samoin Syväjärven pitkokset.
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			

Saavitettavuus ja toimivat liikenne-yhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Digikehitystyön onnistuminen</p> <p>Kuhmo-hengen nostattaminen</p> <p>Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia</p> <p>Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen</p> <p>Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty</p>	<p>Digiosaamisen kouluttaminen sisältyy ELSA-hankkeeseen. Digiosaamisessa on puutteita osalla pitkäaikaistyöttömistä.</p> <p>Luottamushenkilöt ovat edustajina ELSA -hankkeen ohjausryhmässä.</p>	<p>2-3 koulutusta järjestetty.</p> <p>Osallistumisten lkm.</p>	<p>ELSA-hankkeen hanke-osallistujia on koulutettu digiosaamisen osalta.</p> <p>Toteutunut.</p>
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut</p> <p>Yhteistyö yli kuntarajojen</p> <p>Sopeutuminen SOTE-maakunta-uudistukseen</p> <p>Johtaminen</p> <p>Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi</p>	<p>Kuntouttava työtoiminta toistaiseksi kaupungin omana toimintana. Kuntouttavan työtoiminnan paikat ovat olleet haasteena miehille.</p> <p>Osallistuminen TYP-johtoryhmän työskentelyyn.</p>	<p>Tahkohallilla 10 kuntouttavan työtoiminnan paikkaa miehille.</p> <p>Osallistumisten lkm.</p>	<p>Tahko-hallilla on viimeisen kolmanneksen aikana ollut kuusi miestä KuTy:ssä. (Vuositavoite 2019 toteutunut).</p> <p>Mm. TYP-toiminnassa ja Kuntakokeilun suunnittelussa tehty maakunnallista yhteistyötä.</p>
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista</p> <p>Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan.</p> <p>Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu</p> <p>Laadukkaat henkilöstökäytännöt</p> <p>Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat</p>	<p>Yhteispalaverit hallintopalveluiden ja työllisyydenhoidon palvelualueen kanssa.</p> <p>Työtyytyväisyys hyvällä tasolla. Palvelualueen työntekijät osallistuneet useisiin koulutuksiin.</p>	<p>Tiedonkulku erinomaisella tasolla.</p> <p>Työtyytyväisyys hyvällä tasolla.</p>	<p>Toteutunut.</p> <p>Tavoitellaan.</p>
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			
<p>1. Työpajan ohjaajan/ohjaajien ja nuorten osallistuminen työllisyydenhoidon palvelualueen greencare -tyyppiseen ympäristötyöllistämistyöhön ja -työtoimintaan (ympäristöprojektiin).</p> <p>2. ELSA-hanke saadaan hyvään alkuun vuonna 2019. Yrityksille järjestetään omia info-tilaisuuksia hankkeesta. Toteutetaan 2 työvoimapoliittista koulutusta rinnakkais Hankkeessa.</p> <p>3. Jatketaan kaupungin omaa ympäristöprojektiä, josta tarjotaan työpalvelua myös kaupunkiympäristön palvelualueelle. Saunajärven korsu kunnostetaan kustannustehokkaalla tavalla.</p> <p>4. Kainuun maakunnallisen työllisyysseminaari 2019 järjestäminen Kuhmo-talolla syys-lokakuussa.</p>			<p>Toteutui osittain.</p> <p>Yrityksissä käyty aktiivisesti. Hankkeella 18 yhteistyöyrittäjä.</p> <p>Toteutui.</p> <p>Toteutui, laajasti osallistujia.</p>

5. Jatketaan terveys- ja eläkeselvitysten palveluhankintaa.	Toteutui.
6. Jatketaan Tahko-hallin vuokrausta. Hallissa ja sen pihalla toteutetaan GreenCare -tyyppistä toimintaa sekä aktivoidaan pitkäaikaistyöttömiä GreenCare -hankkeessa luodun mallin pohjalta.	Toteutui.

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Elsa-hanke aloitti vuoden 2019 alussa, hankkeen toiminta eteni vuoden 2019 aikana tuloksettaasti, mm. suunnitellun hankeosallistujatavoitteen ja suunnitellun yritysosallistujatavoitteen ylittäen.

Kuhmo osallistui Kainuun kuuden muun kunnan kanssa Työllisyyden kuntakokeiluihin 2020-2022 hakemiseen ja tuli haussa valituiksi mukaan kokeiluun.

Kuhmon ELSA-hanke oli mukana Kainuun ELY:n TYPO-koordinaatiohankkeen ja Kainuun muiden ESR-hankkeiden kanssa kehittämässä Kainuun maakunnallista opinnollistamismallia.

Aloitettiin yhteistyökumppaneiden ja ja osatoteuttajien kanssa vuonna 2021 alkavaksi suunnitellun uuden Green Care-hankkeen suunnittelu ja kirjoittaminen.

ALUEPELASTUSLAITOS

Sopimuksen mukaan Kajaanin kaupunki vastaa Kainuun pelastuslaitoksen toiminnasta. Kuhmon maksuosuus palvelusta vuonna 2019 oli 772 154 (751 078) euroa. Kulut jäivät – 65 125 euroa alle talousarvion.

5.7.5 KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE

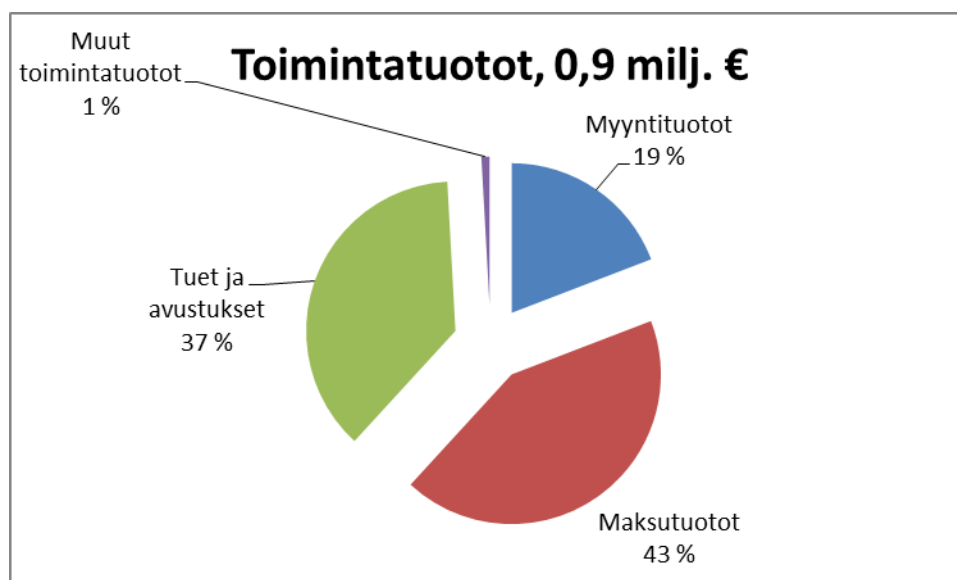
Sivistyslautakunta (ulkoinen)

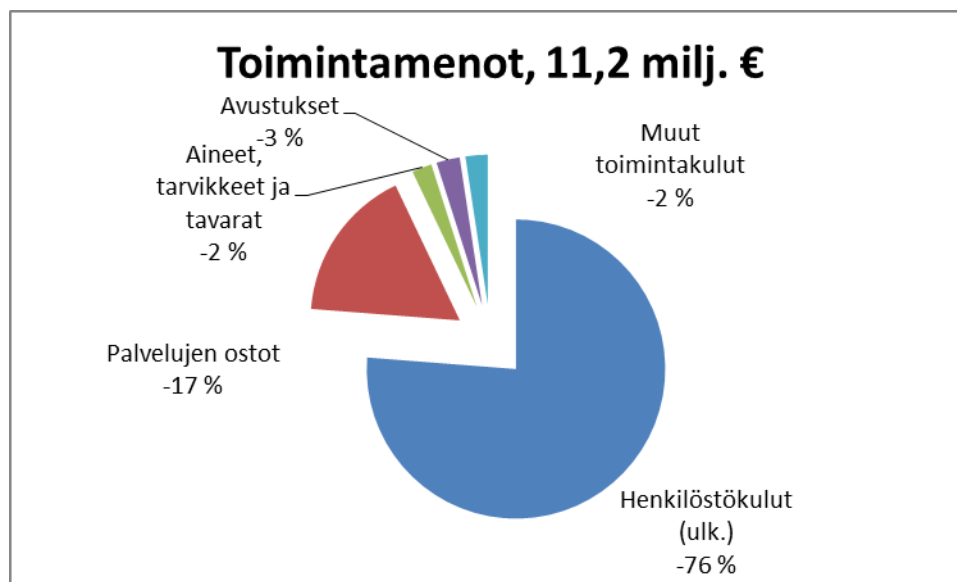
	Toteuma, 2019, €	Ta 2019, €	KS 2019, €	KS-Ta, €	KS-TA, %	Tot - KS, €	Tot - KS, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Myyntituotot	171 469	124 287	124 287	0	0,0	47 182	38,0	133 021	38 448	28,9
Maksutuotot	381 292	355 444	355 444	0	0,0	25 848	7,3	375 036	6 256	1,7
Tuet ja avustukset	333 431	280 880	280 880	0	0,0	52 551	18,7	325 472	7 959	2,4
Muut toimintatuotot	7 825	13 970	13 970	0	0,0	-6 145	-44,0	8 782	-956	-10,9
TOIMINTATUOTOT	894 017	774 581	774 581	0	0,0	119 436	15,4	842 310	51 707	6,1
Henkilöstökulut (ulk.)	-8 545 278	-8 643 785	-8 643 785	0	0,0	98 507	-1,1	-8 719 894	174 616	-2,0
Palvelujen ostot	-1 870 568	-1 829 783	-1 829 783	0	0,0	-40 785	2,2	-1 755 087	-115 482	6,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-241 436	-277 275	-277 275	0	0,0	35 839	-12,9	-331 053	89 617	-27,1
Avustukset	-283 903	-348 760	-348 760	0	0,0	64 857	-18,6	-384 847	100 944	-26,2
Muut toimintakulut	-269 355	-258 043	-258 043	0	0,0	-11 312	4,4	-271 953	2 598	-1,0
TOIMINTAKULUT	-11 210 540	-11 357 646	-11 357 646	0	0,0	147 106	-1,3	-11 462 833	252 292	-2,2
TOIMINTAKATE	-10 316 523	-10 583 065	-10 583 065	0	0,0	266 542	-2,5	-10 620 522	303 999	-2,9

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakate oli – 10 317 (-10 621) tuhatta euroa ja toeutui 267 tuhatta euroa talousarviota parempana.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion 119 tuhannella eurolla, josta varhaiskasvatuksen osuus 28 tuhatta, perusopetuksesta 23 tuhatta musiikkiopistosta 30 tuhatta ja nuorisopalveluista 35 tuhatta euroa.

Toimintakulut alittuivat 147 tuhannella eurolla. Henkilöstökulujen alitus oli - 98 tuhatta euroa, tästä varhaiskasvatuksesta – 63, perusopetuksesta – 11 ja lukiopetuksesta – 50 tuhatta euroa. Henkilöstökulut ylittyivät musiikkiopistossa 11 ja nuorisopalveluissa 10 tuhannella eurolla. Palveluja hankittiin 41 tuhannella eurolla talousarviota enemmän. Asiakaspalveluostot ylittyivät 23 tuhatta euroa ja muiden palvelujen hankinnat 18 tuhatta euroa. Muissa palveluissa isoimmat ylitykset tulivat oppilaskuljetuksista 19 tuhatta euroa ja työterveyshuollon kustannukset 52 tuhatta euroa. Toisaalta työterveyshuollon korvaukset toteutuivat 28 tuhatta euroa budjetoitua suurempina (nettoylyitys 24 tuhatta euroa). Kansalaisopistotoiminnan kulut alittivat budjetin – 33 tuhannella eurolla. Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat alittivat talousarvion 36 tuhannella eurolla, suurimmat alitukset varhaiskasvatuksessa – 10, perusopetuksessa – 7 ja lukiopetuksessa – 11 tuhatta euroa. Avustukset alittuivat - 65 tuhannella eurolla, varhaiskasvatuksesta – 51 tuhatta ja nuorisopalveluista – 13 tuhatta euroa. Muut toimintakulut ylittyivät 11 tuhannella eurolla. Musiikkiopistolla muiden toimintakulujen ylitys oli 17 tuhatta euroa.

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana 10 kertaa.

Sivistyslautakunnan ja hallinnon osalta toimintakate toteutui 14 tuhatta euroa talousarviota parempana palvelujen hankinnan jäädessä saman verran alle budjetin.

Varhaiskasvatuksen toimintakate oli – 2469 tuhatta euroa ja se toteutui 166 tuhatta euroa talousarviota parempana. Toimintatuottoja saatiin 28 tuhatta euroa arvioitua enemmän; hoitopäivämaksut + 8, muut myynnit + 9 ja avustukset + 11 tuhatta euroa. Työllistämistukia saatiin 7 tuhatta euroa. Toimintakulut alittuivat – 138 tuhatta euroa, josta henkilökulujen alitus - 63 tuhatta euroa, aineet ja tarvikkeet – 10 tuhatta euroa (kalusto) ja avustukset – 51 tuhatta euroa sekä muut toimintakulut – 8 tuhatta euroa. Avustuksissa alitus kotihoidon tuesta - 35 ja kotihoidon kuntalisästä -16 tuhatta euroa.

Perusopetuksen toimintakate oli – 6 042 tuhatta euroa ja se jäi tavoitteesta – 78 tuhatta euroa. Toimintatuotot olivat 180 (157) tuhatta euroa ja ylittivät tavoitteen 23 tuhannella eurolla; kotikuntakorvaukset 9 sekä muut opetus- ja kulttuuritoimen maksut 16 tuhatta euroa. Toimintakulut olivat – 6 222 (-6 122) tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 101 tuhannella eurolla. Ylitys tulee palvelujen hankinnoista, joissa ylitys oli 110 tuhatta euroa; asiakaspalvelujen ostot kunnilta ja kuntayhtymiltä 52 tuhatta ja kotikuntalain mukaiset kotikuntakorvaukset 8 tuhatta euroa. Työterveyshuollon palvelukulut ylittivät 32 tuhatta euroa, mutta toisaalta kelan korvaukset työterveydestä ylittivät 21 tuhatta euroa; nettoylitys 11 tuhatta euroa. Koululaisten kuljetuskulut ylittivät 11 tuhannella eurolla.

Lukiokoulutuksen toimintakate oli – 723 tuhatta euroa ja oli 84 tuhatta euroa arvioitua parempi. Toimintatuottoja saatiin 14 tuhatta euroa, mikä ylitti tavoitteen 3 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 737 tuhatta euroa ja alittivat talousarvion – 81 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluissa oli alitusta – 50 tuhatta euroa, palvelujen ostoissa – 14 tuhatta euroa, aineissa ja tarvikkeissa – 11 tuhatta euroa ja muissa toimintakuluissa – 6 tuhatta euroa.

Musiikkiopiston toimintakate oli – 622 tuhatta euroa ja oli 10 tuhatta euroa talousarviota huonompi. Toimintatuottoja saatiin 232 tuhatta euroa, mikä ylitti tavoitteen 30 tuhannella eurolla. Toimintakulut olivat – 853 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 40 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluissa ylitys oli 11 tuhatta euroa, palvelujen hankinnassa 10 tuhatta euroa (asiakaspalveluostot muilta) ja muissa toimintakuluissa 17 tuhatta euroa. Muissa toimintakuluissa tilavuokrat ylittivät 21 tuhannella eurolla.

Kansalaisopistotoiminnan toimintakate oli – 93 tuhatta euroa ja toteutui 33 tuhatta euroa ennakoitua parempana.

Nuorisopalveluiden toimintakate oli – 205 tuhatta euroa ja toteutui 55 tuhatta euroa ennakoitua parempana. Toimintatuotot olivat 177 tuhatta euroa, niissä talousarvion ylitystä 35 tuhatta euroa. Tukia ja avustuksia saatiin 27 tuhatta euroa yli talousarvion. Toimintakulut olivat – 382 tuhatta euroa ja alittivat talousarvion – 19 tuhannella eurolla. Henkilöstökuluissa ylitys oli 10 tuhatta euroa, palvelujen ostoissa alitusta – 9 tuhatta euroa, aineissa ja tarvikkeissa alitus 7 tuhatta euroa ja avustuksissa alitus – 14 tuhatta euroa.

Sairaanhoidajakoulutuksen toimintakate oli – 18 tuhatta euroa, joka toteutui käytännössä talousarvion mukaisesti.

TULOSKORTTI			
Varhaiskasvatus			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmönteisyys päätöksenteossa Yhteistyö Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus	laadukkaan varhaiskasvatuksen näkyvyys Varhaiskasvatuksen näkyvyys eri viestintäkanavissa	säännölliset julkaisut tykkäysten määrä	suunnitelman mukaan tykkäyksiä sekä facebookissa että instagramissa
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen Ydintoiminnot omana tuotantona Onnistunut kaavoitus Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet	Monialainen yhteistyö; perheneuvola, neuvola, lastensuojelu Kaikki 5-vuotiaat lapset varhaiskasvatuksessa Digitaalisaation hyödyntäminen palveluissa, sähköinen asiointi; hoitoaikojen varaus, sähköinen kirjautuminen päivähoitopaikkoihin, sähköinen päiväkirja	säännölliset tapaamiset 100 % häiriöttömässä, tehokkaassa käytössä	toteutuneet suunnitelman mukaan noin 79 % varhaiskasvatuksessa tehokkaassa käytössä (CGI, Pro Consona), mutta häiriöitä usein
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen Kuhmo-hengen nostattaminen Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty	Varhaiskasvatuksen laatu; asiakaskyselyn tulos Kysely parittomina vuosina Varhaiskasvatuksen näkyvyys eri viestintäkanavissa	positiivinen palaute vähintään nykyinen taso Tykkäysten määrä	kyselyn tulos 4.15(max 5) tykkäyksiä sekä facebookissa että instagramissa
Painopiste 4: Talous			

Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut</p> <p>Yhteistyö yli kuntarajojen</p> <p>Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen</p> <p>Johtaminen</p> <p>Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi</p>	<p>Läsnäolopäivän hinta perhepäivähoidossa</p> <p>Läsnäolopäivän hinta päiväkotihoidossa, ilman esiopetusta</p> <p>Läsnäolopäivän hinta esiopetuksessa</p> <p>Yhteisiä koulutuksia</p> <p>Päivähoidon osto- ja myynti naapurikuntiin</p>	<p>76 euroa(brutto)</p> <p>90 euroa(brutto)</p> <p>1-2 krt vuodessa</p> <p>tarpeen mukaan</p>	<p>71 €</p> <p>päiväkoti Satumetsä 86 €</p> <p>Vuoropk. Kuusenkuiske 90€</p> <p>Tuupalan pk. 51€</p> <p>Tuupala pk. 36€</p> <p>tot.6kpl</p> <p>myynti 1kpl</p>
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista</p> <p>Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan</p> <p>Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu</p> <p>Laadukkaat henkilöstökäytännöt</p> <p>Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat</p>	<p>Työhyvinvointimittaus(Kuhmon kaupunki)</p> <p>Kehityskeskustelut</p>	<p>positiivinen tulos</p> <p>100 %</p>	<p>Ei ole tehty v.2019</p> <p>vakinaisille työntekijöille 100%</p>
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Esiopetuksen ja päivähoidon toiminnan arvioinnin kehittäminen; toteutetaan osana palvelun muotoilua; tuotekehityksen ammattitutkinto

Otettiin käyttöön Varda-järjestelmä

Varhaiskasvatustilain mukaiset uudet tehtävänimikkeet otettiin käyttöön

Kotihoidon tuen kuntalisä puolitettiin 1.3. alkaen

Varhaiskasvatussuunnitelma uudistettiin

TULOSKORTTI			
Perusopetus			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Ammattitaitoisen työvoiman saaminen</p> <p>Onnistunut viestintä</p> <p>Yritysmuotoisuus päätöksenteossa</p> <p>Yhteistyö</p> <p>Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa</p> <p>Paikallisuus hankinnoissa</p> <p>Saavutettavuus</p>	<p>Yrityskyläyhteistyö</p> <p>Syventyvän yritysyritysteistyön toimintamuodot</p> <p>Pätevä henkilöstö</p> <p>Oppilaitosten näkyvyys lehdistössä ja somessa</p> <p>Yritysyhteistyön monimuotoisuus</p>	<p>6. ja 9. luokkien oppilaiden 100 % osallistuminen</p> <p>TET-harjoittelun uudelleen muotoileminen</p> <p>Rekrytoinnin oikea ajoitus ja onnistuminen</p> <p>Lehdistössä kuukausittain, somessa viikoittain</p> <p>Yritysten toiminnan avaaminen oppilaalle iänmukaisesti; oppilaiden osaamis- potentiaalin löytäminen ja kiinnostuksen kohteiden vahvistaminen</p>	<p>6. lk 100 % ja 9. lk oppilaiden 100 % osallistuminen toukokuussa</p> <p>TET-ajankohtia muutettu</p> <p>Rekrytoinnit suunniteltu ajoissa ja toteutettu parhaalla mahdollisella aikataululla.</p> <p>Hyvä näkyvyys paikallislehdessä, www.kuhmo -sivuilla ja instagramissa</p> <p>Yritysyhteistyö painottunut yläkoululle, alakoululla kolmas sektori ja viranomaisyhteistyö</p>
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet</p>	<p>Laadukas oppilashuolto</p> <p>Asetetun tavoitearvon 2019 onnistuminen</p> <p>Oppilaskohtaamista tukevat opetusryhmät</p>	<p>Oppilashuollon laadun varmistaminen; moniammatillisuus</p> <p>Oppilaan kriisien ennaltaehkäiseminen; koulupudokkaiden minimoiminen, estää koulupolun katkeaminen</p> <p>Oppilaan erityistarpeet ja yksilöllinen oppiminen</p>	<p>Toteutunut suunnitellusti, kuratiiviset- ja psykologipalvelut toimivat</p> <p>Pienryhmäopetusta voitu jatkaa, koulupolun katkeamisvaarassa olevien oppilaiden ohjaamiseen saatu erillistä valtionavustusta</p> <p>Pienryhmät jatkavat, jakoryhmiä 7. lk oppiaineissa (ks,ko,ke,bg), 8.lk jakoryhmiä (bg,ke/fy)</p>

<p>Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen</p> <p>Ydintoiminnot omana tuotantona</p> <p>Onnistunut kaavoitus</p> <p>Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto</p> <p>Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa</p> <p>Kotimaisen lähiruoan osuus aterioissa</p> <p>Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä</p> <p>Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa</p> <p>Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet</p>	<p>Yhteistyön muodot ja nuorisopalvelujen saatavuus</p> <p>Digimateriaalin lisäys lukuvuosien välillä</p>	<p>Nuorisopalvelujen osaaminen tukemaan PO:n toimintaa</p> <p>Nuorten osallistuminen kehittämiseen ja palvelujen muotoilemiseen</p> <p>Digiaineistosta tulee luontainen osa opetusta</p>	<p>Yhteistyön muotoja haettu</p> <p>Lapsia ja nuoria kuultu mm. oppilaskuntien kautta</p>
Painopiste 3: Aukkaiden ja vapaa-ajan aukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
<p>Kriittiset menestystekijät</p> <p>Digikehitystyön onnistuminen</p> <p>Kuhmo-hengen nostattaminen</p> <p>Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia</p> <p>Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen</p> <p>Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty</p>	<p>Mittari</p> <p>Viestintäkanavien tarkoituksenmukainen käyttö, digitutorien työ osana koulua</p> <p>Kuhmon vahvuudet; kamarimusiikki ja tonttukaupunki-idea osana oppimiskokonaisuuksia, opetussuunnitelman toteuttaminen</p> <p>Kumppanuusyrietykset</p>	<p>Tavoitearvo 2019</p> <p>Riittävä laitteisto ja henkilöstön asiantuntemus ja osavuus, mahdollisuus oppia; työn teon digisujuvuus</p> <p>Usko omaan toimintaan ja menestykseen, innovatiivisuuden tukeminen; "pienyrittysten" luominen; rohkeus kokeilla. Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet</p> <p>Oppilaiden vaikuttamismahdollisuudet</p>	<p>Kulunut kausi Tulos</p> <p>Digikanavia käytetty, Office365 käyttöä harjoiteltu, digitutor-toiminta aktiivista</p> <p>Toteutettu useita oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia. Elämävalinnaisaine tukee pienyrityksen ideointia. Yritys hyvä -kilpailun palkinto Tonttujäätelölle.</p>
Painopiste 4: Talous			
<p>Kriittiset menestystekijät</p> <p>Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut</p>	<p>Mittari</p> <p>suunnittelu, toteutus, arviointi, kehittäminen (demingin ympyrä; jatkuva parantaminen)</p>	<p>Tavoitearvo 2019</p> <p>Opetussuunnitelman vaatimuksien toteuttaminen</p>	<p>Kulunut kausi Tulos</p> <p>Käytössä arviointi- ja suunnitteluloma-ke. Sisäinen koulutuksen arviointi.</p>

<p>Yhteistyö yli kuntarajojen</p> <p>Osallistuminen yhteistyöhön</p> <p>Opetushenkilöstön opintovierailut</p> <p>Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen</p> <p>Johtaminen</p> <p>Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitus-jäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi</p>	<p>Mukana Kainuun kuntien yhteishankkeissa</p> <p>Aito vuorovaikutus</p>	<p>Digi yhteistyö naapurikuntien ja Itä-Suomen yo:n kanssa ja Aikopan hankkeet. Liikkuvan koulun maakunnallinen ryhmä.</p> <p>Ei toteutettu. Vaikeus sovittaa työaikaan.</p>	
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista</p> <p>Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan</p> <p>Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu</p> <p>Laadukkaat henkilöstökäytännöt</p> <p>Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat</p>	<p>Johtoryhmätyöskentelyn toimivuus</p> <p>Asioiden onnistuminen</p> <p>Pätevä henkilöstö</p> <p>Oikeat tehtävänkuvat ja oikea työn mitoitus.</p>	<p>Strategia näkyy koulutyön painopisteissä, johtoryhmätyön kehittämisen, uusi toimintamalli</p> <p>Avoimuus ja uskallus puhua, halu kehittää ja kokeilla, luottamus</p> <p>Rekrytointien oikea-aikaisuus ja onnistuminen</p> <p>Tehtävien ja vastuun jakaminen ja vastuullinen hoitaminen</p>	<p>PO:n yhteinen johtoryhmätyö. Toteutettu jaettua johtajuutta.</p> <p>Työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen. Omat työryhmät. Jonkin verran epäpäteviä erityis- ja aineenopettajia.</p> <p>Yhden rehtorin poissaolo näkyi kesäajan työmäärässä.</p>
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			
<p>1.1. Oppilaiden perehdyttäminen työelämään ja yritystoimintaan</p> <p>1.2. Yrityskyläprojektin käynnistyminen (6. ja 9. lk)</p> <p>2. Ystävyyskouluyhteistyö Kostamukseen kansainvälisyyden avaajana</p> <p>3. Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet luonto- ja kulttuuriympäristön ilmentäjinä</p> <p>4. Yhtenäiskouluun siirtymisen suunnittelu</p> <p>5. Digiosaamisen vahvistaminen koulutuksen kautta</p> <p>6. Lasten ja nuorten osallisuuden varmistaminen</p>		<p>TET-jaksot</p> <p>1. sop.vuosi edennyt suunnitellusti, 6. ja 9. lk opettajat saaneet koulutusta</p> <p>Yhteistyö Kostamukseen ylläpidetään kansainvälisyys-toimintaa. 6. lk oppilaat ja yläkoulun kerhoryhmä vierailivat Kostamuksessa.</p> <p>Oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia toteutettu.</p> <p>Suunnittelua viety eteenpäin.</p> <p>Alakoulussa ja yläkoulussa yht. 4 tutoria toiminut vertaistukena. Yhteistyöhanke Kainuun pikkukuntien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa</p> <p>Oppilaskunnat, luokan vastuuoppilaat ja vaikuttajaoppilaat</p>	

7. Johtoryhmätyön kehittäminen

Johtoryhmä-työskentelyyn luotu uusi toimintamalli (Tuupalan koulujen yhteinen)

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

1. Kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisten yrityskylätoiminta käynnistyi suunnitellusti.
2. Koulujen toimintoja ollut hyvin esillä lehdistössä ja omilla some-sivuilla.
3. Oppilashuollon eri osa-alueiden yhteistoiminta kunnossa.
4. Digitutor-toiminta ja koulutusyhteistyö Itä-Suomen yliopiston kanssa ovat edistäneet digitaalisia taitoja.
5. Monipuolista työtä tehty kohti yhtenäiskoulua.

TULOSKORTTI			
Lukiokoulutus			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Kuudessa 2. asteen koulutuksessa opiskelevien määrä, lukio ja yrittäjät tekevät yhteistyötä	väh. 120 opiskelijaa säännölliset tapaamiset yrittäjien kanssa	96 lukiolaista, 18 sh-opiskelijaa, n. 30 oppisopimusopiskelijaa; rekrymessut pidetty 1.11.2019; Rotary-järjestön kanssa sovittu seuraavasta yrittäjyyteen liittyvästä koulutuksesta (Ryla) syyskuksi 2020
Onnistunut viestintä	yritysesittelyt somessa (nuorten tekeminä)	esittelyitä on somessa	yritysten esittelyitä ei vielä somessa
Yritysmuutos päätöksenteossa			
Yhteistyö			
Onnistuminen ammattikoulutuksen muurroksessa			
Paikallisuus hankinnoissa			
Saavutettavuus			
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	opiskeluhoollon toimivuus, terveelliset oppimisympäristöt	opiskeluhoollon toteutuminen, terveelliset tilat	opiskeluhoollon toteutunut suunnitellusti, tiloista tehty päätös tammikuussa 2020
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	hyväksytyt opinnot	päätötdistuksissa	ulkopuolisia
Ydintoiminnot omana tuotantona		lukion ulkopuolisia kursseja	kursseja suunnitellusti (mm. musiikkiopistolta ja Tutorhouseelta)
Onnistunut kaavoitus			
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto			
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä			
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehityksen onnistuminen	virtuaalinen osallistuminen koulutukseen/tapahtumiin	tietotekniikka luontevana arjessa	suunnitellusti

Kuhmo-hengen nostattaminen	asenneilmapiiri	aito ylpeys Kuhmosta	hyvät asiat on tunnistettu ja ne tuodaan esiin
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty			

Painopiste 4: Talous

Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	etäyhteyksien hyödyntäminen työskentelyssä, opiskelussa ja harrastuksissa	etätoiminta luonteva osa arkea	etätoiminta osa arkea
Yhteistyö yli kuntarajojen	yhteistyö toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa	vähintään nykyinen taso	hyvällä tasolla, tiivistynyt entisestään LOPSin myötä (LOPS = lukion opetussuunnitelma -->uusitaan)
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen Johtaminen Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenen oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi			

Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen

Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	yhteisiin päämääriin sitoutuminen	kaikilla esihenkilöillä sama linja	suunnitellusti
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	työskentelyn laatu, kokeilunhalu	laadukas työskentely, erilaiset kokeilut	suunnitellusti
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat			

YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019

1. kehittämissessiot yhdessä yrittäjien kanssa,	tehty yhteistyötä Suomen Yrittäjien kanssa (opett. koulutusta) ja NY-hankkeen kanssa (opisk. koulutusta), rekrymessut
2. terveellisten oppimisympäristöjen tarjoaminen,	sisäilmatyöryhmä toiminut suunnitellusti, tulevista tiloista päätös tammikuussa 2020, väistötilat käytössä
3. Kuhmo-hengen nostattaminen kaikessa toiminnassa,	mm. lukion esittely valtakunnallisessa seminaarissa Petäjavedellä, kehittäjäkoulutuksessa lukion markkinointiin liittyvä työ
4. toiminta lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi,	musikaali, aktiivisuus somessa, eril. tapahtumia
5. kv-hankkeen suunnittelu ja hakeminen yhdessä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa, ranskalaisen opetusharjoittelijan opintojakso palvelualueen yksiköissä, kostamuslaisten nuorten vierailu	hanketta työstetään, liittyy Unescon kirjallisuuskaupunki -statukseen

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

- Tärkeänä tavoitteena on ollut tarjota lukiolaisille sekä henkilöstölle terveelliset tilat. Tulevista tiloista on saatu päätös tammikuussa 2020. Asian hyväksi on työskennelty koko vuosi.
- Yhteistyö yrittäjien kanssa on tiivistynyt. Toukokuussa toteutettiin Suomen Yrittäjät ry:n rahoittama yrittäjyyteen liittyvä koulutus opettajille, marraskuussa toteutettiin rekrymessut, syksyllä 2020 toteutetaan Ryla-kurssi. Elokuussa toteutettiin yrittäjyyspäivä 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoille.

3. Lukion, musiikkiopiston ja MyDancen yhteistyönä toteutettu musikaali onnistui hyvin ja seuraava musikaalikin on tarkoitus toteuttaa vastaavalla konseptilla.
4. Lukiuudistukseen liittyvä työ on aloitettu yhdessä Kainuun muiden lukioden kanssa.
5. Tutorhousen kanssa on tehty sopimus, joka mahdollistaa mm. kiinan tai japanin kielten opiskelun yksittäisille opiskelijoille.
6. Kuhmon yhteislukio oli Kainuun paras lukio vuonna 2019, kun verrattiin opiskelijoiden lähtötasoa ja ylioppilastutkinnon tuloksia.

TULOSKORTTI			
Nuorisopalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Ammattitaitoisen työvoiman saaminen</p> <p>Onnistunut viestintä</p> <p>Yritysmönteisyys päätöksenteossa</p> <p>Yhteistyö</p> <p>Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa</p> <p>Paikallisuus hankinnoissa</p> <p>Saavutettavuus</p>	<p>Kuhmon Työpajan työtehtävien opinnollistaminen</p> <p>Työpajalle työllistettyjen osallistuminen Elsa-hankkeseen</p>	<p>Osaamistodistus n. 50 %:lle työllistetyistä</p> <p>100 % palkkatuella työllistetyistä</p>	<p>Osaamistodistuksi ei kirjoitettu, koska nuoret jatkavat valmennuksessa v. 2020 puolella.</p> <p>Ei toteutunut. Nuoret ohjautui koulutukseen tai työhön</p>
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet</p> <p>Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen</p> <p>Ydintoiminnot omana tuotantona</p> <p>Onnistunut kaavoitus</p> <p>Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto</p> <p>Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa</p> <p>Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa</p> <p>Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä</p> <p>Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa</p> <p>Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet</p>	<p>Hyvinvointijohtoryhmässä, ennaltaehkäisevässä päihdetyöryhmässä ja nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa edustus; tiivis yhteistyö hyvinvointikoordinaattorin kanssa</p> <p>Yhteistyö ympäristöprojektin kanssa niin työtehtävissä kuin henkilöstössä</p>	<p>Tuotetaan tietoa kunnan hyvinvointikertomukseen</p> <p>Käynnistetään yhteistyö nuoriso- ja työllisyyspalvelujen välille</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut osittain. Yhteistyö työll.palveluihin tiivistynyt.</p>
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Digikehitystyön onnistuminen</p> <p>Kuhmo-hengen nostattaminen</p> <p>Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia</p> <p>Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen</p> <p>Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty</p>	<p>Nuorisopalveluille laaditaan viestinnän vuosikello</p> <p>Viestitään nuorisopalvelujen toiminnoista ja tapahtumista aktiivisesti ja positiivisesti</p>	<p>Valmis joulukuun 2019</p> <p>Jatkuvaa toimintaa</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut. Viestintä on ollut aktiivista</p>

Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Tulos
<p>Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut</p> <p>Yhteistyö yli kuntarajojen</p> <p>Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen</p> <p>Johtaminen</p> <p>Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitus-jäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi</p>	<p>Elsa-hankeessa kehitetään palvelualueiden välillä tapahtuvaa yhteistyötä, yritys yhteistyötä ja opinnollistamista</p> <p>Osallistutaan Kainuun nuorisotyön strategian luomiseen sekä nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseen -hankeeseen</p>	<p>Hanke toteutuu 2019-2021, mikäli rahoitus toteutuu suunnitellusti</p>	<p>Toteutunut. Vapaa-ajanohjaajan työaika käytetään hankkeeseen.</p>
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
<p>Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista</p> <p>Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan</p> <p>Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu</p> <p>Laadukkaat henkilöstökäytännöt</p> <p>Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat</p>	<p>Kehityskeskustelut</p> <p>Lyhyt- ja verkkokoulutuksia henkilöstölle. Työnohjauspalvelut.</p>	<p>100 %</p> <p>Jokaisella ohjaajalla mahdollisuus osallistua työnohjaukseen kerran kk:ssa sekä tarvittaessa akuuteilla ajoilla.</p>	<p>100 %</p> <p>Toteutunut. Työnohjaus järjestetty</p>
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			
<p>Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista</p> <p>Nuorten Kainuu -hanke aloitti toiminnan 1.1.2019. Vapaa-ajanohjaaja mukana hankkeessa 20 %:n työaikapanoksella.</p> <p>Oppimisympäristöjen tunnistamisraportit tehty. Ammatillisen koulutuksen opettajat tunnistaneet tekstiili- ja puupuolen työtehtävät.</p> <p>Metallialan tunnistaminen puuttuu.</p> <p>Nuorisopalvelut on tiedottanut aktiivisesti sekä omilla että kaupungin yhteisillä some-kanavilla.</p> <p>Sosiaalisen työllistämisen laadunarviointi aloitettu Tpy:n laatimalla itsearviointikyselyllä.</p> <p>Valmennuspalvelujen tuotteistaminen ja palvelukuvaukset sekä palvelupolku valmistuneet.</p>			

TULOSKORTTI Musiikkiopisto			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen	Kuhmon musiikkiopiston hyvän maineen ylläpito, jatkuvuuden turvaaminen	Kaikilla opettajilla on kelpoisuus.	Toteutunut
Onnistunut viestintä	Someviestintä on aktiivista.	Someviestintää on vähintään kerran viikossa.	Toteutunut
Yritysmönteisyys päätöksenteossa			
Yhteistyö	Yhteistyön sujuvuus	Se on hyvin toteutettua ja informatiivista.	Toteutunut
Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa			
Paikallisuus hankinnoissa			
Saavutettavuus	Taiteen perusopetus on saavutettavaa kaikille.	Saavutettavuuden toimenpidesuosituksista noudatetaan.	Toteutuu
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Opetustyön laatu ja kannustavuus	Hakijamäärät musiikkiopistoon säilyvät ennallaan.	Hakijamäärä on kasvanut.
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Yhteistyö kolmansien tahojen kanssa	Esiintymisiä toimin-tal alueen tilaisuuksissa on väh. 20 kpl vuodessa	Toteutunut
	Opetustyö huomioi oppilaiden yksilölliset oppimistavoitteet.	Opetus toteutuu uuden opetussuunnitelman mukaisesti.	Toteutuu
Ydintoiminnot omana tuotantona	Kuhmon musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa	Oppilaspalautteen kerääminen 2krt/ lukuvuosi	Toteutuu
Onnistunut kaavoitus			
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto			
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Kuhmon musiikkiopisto on mukana kaupungin hyvinvointiryhmässä	Musiikkiopiston tekemiä aloitteita hyvinvointityön kehittämiseksi toteutetaan	Toteutuu
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehityksen onnistuminen	Digiosaaminen	Koko henkilökunta on digiosaavaa.	Koulutusta on järjestetty.

Kuhmo-hengen nostattaminen	Kuhmohenki henkilöstön ja oppilaiden parissa	Musiikkiopistossa työskentelevät ja opiskelevat tunnustavat mitä Kuhmon henki on ja mikä musiikkiopiston rooli on Kuhmon vetovoimaisuudessa	Toteutuu
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia			
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen	Henkilökunta on helposti lähestyttävää ja kuuntelevaa.	Kontakteille on järjestetty aikaa.	Toteutuu
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty			
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut			Uuden opsin asettamiin vaatimuksiin on järjestetty täydennyskoulutusta.
Yhteistyö yli kuntarajojen	Olemassa olevien yhteistyösopimusten toimivuus Uudet mahdolliset yhteistyökuviot	Molemminpuolinen tyytyväisyys, win-win-tilanne	Uusia yhteistyökuvioita on kehitelty.
Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen			
Johtaminen			
Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitus-jäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi			
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Työhyvinvointi Työskentelymahdollisuudet ovat sellaiset, että työn tekeminen laadukkaasti onnistuu.	Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat. Hyvinvoiva työyhteisö, jonka ilmapiiri välittyy myös oppilaille	Työhyvinvoinnin esteitä puretaan rakentavasti keskustellen. Johtamisessa tavoitteena nopea puuttuminen esille tulleisiin tilanteisiin
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Ammattitaito Työnkuvat	Osuva koulutus Toimenkuvat tukevat olevassa olevan osaamisen hyödyntämistä	Toteutunut
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu			
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Kehityskeskustelut	100 %	100 % päätoimisilla
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat			
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			
1. Digiosaamisen ja someviestinnän kehittäminen		Tavoitteena edelleen	
2. Jokainen musiikkiopistossa opiskeleva kuuluu johonkin yhteismusiisintiryhmään.		Tavoitteena edelleen	
2. Musiikkiopiston opiskelijat esiintyvät aktiivisesti erilaisissa tilaisuuksissa.		Toteutunut	
2. Vähintään yksi musiikkiopiston kokoonpanoista tekee esiintymismatkan lukuvuoden aikana.		Toteutunut	
2. Kesämuusikkokausi 2019 toteutetaan.		Toteutuu	

3. Musiikkiopiston toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti.

Toteutunut

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Momo-konsertti järjestettiin.

Soitinpolku-tapahtuma Kuhmon 2-luokkalaisille.

Muskarissa oli kevätlukukaudella uusi ryhmä, Soitinkokeilu. Ryhmään ilmoittautui 20 lasta.

Kuhmon musiikkiopistoon oli ennätysmäärä hakijoita (viiden vuoden tilastoinnin perusteella).

Käytiin neuvotteluja yhteistyön aloittamiseksi Vuokatti-Ruka urheiluopiston kanssa.

Syyslukukaudella Kuhmossa aloitti uutena toimintamuotona päiväkotimuskari. Sinne ilmoittautui noin 30 lasta.

Opetushallitus myönsi hankerahoituksen musiikkiopiston Beat Your Best-hankkeelle. Hanke käynnistyi 10.10.2019.

Osallistuttiin Ruskatrööttä-tapahtumaan, jonka järjesti Kainuun musiikkiopisto.

KANSALAIPOISTO

Kuhmon kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä vastaa Sotkamon kunta. Kuhmon maksuosuus palvelusta vuonna 2019 oli 75 008 euroa ja 2018 vuonna 89 282 euroa. Toiminnan järjestämisvastuu siirtyi Sotkamon kunnalle vuonna 2017 ja vastaavasti toimintaan liittyvä valtionosuus menee suoraan Sotkamon kunnalle.

SAIRAAHOITAJAKOULUTUS

Sairaanhoitajakoulutus alkoi Kuhmossa syyskuun alussa 2017. Koulutuksen järjestää Kajaanin ammattikorkeakoulu. Kuhmon kaupungin maksuosuus vuodelta 2019 oli 18 tuhatta euroa.

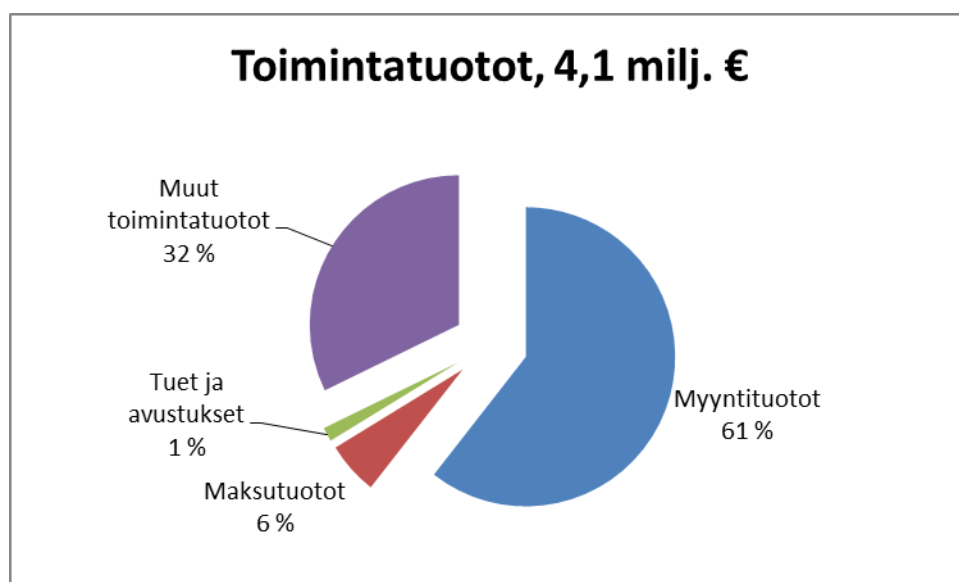
5.7.6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE

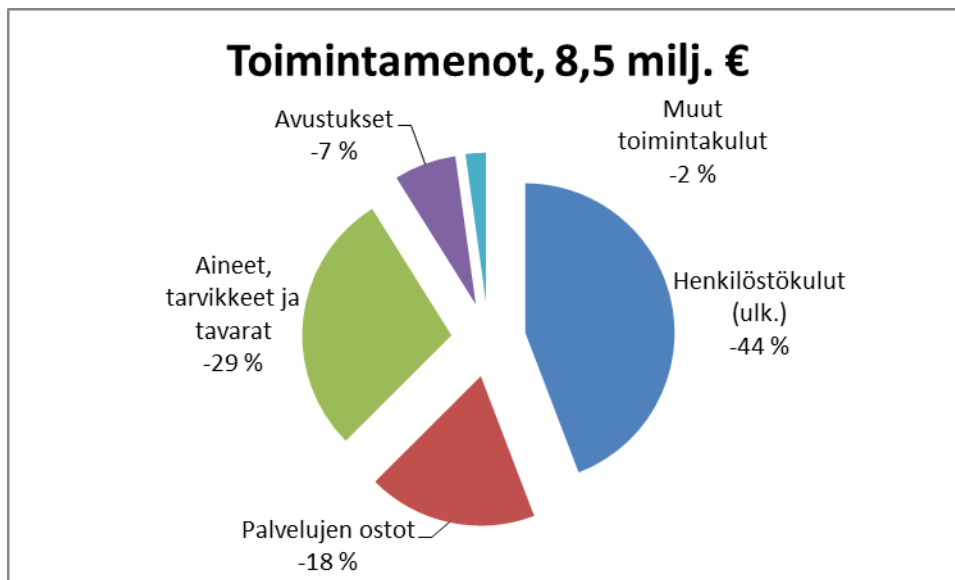
Tekninen lautakunta (ulkoinen)										
	Toteuma, 2019, €	Ta 2019, €	KS 2019, €	KS-Ta, €	KS-TA, %	Tot - KS, €	Tot - KS, %	TP 2018, €	Muutos, € 2019-2018	Muutos, % 2019-2018
Myyntituotot	2 501 395	2 699 207	2 699 207	0	0,0	-197 812	-7,3	2 853 446	-352 051	-12,3
Maksutuotot	235 101	289 000	289 000	0	0,0	-53 899	-18,7	344 486	-109 385	-31,8
Tuet ja avustukset	62 500	92 300	92 300	0	0,0	-29 800	-32,3	170 584	-108 084	-63,4
Muut toimintatuotot	1 331 111	1 490 181	1 490 181	0	0,0	-159 070	-10,7	1 522 329	-191 218	-12,6
TOIMINTATUOTOT	4 130 106	4 570 688	4 570 688	0	0,0	-440 582	-9,6	4 890 845	-760 739	-15,6
Henkilöstökulut (ulk.)	-3 763 872	-3 805 750	-3 805 750	0	0,0	41 879	-1,1	-3 735 533	-28 338	0,8
Palvelujen ostot	-1 563 678	-1 515 925	-1 515 925	0	0,0	-47 753	3,2	-1 796 789	233 110	-13,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 430 872	-2 451 395	-2 451 395	0	0,0	20 523	-0,8	-2 641 808	210 936	-8,0
Avustukset	-573 507	-521 200	-521 200	0	0,0	-52 307	10,0	-589 252	15 745	-2,7
Muut toimintakulut	-187 286	-160 468	-160 468	0	0,0	-26 818	16,7	-304 191	116 904	-38,4
TOIMINTAKULUT	-8 519 216	-8 454 738	-8 454 738	0	0,0	-64 477	0,8	-9 067 573	548 357	-6,0
TOIMINTAKATE	-4 389 109	-3 884 050	-3 884 050	0	0,0	-505 059	13,0	-4 176 728	-212 381	5,1

Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintakate oli – 4 389 tuhatta euroa ja jäi tavoitteesta – 505 tuhatta euroa.

Toimintatuotot olivat 4 130 tuhatta euroa ja jäivät tavoitteesta – 441 tuhatta euroa. Myyntituottojen osuus jäämästä oli – 197 tuhatta euroa. Metsänmyyntilytykset jäivät talousarviosta – 71, ateriamyynti - 48, siivouspalvelu – 33 ja kuljetukset – 16 tuhatta euroa. Maksutuotot jäivät talousarviosta yhteensä – 53 tuhatta euroa, josta rakennusvalvonnan maksut – 25 tuhatta euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen maksut - 20 tuhatta euroa. Vuokratuotot jäivät talousarviota – 149 tuhatta euroa. Siitä sote-tilavuokrat - 58, muut tilavuokrat – 64 ja maa- ja vesialueiden vuokrat – 19 tuhatta euroa. Sivakkahalli siirtyi toukokuun 2019 alusta alkaen Kuhmon Yrityssampo Oy:n omistukseen. Tätä ei oltu huomioitu talousarviossa.

Toimintakulut olivat – 8 519 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 64 tuhannella eurolla. Henkilöstökulut jäivät alle talousarvion – 42 tuhatta ja aineet ja tarvikkeet – 21 tuhatta euroa. Ylitystä tuli palvelujen ostoissa 48 tuhatta, avustuksissa 52 tuhatta ja muissa toimintakuluissa 27 tuhatta euroa. Palveluissa ylitykset tulivat koneiden ja kaluston huollosta 28 tuhatta ja työterveyspalveluista 21 tuhatta euroa. Toisaalta kela-korvauksia työterveydestä saatiin 17 tuhatta euroa budjetoitua enemmän, nettoylitys 4 tuhatta euroa. Avustusten ylitys tulee yksityisteiden avustuksista. Muissa toimintakuluissa rakennuksista maksetut vuokrat ylittivät 26 tuhatta euroa.

Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2019 aikana yhdeksän kertaa.

Tekninen lautakunnan ja hallinnon toimintakate oli – 106 tuhatta euroa ja se jäi talousarviosta – 19 tuhatta euroa. Henkilöstökulut ylittivät 7 tuhannella eurolla ja palvelujen hankinnat 12 tuhannella eurolla. Suurin yksittäinen ylitys tuli tietohallintopalveluista, 6 tuhatta euroa.

Alueiden käyttöpalveluiden toimintakate oli 7 tuhatta euroa ja jäi talousarviosta 112 tuhatta euroa. Toimintatuotot olivat 239 tuhatta euroa ja jäivät tavoitteesta 102 tuhatta euroa, tästä metsänmyyntituotot – 74 tuhatta euroa ja maa- ja vesialueiden vuokrat – 19 tuhatta euroa. Toimintakulut olivat – 232 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 10 tuhannella eurolla. Palvelujen ostoissa ylitys oli 13 tuhatta euroa; asiantuntijapalvelut/aluiden kunnossapito.

Kunnallistekniikan yksikön toimintakate oli – 1 249 tuhatta euroa ja oli – 154 tuhatta euroa talousarviota huonompi. Toimintatuotot olivat 1 225 tuhatta euroa ja jäivät talousarviosta – 48 tuhatta euroa; myyntituotoissa vesi- ja jätevesimaksut – 17 tuhatta euroa ja muut myyntituotot – 21 tuhatta euroa, maksutuotoissa muut opetus- ja kulttuuritoimen maksut – 21 tuhatta euroa. Toimintakulut olivat – 2 474 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 105 tuhannella eurolla. Henkilöstökulut olivat – 1 220 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 47 tuhannella eurolla. Palvelujen hankinnat olivat – 747 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 31 tuhannella eurolla; postipalvelumaksut 7, jätehuoltomaksut 7, koneiden ja kaluston hankinnat 7, työterveysmaksu 13 ja vartiointipalvelut 3 tuhatta euroa. Ottaen huomioon kelan korvaukset työterveyteen oli työterveyspalveluiden nettoylitys 10 tuhatta euroa. Vartiointia jouduttiin lisäämään kaupungissa yleistyneiden tihutöiden vuoksi. Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat olivat – 397 tuhatta euroa ja ylittivät talousarvion 19 tuhannella eurolla, selkein yksittäinen ylitys sähkökuluissa 19 tuhatta euroa. Muut toimintakulut olivat – 71 tuhatta euroa ja ylittivät 6 tuhannella eurolla.

Tilapalveluiden yksikön toimintakate oli – 2 340 tuhatta euroa ja jäi tavoitteesta – 129 tuhatta euroa. Toimintatuotot olivat 2 515 tuhatta euroa ja alittivat talousarvion 208 tuhannella eurolla. Myyntituottojen alitus oli - 84 tuhatta euroa, ateriamyynnit – 48 tuhatta euroa, siivouspalveluiden myynti – 33 tuhatta ja kuljetusten myynti – 16 tuhatta euroa. Vuokratuotot alittivat – 135 tuhannella eurolla, josta sote-tilavuokrat – 58 tuhatta ja muut toimitilavuokrat – 70 tuhatta euroa. Sivakkahalli siirtyi budjetoimattomasti Kuhmon Yrityssampo Oy:n omistukseen toukokuun 2019 alusta. Toimintakulut olivat – 4 856 tuhatta euroa ja toteutivat - 79 tuhatta euroa budjetoitua pienempinä. Henkilöstökulut alittivat – 93 tuhatta euroa budjetoitua alemmina.

Rakennusvalvonnan yksikön toimintakate oli – 64 tuhatta euroa ja oli 21 tuhatta euroa talousarviota huonompi. Maksutuotot jäivät talousarviosta – 22 tuhatta euroa, josta rakennusvalvonnan maksut – 25 tuhatta euroa.

Yksityistienvälikäyttöpalveluiden toimintakate oli – 636 tuhatta euroa ja jäi tavoitteesta – 71 tuhatta euroa. Avustuksia maksettiin 51 tuhatta euroa budjetoitua enemmän ja saatiin 56 tuhatta budjetoitua vähemmän. Palveluja hankittiin – 48 tuhatta euroa talousarviota pienemmällä summalla.

TULOSKORTTI			
Alueiden käyttöpöalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä	Tiedottamisen monikaavaisuus ja vaikuttavuus	Julkisten kuulutus-ten lisäksi tiedotusta some-kanavilla	Monipuolista viestintää
Yritysmönteisyys päätöksenteossa	Yritystoimintaa tukevat kaavahankkeet	Yritystoiminta mahdollista, positiivinen palaute	Kantolan ja Sormulan asema-kaavamuutokset
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Neuvontapalvelut, kaupanvahvistukset	Maakauppojen sujuvuus	21 etuosto-oikeuspäätöstä, 21 kaupanvahvistusta
Ydintoiminnot omana tuotantona Onnistunut kaavoitus	Kaavahankkeet, poikkeamislupapäätökset/rakentamisen mahdollistaminen	Myönteiset rakennuslupapäätökset	10 poikkeamislupapäätöstä
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Sähköinen lupahaku	Kaikki hakemukset sähköisesti	Kaikki sähköisiä
Kuhmo-hengen nostattaminen	Kuhmon kaupunkikuva	Kontion ja Pajakan rannan aluesuunnittelu käynnistyy	Hankkeen menettelytapa suunnitteilla
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Sähköinen lupahaku, Koki-ton-tinvuokrausohjelma, oman kunnan sisäinen yhteistyö	Sähköinen asiointi ja laskutus, karttapalvelujen tuottaminen	Jatkuvaa palvelua
Yhteistyö yli kuntarajojen	Maakuntakaavoitukseen osallistuminen	Kokouksiin osallistuminen, lausunnot	1 kokous ja 1 lausunto
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Työhyvinvointi Työn tehokkuus	Kehityskeskustelu käyty Johtaminen toimii	Johtoryhmän kokoukset.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Ammattitaito	Osallistuminen vähintään kahteen tapahtumaan tai koulutukseen	Kuntanet koulutusta, eri osioita
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Yhteismetsäasiaa viety eteenpäin Suomen Metsäkeskuksen ja Maanmittauslaitoksen kanssa yhdessä.

Kantolan ja Sormulan asemaakaavojen muutokset.

Poikkeamislupapäätökset, etuosto-oikeus päätökset maakaupoista ja kaupanvahvistukset.

Kontion/Pajakan alueen suunnittelun selvitystyötä

Lammasjärven rantaosayleiskaava

Tuupalan asemakaavamuutos

TULOSKORTTI			
Kunnallistekniikka			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen			
Onnistunut viestintä	Aktiivinen monikanavainen viestintä kunnallistekniikan tapahtumista	Yrityksille ei häiriöitä kunnallis-tekniikan toimista	Monipuolista viestintää toiminnasta ja häiriötilanteista
Yritysmönteisyys päätöksenteossa	Infra ei ole este yritysten investoinneille ja laajentamiselle	Infra valmis tai nopea reagointi infratarpeeseen	Sormulan katurakentaminen siirtyy vuodelle 2020.
Yhteistyö			
Paikallisuus hankinnoissa	Hankintatapaamiset	Järjestetään 1-2 tarpeen mukaan	Järjestetty 1 tapaaminen ja 1 koulutus
Saavutettavuus			
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet	Senioripassien määrä	200 kpl	230 kpl
Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Liikuntatapahtumat Ladut, polut, reitistöt, liikenneväylät kunnossa.	Mahdollistetaan kuntalaisille monimuotoinen liikuminen	Ladut ja liikenneväylät kunnossa.
Ydintoiminnat omana tuotantona			
Onnistunut kaavoitus			
Reittien, pyöräilyteiden, polkujen ja niiden valaistuksen kunto	Valaistujen latujen kunto	Kunnossa, tarkistus 1 krt/vuosi	Kunnossa.
Onnistunut edunajaminen SOTE-palveluissa			
Kotimaisen lähiruuan osuus aterioissa			
Eri ryhmien kuuleminen hyvinvointipalvelujen kehittämisessä	Kuulemisten määrä	5/vuosi	4 kuulemista
Digitaalisaation hyödyntäminen työssä, opiskelussa ja harrastuksissa			
Saavutettavuus ja toimivat liikenneyhteydet			
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen	Cloudia tehokäytössä Monikanavainen vaikuttava viestintä	Hankinnat helpottuvat Positiivinen palaute viestinnästä	Tarjouspyynnöt ja tarjoukset sähköisesti
Kuhmo-hengen nostattaminen	Nuorten menestyvien urheilijoiden muistaminen	Arvokisamallistit muistetaan	Muistettu.
Kaikille kuntalaisille soveltuvia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia			
Epävirallisten kontaktien mahdollistaminen			
Luottamushenkilöiden työpanos hyödynnetty			
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut	Kustannukset/asukas Kaupungin resurssien riittävyys	Kaupungin talous tasapainossa Kustannus max ?€/as	n.377 €/as.

Yhteistyö yli kuntarajojen Sopeutuminen SOTE-maakuntaudistukseen Johtaminen Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitusjäsenien oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Osal.Kainuun yht. hankkeisiin. Liikennevaloasiat, liikenneturvalli-suustyö, hankinnat	1 hanke	Liikenneturvalli-suutyöryhmän ja hankintarenkaan kokoukset.
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu Laadukkaat henkilöstökäytännöt Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Kehityskeskustelut Työhyvinvointi Ammattitaito Johtoryhmätyön ja esimiestyöskentelyn toimivuus	100 % Sairauspoissaolot vähenevät, positiivinen palaute Osuva koulutus Johtaminen helpottuu	Esimiespalaverit. Tyky-toiminta-avustukset, etätö EA-koulutus, Kuntanet, Johtoryhmän kokoukset
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Jämäksen vesihuoltohanke jatkunut.

Hankinnat pääosin tehty.

Urheilukentän tekonurmi tehty.

Katujen saneeraukset pääosin tehty.

Verkostojen korjaustyöt ja saneeraustyöt.

Esimiespäivystys tilapalvelujen kanssa yhdistetty.

Kunnallistekniikan uudelleenorganisointi ja esimiesjärjestelyt.

TULOSKORTTI Tilapalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmuutos päätöksenteossa Yhteistyö Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus	Palveleva, vaikuttava viestintä Tilojen järjestyminen niitä tarvitseville yrittäjille Paikallisten hankintojen mahdollistuminen	Positiivinen palaute Aktiivinen viestintä ja palvelu yhteis-työssä konsernin kanssa Positiivinen palaute; Paikall. hankintojen osuus	Määräaikaista työsopimuksia tehty Monipuolista viestintää Pohjolan talo, Väinölä ja taidepaja vuokrattu. Mäkikadun päiväkoti myytävänä. Käyttötaloustarvikkeet rak. kp:ssa Kuhmosta
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Varhaiskasvatuksen ruokailusuositus, Kouluruokasuositus ja Ravitsemushoito (suositus sairaaloihin, terveyskeskuksiin, palvelu- ja hoitokoteihin) Palvelevuus	Noudatetaan suosituksia ja näin pyritään vaikuttamaan kansanterveyteen. Positiivinen palaute	Noudatettu. Keskusteltu oppilaskuntien hallitusten kanssa kouluruokatoiveista.
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen Kuhmo-hengen nostattaminen	Some-viestinnän tehostuminen	Positiivinen palaute	Automaatiovalvontaa, sähköinen huoltokirja Monipuolista viestintää positiivisista asioista.
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut Digitaalisaation hyödyntäminen	Puhtaanapidon konekannan lisääminen Jamix-Menu ohjelma (ruokalistat sähköisenä) Kiinteistöautomaation lisäys Cloudian tehokäyttö	Työ tehostuu Selvitys Etäohjaus helpottuu Hankinnat helpottuvat	Ei hankittu. Keskeneräinen Hankinnat sähköisesti Cloudivalla

Yhteistyö yli kuntarajojen ja konsernissa Johtaminen Yhtiökokousedustajien ja yhtiöiden hallitus-jäsenten oman roolin edellyttämä osaaminen ja toiminta kaupunkikonsernin kokonaisuudeksi	Elintarvikkeiden turvallisuus ja edullinen hinta Kuntien välinen yhteistyö Konserniyhteistyön tehostuminen Kiinteistöstrategia	Hankintayhteistyö elintarvikkeissa lisääntyy ja tuottaa tulosta Tehostaa toimintaa Laadinta ja sen mukainen toiminta	Yhteishankintaa tehty yli kuntarajojen. Rakennusten purku-urakka yhdessä tytäryhtiöiden kanssa.
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	Työhyvinvointi, motivaatio	Paranee, posit.palaute	Johtoryhmän kokoukset, yksikköpalaverit. Esimiespalaverit.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	Kehityskeskustelu	100 %	
Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Esimiestyöskentelyn kehittäminen Ammattitaito	Osuva koulutus	Rakennusalan sopimus juridiikka
Laadukkaat henkilöstökäytännöt	Työyhteisöosaaminen	Kehitty, osallistutaan yhteisiin tilaisuuksiin	
Uudistuminen ja kehittyvät toimintatavat	Toimenkuvat	Tehty ja tukevat osaamisen hyödyntämistä	Toimenkuvat tehty
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisiä toimenpiteistä/tapahtumista

Rakennusten purku-urakka jatkunut.

Piilolan koulun peruskorjauksen/uudisrakennuksen selvitystyö.

Suunnitteluttamistyöt.

Hankinnat pääosin tehty, osin vielä suunnittelukaudella.

Rakennusten ylläpitotyöt.

Esimiespäivystys kunnallistekniikan kanssa yhdistetty.

Tuupalan koulun ja rantapaviljongin kameravalvonta tehty.

Henkilömäärää sopeutettu ateria- ja puhtauspalvelussa toiminnallisin järjestelyin.

Isännöitsijän irtisanoutuminen.

TULOSKORTTI			
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmuutos päätöksenteossa	Vajavaisista hakemuksista tiedottaminen asianosaiselle. Rakennuslupien käsittely nopeaa	Heti, kun ensimmäinen tarkastus tehty 3 vkoa täydellisen hakemuksen jättämisestä	Jatkuvaa toimintaa 3 vkoa, paljon vajavaisia hakemuksia, uusi Kuntanetin rakennusvalvontajohelman käyttöönotto työllistänyt
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	Neuvonta hakemuksen jättämisestä. Talvella rakentamiseen liittyvä neuvova lehtijuttu. Neuvontaa paikallisista rakentajista hankkeisiin ryhtyville.	Vähintään yksi lehtiartikkeli Rakentajaopas hakijoille	Neuvontaa. Esite tehty koko kaupunkia koskevana
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen Kuhmo-hengen nostattaminen	Sähköinen lupahakujärjestelmä Puurakentamista suositellaan	Kaikki hakee sähköisesti Puurakentaminen lisääntyy	Jatkuvaa toimintaa Tuupalan kouluesittelyssä suositeltu puurakentamista
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntarajojen	Hinnaston tarkistaminen, keskeneräisten lupien loppuunsaattaminen Yhteiset koulutustilaisuudet, samankaltaiset rakennusjärjestykset, hinnoittelut	Tulojen lisäys Osallistutaan väh. yhden kerran	Keskeneräinen. Osallistuttu yhteiseen ELY:n tilaisuuteen.
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista Osuva koulutus ja henkilöstösuunnittelu	Työhyvinvointi, motivaatio Kehityskeskustelut Esimiestyöskentelyn kehittyminen Ammattitaito Työyhteisöosaaminen Toimenkuvat	Paranee, posit.palaute 100 % Osuva koulutus Kehitty, osallistutaan yhteisiin tilaisuuksiin Tehty, ja tukevat osaamisen hyödyntämistä	Johtoryhmän kokoukset ja esimiespalaverit Rakennusalan sopimusjuridiikka koulutusta Toimenkuvat tarkistettu.
YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019			

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Lupakäsittely.

Ympäristölupien ja maa-aineslupien valmistelu lupaviranomaiselle, tekniselle lautakunnalle.

Kiinteistöveroselvitys aloitettu ja tehdään koko ajan lupavalmistelijan ja karttatietokäsittelijän toimesta, rakennustarkastaja tekee päätökset toimenpiteistä. Tavoitteena puuttuvien kiinteistöjen saattaminen kiinteistörekisteriin ja k-verotulojen kasvu.

Haettiin digitalisaatioavustusta vanhojen rakennuslupien muuttamiseksi sähköiseen muotoon, mutta ei saatu.

TULOSKORTTI Yksityistiepalvelut			
Painopiste 1: Yritystoiminta ja investointien kasvu			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Ammattitaitoisen työvoiman saaminen Onnistunut viestintä Yritysmönteisyys päätöksenteossa Yhteistyö Onnistuminen ammattikoulutuksen murroksessa Paikallisuus hankinnoissa Saavutettavuus	ammattitaitoiset urakoitsijat ajantasainen tiedottaminen	tienhoidon onnistuminen kustannustehokkaasti uusi yksityistieläki; tiedottaminen	Toiminta tehokasta, ylläpitoalueet laajat Palveluneuvonta jatkuva.
Painopiste 2: Kunnan asukkaiden hyvinvointi			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Onnistuneet ennaltaehkäisevät toimenpiteet Riittävien palvelujen asiakaslähtöinen muotoilu eri palveluntuottajia hyödyntäen	oikea-aikainen tienhoito tienkäyttäjien ympärivuotinen, esteetön liikkuminen kaupungin hoidossa olevilla yksityisteillä	negat.palautteen minimointi negat.palautteen minimointi	Paikoin laajat auralueet pitkitää aurauksen kestoja. Pääosin onnistunut. Kunnossapitomursketta ei riitä kaikille teille avustusten leikkausten takia. Lauhan talven tuomat haasteet.
Painopiste 3: Asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Digikehitystyön onnistuminen Kuhmo-hengen nostattaminen	sähköinen asiointi mahdollinen palvelujen toimivuus haja-alueella	kokouskutsut sähköisesti kun mahdollista, pöytäkirjojen nähtävänäpito sähköisesti? positiivinen palaute	Toteutus hankalaa, kun osakkailla ei sähköpostia tai tietokonetta. Pokkeuksellisen lauha talvi tuonut haasteita liukkauden torjuntaan ja liikkumiseen.
Painopiste 4: Talous			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos
Kehittyvät ja aikaan sopeutuvat toimintatavat ja muotoillut palvelut Yhteistyö yli kuntarajojen	hankinta-asiat sähköisesti, TOJ-projekti koulutukset, neuvottelut	siirtyminen Clou-diaan tarjous-asioissa, TOJ:n valmistuminen yhteistyötä naapurikuntien kesken	TOJ valmisteilla. Osallistutaan yhteisiin tilaisuuksiin.
Painopiste 5: Johtaminen ja työyhteisöosaaminen			
Kriittiset menestystekijät	Mittari (toimialakoht.)	Tavoitearvo 2019	Kulunut kausi Tulos

Johtaminen, esimiestyöskentely ja viestintä tukevat strategian toteutumista	koulutukset, kehityskeskustelut	keh.kesk.pidetty, koulutuksiin osallistuminen	Ei vielä pidetty.
Osaaminen, luottamus, asenne ja motivaatio kohdallaan	työtyytyväisyyden parantuminen	positiivinen vire työyhteisössä	Tyky-toiminta

YKSIKÖN STRATEGIAA TUKEVAT TOIMENPITEET 2019

Tiivistelmä vuoden 2019 keskeisistä toimenpiteistä/tapahtumista

Tiekuntien kokoukset. Tietoimitukset.

Yksitysteiden kunnossapito.

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 TULOSLASKELMA

Ulkoiset erät

	<i>1.1. - 31.12.2019</i>	<i>1.1. - 31.12.2018</i>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 863 495,07	3 150 256,68
Maksutuotot	641 479,73	761 276,79
Tuet ja avustukset	942 996,54	1 087 460,17
Muut toimintatuotot	1 360 539,13	1 673 290,88
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 680 704,74	-11 873 216,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 432 492,58	-3 428 373,19
Muut henkilösivukulut	-381 704,00	-420 077,32
Palvelujen ostot	-45 066 062,38	-45 107 155,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 812 971,36	-3 127 969,24
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		0,00
Avustukset	-1 872 995,42	-2 087 320,87
Muut toimintakulut	-994 494,66	-1 120 298,96
Toimintakate	-60 432 914,67	-60 492 127,08
Verotulot	28 258 247,74	27 787 539,58
Valtionosuudet	32 091 594,00	32 246 261,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	61 425,23	64 874,28
Muut rahoitustuotot	2 330 079,76	1 018 442,97
Korkokulut	-181 371,45	-189 895,87
Muut rahoituskulut	-813 243,55	-1 036 156,53
Vuosikate	1 313 817,06	-601 061,65
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 607 511,97	-2 541 222,02
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset	-331 096,61	-4 519,43
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-1 624 791,52	-3 146 803,10
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	42 448,14	42 848,14
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 582 343,38	-3 103 954,96

6.2 RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	1 313 817,06	-601 061,65
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-196 863,56	-54 327,39
Toiminnan rahavirta	1 116 953,50	-655 389,04
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 835 739,18	-3 833 206,30
Rahoitusosuudet investointimenoihin	275 900,86	341 557,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	722 510,00	122 073,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	-720 374,82	-4 024 964,03
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	98 655,42	246 907,34
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00	9 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 225 782,00	-3 538 402,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-5 500 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 042,25	2 596,35
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	621 967,41	-41 644,00
Korottomien velkojen muutos	-2 888 066,37	3 206 759,44
Rahoituksen rahavirta	1 607 816,71	3 376 217,13
Rahavarojen muutos	887 441,89	-648 746,90
Rahavarat 31.12.	22 375 461,16	21 488 019,27
Rahavarat 1.1.	21 488 019,27	22 136 766,17

6.3 TASE

	2019	2018	2019	2018
	€	€	€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA	
A PYSYVÄT VASTAAVAT	55 464 253,45	56 661 453,36	A OMA PÄÄOMA	31 885 910,72
I Aineettomat hyödykkeet	530 311,08	584 984,85	I Peruspääoma	23 580 369,60
I Aineettomat oikeudet	530 311,08	584 984,85	II Arvonkorotusräho	299 350,12
II Aineelliset hyödykkeet	45 148 283,83	46 955 780,55	III Muut omat rahastot	9 771 155,36
I Maa- ja vesialueet	4 452 721,81	4 452 832,04	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-182 620,98
2 Rakennukset	28 452 392,09	30 191 839,01	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 582 343,38
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 892 883,42	9 112 535,03	B POISTOERO JA VAPAAHTOISET VARAUKSET	326 288,70
4 Koneet ja kalusto	1 527 448,41	1 786 251,30	I Poistoero	326 288,70
5 Muut aineelliset hyödykkeet	220 595,28	220 595,28	C PAKOLLISET VARAUKSET	606 606,61
6 Ennakkomaksut ja keskenraiset hankinnat	602 242,82	1 191 727,89	I Muut pakolliset varaukset	606 606,61
III Sijoitukset	9 785 658,54	9 120 687,96	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	251 318,47
I Osakkeet ja osuudet	9 698 926,30	8 935 300,30	I Valtion toimeksiannot	251 318,47
2 Muut lainasaamiset	50 000,00	148 655,42	2 Lahjoitusrahoitusten pääomat	249 143,64
3 Muut saamiset muilta	36 732,24	36 732,24	E VIERAS PÄÄOMA	47 935 531,87
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	14 748,34	13 615,76	I Pitkäaikainen	38 673 126,24
I Valtion toimeksiannot			I Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 508 334,04
II Lahjoitusrahoitusten erityisaktiivit	14 748,34	13 615,76	2 Lainat julkisyhteisöiltä	112 000,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	25 526 654,58	25 261 180,10	3 Muut velat/litetymsmaksut ja muut velat	2 052 792,20
Vaihto-omaisuus			II Lyhytaikainen	9 262 405,63
Ennakkomaksut			I Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 623 826,00
I Saamiset	3 151 193,42	3 773 160,83	2 Lainat julkisyhteisöiltä	16 000,00
Pitkääkaiset saamiset	1 709 711,73	1 798 425,63	3 Saadut ennakat	128 287,17
I Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	1 200 000,00	1 200 000,00	4 Ostovelat	1 199 319,30
2 Lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	450 947,36	476 000,00	5 Muut velat/litetymsmaksut ja muut velat	239 766,27
3 Lainasaamiset muilta	58 764,37	122 425,63	6 Siirtovelat	4 055 206,89
Lyhytaikaiset saamiset	1 441 481,69	1 974 735,20		
I Myyntisaamiset	767 309,18	1 315 046,75		
2 Lainasaamiset muilta	22 100,00	47 709,13		
2 Muut saamiset	335 969,02	337 689,69		
3 Siirtosaamiset	316 103,49	274 289,63		
II Rahoitusväpöpaperit	21 209 303,45	19 982 959,91		
I Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	21 209 303,45	19 982 959,91		
III Rahat ja pankkisaamiset	1 166 157,71	1 505 059,36		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	81 005 656,37	81 936 249,22	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	81 005 656,37
				81 936 249,22

6.4 KONSERNITULOSLASKELMA

	2019	2018
	€	€
Toimintatuotot	51 829 530	52 066 388
Toimintakulut	-107 745 391	-108 580 735
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	296	254
Toimintakate	-55 915 564	-56 514 092
Verotulot	28 258 248	27 787 540
Valtionosuudet	32 091 594	32 246 261
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 749	20 602
Muut rahoitustuotot	2 159 979	845 374
Korkokulut	-281 130	-243 835
Muut rahoituskulut	-986 417	-1 332 098
Vuosikate	5 341 458	2 809 751
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-5 184 263	-4 872 305
Arvonalentumiset	-331 097	-9 286
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		-3 344
Tilikauden tulos	-173 901	-2 075 184
Rahaston muutokset	16 142	11 570
Vähemmistöosuudet	-200 578	-237 816
Laskennalliset verot	-160 960	-135 060
Valmistus omaan käyttöön		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-519 298	-2 436 490

6.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2019	2018
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 341 458	2 809 751
Satunnaiset erät		-3 344
Tulorahoituksen korjauserät	-550 579	464 946
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 251 716	-11 985 952
Rahoitusosuudet investointimenoihin	275 901	348 129
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	786 476	168 533
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 398 460	-8 197 938
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	49 757	150 308
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 466 700	13 978 634
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 211 675	-4 619 342
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 467 932	-4 265 940
Oman pääoman muutokset	-50 436	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	49 429	91 772
Vaihto-omaisuuden muutos	-62 938	-78 864
Saamisten muutokset	1 343 266	-2 106 594
Korottomien velkojen muutokset	-732 119	2 925 154
Rahoituksen rahavirta	7 384 053	6 075 128
Rahavarojen muutos	2 985 592	-2 122 810
Rahavarat 31.12.	32 885 491	29 899 705
Rahavarat 1.1.	29 899 898	32 022 516

6.6 KONSERNITASE

	2019	2018		2019	2018
VASTAAVAA	€	€	VASTATTAVAA	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT	85 872 588	82 918 788	OMA PÄÄOMA	41 614 658	42 188 138
Aineettomat hyödykkeet	826 769	834 472	Peruspääoma	23 580 370	23 580 370
Aineettomat oikeudet	192 846	225 799	Arvonkorotusrahasto	301 960	301 960
Muut pitkävaikutteiset menot	605 942	585 605	Muut omat rahastot	12 093 330	12 105 740
Ennakkomaksut	27 981	23 069	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 158 296	8 636 558
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-519 298	-2 436 490
Aineelliset hyödykkeet	84 263 600	81 361 294	VÄHEMMISTÖOSUUS	3 342 588	3 091 611
Maa- ja vesialueet	5 071 492	5 071 602			
Rakennukset	38 182 161	40 764 078	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 107 151	12 210 914			
Koneet ja kalusto	11 302 047	11 466 997	PAKOLLISET VARAUKSET	1 425 462	1 921 802
Muut aineelliset hyödykkeet	1 900 998	1 706 455	Muut toimeksiantojen pääomat		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank.	14 699 751	10 141 248	Muut pakolliset varaukset	1 425 462	1 921 802
Sijoitukset	782 219	723 022	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	1 039 185	858 167
Muut osakkeet ja osuudet	740 891	631 937	Valtion toimeksiannot	623 376	448 033
Muut lainasaamiset		49 757	Lahjoitusrahastojen pääomat	290 490	289 398
Muut saamiset	41 328	41 328	Muut toimeksiantojen pääomat	125 319	120 736
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	536 331	404 743	VIERAS PÄÄOMA	79 287 508	73 148 837
Valtion toimeksiannot			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	57 595 913	49 803 587
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	28 621	27 488	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	57 405 494	49 590 633
Muut toimeksiantojen varat	507 710	377 255	Lainat julkisyhteisöiltä	190 419	212 954
VAIHTUVAT VASTAAVAT	40 300 481	37 885 024	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 176 928	1 987 442
Vaihto-omaisuus	381 166	318 228	Ostovelat		
Aineet ja tarvikkeet	381 166	318 228	Muut velat	2 176 928	1 987 442
Keskeneräiset tuotteet			Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	4 733 259	5 780 655
Ennakkomaksut			Joukkovelkakirjalainat		1312008
Saamiset	7 033 824	7 667 091	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 710 724	4 446 113
Pitkäaikaiset saamiset	1 307 633	686 284	Lainat julkisyhteisöiltä	22 535	22 535
Myyntisaamiset			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	14 781 408	15 577 153
Lainasaamiset	597 633	686 284	Saadut ennakot	173 746	161 396
Muut saamiset	710 000		Ostovelat	4 994 295	4 988 273
Siirtosaamiset			Muut velat	895 881	864 512
Lyhytaikaiset saamiset	5 726 191	6 980 807	Siirtovelat	8 116 326	9 100 111
Myyntisaamiset	2 600 641	3 171 139	Laskennalliset verovelat	601 160	462 860
Lainasaamiset	29 719	57 145			
Muut saamiset	1 025 533	920 815			
Siirtosaamiset	2 070 299	2 831 707			
Rahoitusarvopaperit	25 223 223	23 959 264			
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	25 223 223	23 959 264			
Rahat ja pankkisaamiset	7 662 268	5 940 441			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	126 709 401	121 208 556	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	126 709 401	121 208 556

7 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.1 Jaksotus- ja arvostusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintahintaisina tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty hankintamenoa mukaisena.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

7.2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

7.2.1 TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)

	2 019	2 018
Keskusvaalilautakunta	31 097	15 933
Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja		
Kaupunginvaltuusto		
Kaupunginhallitus	753 290	923 196
Sivistyslautakunta	894 017	842 310
Tekninen lautakunta	4 130 106	4 890 845
Yhteensä	5 808 510	6 672 285

7.2.2 VEROTULOT

	2 019	2 018
Kunnan tulovero	23 205 343	22 756 212
Osuus yhteisöveron tuotoista	2 912 369	2 887 439
Kiinteistövero	2 140 536	2 143 888
Muut verotulot		
Yhteensä	28 258 248	27 787 540

4.2.3 VALTIONOSUUDET

	2 019	2 018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	26 480 030	26 577 346
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	6 138 282	6 170 212
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-526 718	-501 297
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Yhteensä	32 091 594	32 246 261

7.2.4 PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2 019	2 018
Asiakaspalvelujen ostot	279 326	230 009
Muiden palvelujen ostot	44 786 736	44 877 147
Yhteensä	45 066 062	45 107 155

7.2.5 VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET

Kuhmon kaupunki ei ole antanut valtuustoryhmille tukea.

7.2.6 SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

Aineettomat hyödykkeet	Uudishankinnat Tasapoisto	Uudistaminen Tasapoisto
Kehittämismenot	5 vuotta	
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	
Liikearvo	2 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	
Muut	5 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta	10-30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	10-20 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta	10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	25 vuotta	10-20 vuotta
Asuinrakennukset	30 vuotta	10-20 vuotta
Muut rakennukset	25 vuotta	10-20 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit	20 vuotta	5-10 vuotta
Puistot, viheralueet	15 vuotta	
Sillat, laiturit ja uimalat	15 vuotta	5-10 vuotta
Muut maa- ja vesialueet	20 vuotta	
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	
Viemäriverkosto	30 vuotta	
Kaukolämpöverkko	30 vuotta	
Sähköjohdot, muutoasemat, ulko- valaisinlaitteet	20 vuotta	
Muut putki- ja kaapeliverkot	20 vuotta	
Sähkö- vesi- yms laitosten laitos- koneet ja laitteet	15 vuotta	
Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta	
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	7 vuotta	
Liikkuvat työkoneet	7 vuotta	
Muut raskaat koneet	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	7 vuotta	
Vesimittarit	10 vuotta	
Jätevesimittarit	5 vuotta	
Atk-laitteet	3 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han- kinnat	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoistukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

7.2.7 KESKIMÄÄRÄISET POISTOT JA INVESTOINNIT VUOSINA 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
Suunnitelman mukaiset poistot	2 183 275,07	2 541 222,02	2 607 511,97	2 593 000,00
Investointien omahankintameno	13 029 217,09	3 369 574,99	1 837 328,32	2 631 470,00

ERITTELY POISTEROOSTA

	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	326 288,70	368 736,84
EVL-poistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	326 288,70	368 736,84

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	2019	2018
Poistoeron lisäys (-) ja vähennys (+)		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	42 448,14	42 448,14
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistorojojen erotus		
Poistorojojen muutokset yhteensä	42 448,14	42 448,14

7.2.8 PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Varautuminen rakennusten purkukuluihin 1.1.			800 734	843 067
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella			-194 128	-42 333
Varautuminen rakennusten purkukuluihin 31.12.			606 607	800 734
Sote-kuntayhtymän potilasvahinkovakuutus 1.1.	974 204	536 377		
Lisäykset tilikaudella	-307 144	437 826		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	667 059	974 204		
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä ennallistamis- ja loppukäsittelyvaraus 1.1.	146 561	91 137		
Lisäykset tilikaudella	5 028	55 424		
Vähennykset tilikaudella				
Ennallistamisvaraus 31.12.	151 589	146 561		

7.2.9 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

	2019	2018
Muut toimintatulot		
Myyntivoitot		
Määräalojen/kiinteistöjen myynnit	4354,03	26538,78
Rakennusten myynti		100,00
Koneiden ja laitteiden myynti		70 808,57
Yhteensä	4 354,03	97 447,35
Muut toimintamenot		
Myyntitappiot		
Määräalojen/kiinteistöjen myynti	1 618,26	85 452,60
Osakkeiden myynti		
Rakennusten myynti		
Koneiden ja laitteiden myynti		
Yhteensä	1 618,26	85 452,60

7.2.10 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	2019	2018
Osinkotuotot	173 894,61	136 806,78

7.2.11 SATUNNAISET ERÄT

Satunnaisia erä ei ollut tilivuoden eikä vertailuvuoden aikana.

7.2.12 OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	284,78	659,51
Yhteensä	284,78	659,51

7.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.3.1 TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.3.1.1 KÄYTTÖMAISUUS

	Aineettomat oikeudet			Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kilteit rakenteet ja laitteet	Kuljetusvälineet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide- esineet	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintamenot t.l.	1 31 001,93	453 982,92	584 984,85	4 452 832,04	30 191 839,01	9 112 535,03	201 194,22	1 585 057,08	220 595,28	1 191 727,89	46 955 780,55
Lisäykset tilikauden aikana		44 890,83	44 890,83	4 704,00	648 061,69	1 884 023,79	41 106,21	112 846,77		732 228,13	3 422 970,59
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00			-337 150,97		-17 744,93			-354 895,90
Rahoitusosuuksien selvittelyä			0,00								
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	-4 814,23	-1 020 576,34	-18 456,33		-2 063,94		-1 321 713,20	-2 367 624,04
Siirrot erien välillä			0,00								
Tilikauden poisto	-39 511,77	-60 052,83	-99 564,60		-1 366 932,27	-748 068,10	-66 007,79	-326 939,21			-2 507 947,37
POISTAMATON HANKINTAMENO/KIRJANPITOARVO 31.12.	91 490,16	438 820,92	530 311,08	4 452 721,81	28 452 392,09	9 892 883,42	176 292,64	1 351 155,77	220 595,28	602 242,82	45 148 283,83

7.3.1.2 KAUPUNGIN SAAMISET TYTÄRYHTIÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖILTÄ

Saamisten erittely	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhtiöiltä				
Myyntisaamiset		169 776,27		214 352,56
Pääomalainasaamiset				
Muut pitkäaikaiset lainasaamiset	1 200 000,00		1 200 000,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 200 000,00	169 776,27	1 200 000,00	214 352,56
Saamiset osakkuusyhtiöiltä				
Myyntisaamiset		17 173,75		4 773,03
Pääomalainasaamiset				
Muut pitkäaikaiset lainasaamiset	450 947,36		476 000,00	
Muut lyhytaikaiset lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	450 947,36	17 173,75	476 000,00	4 773,03
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		155 550,26		325 198,68
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		42 371,00	0,00	40 488,00
Yhteensä	0,00	197 921,26	0,00	365 686,68
Saamiset yhteensä	1 650 947,36	384 871,28	1 676 000,00	584 812,27

7.3.1.3 SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Kainuun sote -kuntayhtymä, alijäämä 2019	1 661 408,66	2 273 732,58		
Kainuun sote -kuntayhtymä, tukipalvelulaskutus		12 495,94	42 371,00	40 488,00
Kela, ensihoito sairaankuljetus	24 545,62			
Kainuun pelastuslaitos, maksuosuuden palautus			65 562,00	74 462,00
Eveli Pankki Oyj, palkkionpalautukset			7 027,39	10 833,65
OP Varainhoito Oy, palkkionpalautukset			9 447,70	10 986,29
Koulutuskorvaukset	48 844,35	32 324,38		
Kansaneläkelaitos, työterveyshuolto	142 090,00	106 796,41	78 232,50	
Sotkamon kunta, eläkemenoerustein maksu			35 747,13	34 423,76
Sotkamon kunta, kansalaisopiston palautus			9 014,51	
Sotkamon kunta, musiikkiopiston kutannusten tasaus			18 011,95	
OP Vakuutus Oy			15 222,51	11 647,14
Työttömyysvakuutusrahasto				21 418,26
Puolangan kunta, kalliin hoidon tasaus		10 260,89		
Projektitisaamiset	13 750,86	87 339,27		
Ely-keskus, pakolaiset	24 426,60	42 294,93		
Ely-Keskus, palkkatuki			14 565,01	43 853,52
Muut siirtosaamiset	11 128,03	58 903,65	20 901,79	26 177,01
	1 926 194,13	2 624 148,07	316 103,49	274 289,63

Kuntayhtymien siirtosaamisista on konserniin laskettu kaupungin peruspääomaosuuden mukainen euromäärä.

7.3.1.4 RAHOITUSARVOPAPERIT

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	Hankintahinta	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Hankintahinta	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019
Evli Pankki Oyj						
Evli Yrityslaina B	999 981,66	978 429,08	978 429,08	548 612,41	566 452,97	548 612,41
Evli Kehittyvät Markkinat Yrityslaina B	452 603,76	453 520,20	452 603,76	184 895,10	190 888,88	184 895,10
Evli Suomi Select B	211 619,56	259 111,50	211 619,56	481 740,35	539 564,66	481 740,35
Evli Europe B	427 822,13	382 534,16	382 534,16	263 941,71	294 960,93	263 941,71
Evli Likvidi B	1 065 369,15	1 065 058,38	1 065 058,38	98 532,51	98 692,68	98 532,51
Evli High Yield Yrityslaina B	1 864 089,51	1 799 269,31	1 799 269,31	1 236 820,95	1 262 323,35	1 236 820,95
Evli Investment Grade Yrityslaina A	1 890 144,31	1 837 655,39	1 837 655,39	774 233,59	779 739,62	774 233,59
Evli Osakefaktori B	711 135,22	664 853,28	664 853,28	427 326,37	463 232,29	427 326,37
Evli High Yield Yrityslaina A						
iShares Em.Mark.Government Bond Index 12 Eur Hdg	903 939,27	841 994,70	841 994,70	961 592,66	997 561,29	961 592,66
Evli Lyhyt Yrityslaina A	1 961 240,17	1 898 705,74	1 898 705,74	325 100,68	327 478,45	325 100,68
Evli Suomi Select A	262 237,21	247 866,73	247 866,73			
DB X-Trackers Euro Stoxx 50 ETF DR	863 591,61	769 709,48	769 709,48			
Evli Osakefaktori USA B	536 528,88	527 150,67	527 150,67	382 122,05	468 654,66	382 122,05
iShares Core MSCI World UCITS ETF	350 676,26	332 640,00	332 640,00	275 394,27	293 302,63	275 394,27
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	395 278,42	404 131,20	395 278,42	1 195 847,99	1 347 874,50	1 195 847,99
Evli Japani B				169 271,47	190 056,46	169 271,47
Evli Suomi Pienyhtiöt B				238 111,94	269 597,25	238 111,94
iShres Euro Investment Grade Corp Bond				100 000,00	99 597,84	99 597,84
db x-trackersEuro Stoxx 50 UC				390 481,24	445 040,00	390 481,24
Pankkitili	511,58	511,58	511,58	4 169,60	4 169,60	4 169,60
Evli Healthcare I Feeder D Ky				5 000 000,00	5 104 950,00	5 000 000,00
Yhteensä	12 896 768,70	12 463 141,40	12 405 880,24	13 058 194,89	13 744 138,06	13 057 792,73
OP Varainhoito Oy						
OP-Vuokratuotto B (tuotto)	359 441,14	403 027,08	359 441,14	359 441,14	411 462,22	359 441,14
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat A (kasvu)	376 648,11	348 145,00	348 145,00	326 860,80	368 175,42	326 860,80
Nomura Funds Ireland-Japan Strategic Value II JPY						
OP-Amerikka Pienyhtiöt A (kasvu)				159 764,41	167 579,45	159 764,41
OP-Amerikka Indeksii II A (kasvu)				233 352,26	254 724,72	233 352,26
OP-Amerikka Arvo A (kasvu)				79 486,63	84 724,82	79 486,63
OP-EMD Local Currency A (kasvu)	49 066,76	46 892,04	46 892,04			
JPM Global Corporate Bond Fund A (acc) USD-DUR hgd	908 800,33	874 268,82	874 268,82	35 852,61	38 280,86	35 852,61
OP-Obligaatio Prima A	821 851,42	820 682,53	820 682,53	132 738,69	132 134,85	132 134,85
Op-Euro A	330 890,72	330 638,35	330 638,35	217 850,30	217 861,21	217 850,30
Op-High Yield A (kasvu)	271 362,80	291 507,77	271 362,80	149 857,10	156 648,85	149 857,10
OP-Yrityslaina A (kasvu)	906 157,88	907 991,14	906 157,88	1 428 564,31	1 464 390,24	1 428 564,31
BGF Emg Mkts Local Ccy Bond A2 USD	51 126,72	46 272,79	46 272,79	36 303,21	37 052,45	36 303,21
OP-EMD Hard Currency A (Kasvu)	124 262,52	120 683,94	120 683,94	87 568,66	91 868,18	87 568,66
Picket - Small Cap Europe P						
OP - Amerikka kasvu A (kasvu)	345 739,03	334 172,99	334 172,99	154 034,97	169 313,07	154 034,97
OP-Eurooppa Plus A (kasvu)	173 110,68	149 508,79	149 508,79	262 492,25	273 328,09	262 492,25
OP Suomi Pienyhtiöt A						
OP Suomi Arvo A	215 768,60	191 213,75	191 213,75	130 184,65	139 909,68	130 184,65
OP Japanin Tähdet A	119 884,73	113 749,34	113 749,34			
OP Realikorko A (kasvu)	194 424,90	195 175,97	194 424,90			
Pictet Funds - EUR Short Term Corporate Bonds-P	457 588,73	451 910,53	451 910,53			
OP EMD Hard Currency Sovereign A (kasvu)	260 671,31	259 239,05	259 239,05	191 378,67	201 181,85	191 378,67
DJ Euro STOXX Banks EX Neo						
iShares EURO STOXX BANKS 30-15 IJCITS ETF DE	57 205,86	39 789,26	39 789,26	141 059,76	138 902,40	138 902,40
OP Eurooppa Osinkoyhtiöt A	49 103,22	43 540,10	43 540,10	132 477,49	142 902,66	132 477,49
Eneergy Select Sector SPDR ETF	154 599,36	129 726,20	129 726,20			
OP Amerikka Analytiikka A						
SPDR S&P Regional Banking ETF	166 402,82	134 730,68	134 730,68			
Amudi S&P 500 UCITS ETF	221 724,86	200 122,91	200 122,91			
dx x-trackers II iBoxx USD Treasuries UCITS ETF DR	542 429,22	543 297,51	542 429,22			
iShares Edge MSCI USA Quality Factor UCITS ETF	114 245,12	100 387,55	100 387,55	152 753,74	169 334,46	152 753,74
SPDR S&P Telecom ETF	55 799,34	51 852,37	51 852,37			
OP-Japani A (kasvu)	357 519,87	319 577,82	319 577,82			
JPM Morgan Funds - Europe Strategic Value Fund A	95 829,42	91 836,52	91 836,52			
Lyxor ETF STOXX Europe 600 Oil and Gas	58 347,45	51 816,82	51 816,82			
Lyxor STOXX Europe 600 Healthcare ETF	46 197,00	45 820,80	45 820,80			
OP Suomi indeksi II A				132 170,67	140 083,91	132 170,67
BN PARIBAS EASY Equity Low Vol Europe				261 366,10	279 880,26	261 366,10
iShares STOXX Europe 600 Industrial Goods & Service				276 716,59	301 793,35	276 716,59
OP Eurooppa Indeksii II A (kasvu)				131 672,09	142 725,55	131 672,09
Standard Life Inv Global SICAV				131 427,03	150 150,11	131 427,03
OP-Metsänomistaja B				814 804,62	795 120,10	795 120,00
OP-toimitilarahasto				2 008 000,00	2 035 790,02	2 008 000,00
OP-varainhoitotili	6 684,78	6 684,78	6 684,78	5 777,79	5 777,79	5 777,79
Yhteensä	7 892 884,70	7 644 263,20	7 577 079,67	8 173 956,54	8 511 096,57	8 151 510,72
KAIKKI YHTEENSÄ	20 789 653,40	20 107 404,60	19 982 959,91	21 232 151,43	22 255 234,63	21 209 303,45

7.3.1.5 ARVOPAPERIT 2019

Osakkeet	2019 €	2018 €
Tytäryhteisöosakkeet		
Kuhmon Lämpö Oy	841 233,96	841 233,96
Kuhmon Yrityssampo Oy	2 259 387,00	2 259 387,00
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo	39 524,16	39 524,16
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot	1 660 694,32	1 660 694,32
Kuhmon Lämpöenergia Oy	2 500,00	2 500,00
	4 803 339,44	4 803 339,44
Osakkuusyhteisöosakkeet		
Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	24 500,00	24 500,00
	24 500,00	24 500,00
Muut osakkeet ja osuudet		
Kuhmon Lämpöenergia Oy, SVOP	1 800 000,00	1 800 000,00
Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy, SVOP	49 000,00	49 000,00
Kuhmon Yrityssampo Oy, SVOP 2017	495 543,05	495 543,05
Kuhmon Yrityssampo Oy, SVOP 2019	710 000,00	
Neo Industrial Oyj B	4 080,00	9 040,00
Nordic Option Oy (Teknoventure)	126 140,94	126 140,94
Kuhmon Jäähalli Oy	84,09	84,09
Kainuun Etu Oy	20 939,40	20 939,40
Kuntarahoitus Oyj	30 000,00	30 000,00
Kainuun Meren Työterveys Oy	56 200,00	
Monetra Oulu Oy	720,00	
Kuntien Tiera Oy	1 666,00	
	3 294 373,48	2 530 747,48
Kuntayhtymäosuudet		
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon Ky	1 405 916,90	1 405 916,90
Kainuun Liitto	58 124,48	58 124,48
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	112 672,00	112 672,00
	1 576 713,38	1 576 713,38
Yhteensä	9 698 926,30	8 935 300,30

7.3.2 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.3.2.1 OMA PÄÄOMA

	2019	2018
Peruspääoma I.I.	23 580 369,60	23 580 369,60
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	23 580 369,60	23 580 369,60
Arvonkorotusrahaston pääoma I.I.	299 350,12	299 350,12
Siirrot rahastoon tilikaudella		
Siirrot rahastosta tilikaudella		
Arvonkorotusrahaston pääoma 31.12.	299 350,12	299 350,12
Muut omat rahastot		
Kehittämisrahaston pääoma I.I.	9 770 000,00	9 770 000,00
Siirrot rahastosta tilikaudella		
Siirrot rahastoon tilikaudella		
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	9 770 000,00	9 770 000,00
Tutkimusrahaston pääoma I.I.	1 155,36	1 555,36
Siirrot rahastoon tilikaudella		
Siirrot rahastosta tilikaudella		-400,00
Tutkimusrahaston pääoma 31.12.	1 155,36	1 155,36
Muut omat rahastot yhteensä	9 771 155,36	9 771 155,36
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-182 620,98	2 921 333,98
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	-1 582 343,38	-3 103 954,96
Oma pääoma yhteensä	31 885 910,72	33 468 254,10

7.3.2.2 KESKEISET LIITETIEDOT

Kaupunki

2019

2018

Vastuusitoumukset

Lainatakaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	7 213 353,20	8 233 549,86
Lainatakaukset muiden puolesta	552 094,06	694 828,87
Yhteensä	7 765 447,26	8 928 378,73

7.3.2.3 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

VIIDEN VUODEN KULUESSA TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄ PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, TILINPÄÄTÖS 2019

	2020-2024	2025-
Kuhmon Osuuspankki	1 250 000,00	
Kuntarahoitus Oyj	14 615 490,04	24 266 670,00
Kuntarahoitus Oyj, kuntatodistus		
KEVA	128 000,00	
Yhteensä	15 993 490,04	24 266 670,00

PITKÄAIKAINEN JA LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA 31.12.2019

	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	31.12.2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			
Kuhmon Osuuspankki	1 000 000,00	250 000,00	1 250 000,00
Kuntarahoitus Oyj	35 508 334,04	3 373 826,00	38 882 160,04
Kuntarahoitus Oyj, kuntatodistus			0,00
Yhteensä	36 508 334,04	3 623 826,00	40 132 160,04
Lainat julkisyhteisöiltä			
KEVA	112 000,00	16 000,00	128 000,00
Yhteensä	112 000,00	16 000,00	128 000,00
Lainat muilta luotonantajilta			
	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	36 620 334,04	3 639 826,00	40 260 160,04

7.3.2.4 VELKOJEN ERITTELY

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		74 679,01		270 524,93
Muut velat				
Siirtovelat				99 884,90
Yhteensä	0,00	74 679,01	0,00	370 409,83
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		28 635,43		1 556 605,21
Muut velat				
Siirtovelat		1 864 245,08		2 644 582,96
Yhteensä	0,00	1 892 880,51	0,00	4 201 188,17
Yhteensä	0,00	1 967 559,52	0,00	4 571 598,00

7.3.2.5 ERITTELY SIIRTOVELOISTA

	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat jäsenkuntayhtymälle	1 864 245,08	2 644 582,96
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 541 354,14	1 408 674,10
Kuel-maksut	197 174,42	215 293,74
Valtionosuusennakot	180 099,99	157 171,24
Työttömyysvakuutusmaksut	99 044,89	
Lyhytaikaiset siirtovelat valtiolle	64 057,00	714 453,36
Korkojaksotukset	45 032,76	41 577,19
Lyhytaikainen siirtovelka tytäryhteisölle		99 884,90
Muut siirtovelat	64 198,61	52 322,19
Siirtovelat yhteensä	4 055 206,89	5 333 959,68

7.3.2.6 KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA SHEKKILIMIITTI JA KUNTATODISTUSOHJELMA

	2019	2018
Nordea Pankki Suomi Oyj	1 700 000,00	1 700 000,00
Kuhmon Osuuspankki	1 700 000,00	1 700 000,00
	3 400 000,00	3 400 000,00

Kuhmon kaupunginvaltuustolta on voimassa oleva päätös, jonka mukaan Kuhmon kaupungilla voi olla kerrallaan maksimissaan 7.000.000,00 euron edestä kuntatodistusohjelman mukaista rahoitusta käytössä. Sopimukset on tehty Kuntarahoitus Oyj:n ja Pohjola Pankki Oyj:n kanssa.

7.4 VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

7.4.1 VASTUUSITOUMUKSET

	2019 €	2018 €
Lainavakuudet		
Kalevalan kuntoutuskoti-säätiö		21 734,81
Kiinteistö Oy Kuhmon kulttuuritalo	7 179,20	14 358,72
Kuhmon Lämpö Oy	4 864 674,00	5 729 191,14
Kuhmon Vanhustentaloyhdistys ry	84 094,06	169 094,06
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot	2 341 500,00	2 490 000,00
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö	468 000,00	504 000,00
Yhteensä	7 765 447,26	8 928 378,73
Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12., e	50 143 034,00	48 520 167,00
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastosta 31.12., e	32 991,00	31 171,97
	50 176 025,00	48 551 338,97
Nordea Rahoitus Suomi Oy (sis. alv)		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	17 203,07	17 203,07
Leasingvuokravastuut 1-5 v	10 249,52	27 452,59
	27 452,59	44 655,66
Tukirahoitus Oy		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	6 401,73	37 639,14
Leasingvuokravastuut 1-5 v	5 080,14	5 690,76
	11 481,87	43 329,90
Op Yrityspankki Oyj		
Leasingvuokravastuut seur. 12 kk	74 678,23	54 229,41
Leasingvuokravastuut 1-5 v	122 614,61	75 981,77
	197 292,84	130 211,18
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 081,88	2 051,88
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	512,97	2 564,85
	2 594,85	4 616,73
Kainuun Jätehuollon kuntayhtymä		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 393,52	14 424,92
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	4 188,66	6 103,35
	6 582,18	20 528,27
Kainuun Liitto		
Vuokravastuut seur. 12 kk	8 255,12	12 238,61
Vuokravastuut, 1-5 v	12 588,00	4 973,40
	20 843,12	17 212,01

	2019	2018
	€	€
Kainuun Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä		
Leasingvastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 157 552,10	3 628 884,74
Leasingvastuut myöhemmin maksettavat	4 264 259,07	5 748 597,84
Sopimusvastuut hankkeisiin	5 525 126,50	5 609 704,36
	<u>12 946 937,67</u>	<u>14 987 186,94</u>

Kainuun sote kuntayhtymällä on vammaispalvelulain mukainen vastuuvelan varaus Potilasvakuutuskeskukselle.

Kuhmon Lämpö Oy

Ei muiden puolesta annettuja vakuuksia.

Hankkeiden omarahoitusosuus

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	155 124,00	67 230,37
Myöhemmin maksettavat	77 742,00	63 185,35
	<u>232 866,00</u>	<u>130 415,72</u>

Lainavakuudet

Kiinteistö Oy Kuhmon kulttuuritalo	7 179,20	14 358,72
Kuhmon Lämpö Oy	4 864 674,00	5 729 191,14
Kuhmon Terva-asunnot Oy	2 341 500,00	2 490 000,00
	<u>7 213 353,20</u>	<u>8 233 549,86</u>

Muiden kuin konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet

Kalevalan kuntoutuskoti -säätiö		21 734,81
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö	468 000,00	504 000,00
Kuhmon Vanhustentaloyhdistys ry	84 094,06	169 094,06
	<u>552 094,06</u>	<u>694 828,87</u>

7.4.2 HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2019	2018
Henkilöstön lukumäärä		
Kaupunginhallitus	49	47
Sivistyslautakunta	189	196
Tekninen lautakunta	96	99
Yhteensä	334	342
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	11 783 644	11 979 127
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 432 493	3 428 373
Muut henkilösivukulut	381 704	420 077
Henkilöstökorvaukset ja muut korjausevät	-102 939	-105 910
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	15 494 901	15 721 667
Henkilöstön määrä henkilötyövuosina		
Toistaiseksi palkattu	244,00	247,00
Määräaikaisesti palkatut	71,60	83,64
Työllistämisvaroin palkatut	16,80	17,00
Yhteensä	332,40	347,64

Henkilötyövuosi kuvaa koko vuoden aikana palvelussuhteessa olleen henkilöstön tekemää työpanosta. Henkilötyövuosi lasketaan siten, että kunkin palvelussuhteessa olevan henkilön työaika muutetaan täyttä työaikaa tekevän vuoden työpanokseksi ja kaikki vuoden aikana tehdyt työpanokset lasketaan yhteen.

	2019	2018
Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	15 494 901	15 721 667
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	188 281	344 618
Henkilöstökulut yhteensä	15 683 182	16 066 285
Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
Kansallinen Kokoomus r.p.	459	674
Suomen Keskusta	5 213	6 201
Vasemmistoliitto r.p.	400	806
Kuhmon Perussuomalaiset	1 506	1 953
Suomen Sosiaalidemokraatit	1 426	1 489
Kainuun Vihreät ry	803	648
Suomen Kristillisdemokraatit	377	302
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	10 183	12 073
Tilintarkastajan palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus (KPMG OY)	17 130	12 830
Tilintarkastajien lausunnot	0	1 350
Muut palkkiot	520	765
Yhteensä	17 650	14 945

7.4.3 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT ERITTELYT

Konserni	2019	2018
Kuhmon Yrityssampo Oy		
Saadut vakuudet		
Vuokralaiset		
Rahavakuudet	9 707	8 907
Säästökirjavakuudet		
Panttaussitoumukset	7 200	7 200
Urakoitsijat		
Rahavakuudet	1 920	1 920
Panttaussitoumukset	0	0
Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot *)		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Pantatut kiinnitykset		
Valtiokonttori		
Maanvuokrasopimusten panttioikeudet	27 163	27 163
Vapaat kiinnitykset		
Antajat: vuokralaiset, rahavakuudet	82 500	82 005
Vakuussitoumukset	1 343	16 504
Urakoitsijat, pankkitalletukset	740	740
Urakoitsijat, pankkitakaukset	1 673	17 357
Yhtiön hallussa	16 075 226	16 172 308
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 491 800	1 491 800
(kiinnitykset Nordea Pankilla)		
Kuhmon Lämpö Oy *)		
Kiinteistökiinnitykset	925 026	925 026
Lainat rahoituslaitoksilta		
Lainat, joiden vakuutena yritys- tai kiinteistökiinnitys	5 729 191	5 729 191
Yrityskiinnitykset		
Lainojen vakuutena, Kuhmon kaupunki	6 213 759	6 213 759
Sarvelan kaatopaikan sulkemisen jälkeinen vakuutus		
Velvoitetarkkailukustanukset	300 000	300 000
Kainuun Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä		
Potilasvakuutuskeskus	55 246	95 637

2019

2018

Sitoumukset hankkeiden rahoitukseen

Kaupungin rahoitusosuus hankkeisiin

Seuraavalla tilikaudella maksettavat

155 124

67 230

Myöhemmin maksettavat

77 742

63 185

*) Kuhmon Lämpö Oy:n ja Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen lainat ovat konsernitaseessa, mutta siitä huolimatta ne ovat myös taulukossa 7.4.3

7.4.4 MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	2019	2017	2016	2008	2005
--	------	------	------	------	------

Leasingvastuut

erittely taulukossa 4.4.1 Vastuuitoumukset

Ei sopimusvastuita

Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu

Kuhmon kaupunki

Tuupalan koulun peruskorjaus

Piilolan koulun peruskorjaus

Hoivakoti, laajennusosa (v. 2016-2017)

Yhteensä

I 295 350				I 295 350
858 150			858 150	
I 168 192	70 092	I 098 100		
3321692	70 092	I 098 100	858 150	I 295 350

Perustamishankkeeseen saatua valtionosuutta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Valtionosuuden palautusaika on **15 vuotta** valtionosuuden myöntämisestä. Nämä tiedot esitetään liitetietoina, vaikka vastuun toteutumisen on epätodennäköistä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan perustuen.

7.4.5 ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

Arvonlisäveron palautusvastuu 3 I 12.

Ei arvonlisäveron palautusvastuita, kunta

Ei arvonlisäveron palautusvastuita, konserni

7.4.6 KAINUUN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON KUNTAYHTYMÄN MAKSUOSUUS

Kunta	Asukasluku		Kiinteistövero		Valtionosuudet		Verorahoitus		Verorahoitus		% -osuus		Maksuosuus sotelle
	2017	2018 = t-1	2018 = t-1	2018 = t-1	2019 -STM	2019 -STM	perusteesta	laskennallisesta	rahoituksesta	perusteesta	laskennallisesta	% -osuus	
Hyrynsalmi	2 326	7 479 575	3 216	5 468 830	12 948 405	5 006 189	3 937 116	3 230 665	12 173 970	3 937 116	3 230 665	12 173 970	
Kajaani	37 239	135 214 561	3 631	27 048 311	162 262 872	37 612 346	49 337 948	51 722 582	138 672 876	49 337 948	51 722 582	138 672 876	
Kuhmo	8 499	27 692 061	3 258	13 760 810	41 452 871	14 748 021	12 604 236	11 804 566	39 156 823	12 604 236	11 804 566	39 156 823	
Paltamo	3 435	10 269 909	2 990	4 932 908	15 202 817	6 058 692	4 622 597	41 770 995	15 452 283	4 622 597	41 770 995	15 452 283	
Ristijärvi	1 317	4 527 935	3 438	1 839 732	6 367 667	3 588 179	1 936 165	1 829 228	7 353 572	1 936 165	1 829 228	7 353 572	
Sotkamo	10 423	38 095 331	3 655	9 774 006	47 869 337	11 934 300	14 555 239	14 476 878	40 966 417	14 555 239	14 476 878	40 966 417	
Suomussalmi	8 051	26 179 532	3 252	13 364 841	39 544 373	14 218 247	12 023 935	11 182 322	37 424 504	12 023 935	11 182 322	37 424 504	
	71 290	249 458 904	3 499	76 189 438	325 648 342	93 165 974	99 017 236	136 017 236	291 200 445	99 017 236	136 017 236	291 200 445	

verotiedot 2017

= t-2

STM-VOS sotelle,

Kunta	Asukasluku 2017	Maksuosuus sotelle	Soten alijäämä 2019		Lopullinen kunnan maksuosuus 2019		Lopullinen maksuosuus 2019 €/asukas
			€/asukas	2019	€/asukas	2019	
Hyrynsalmi	2 326	11 892 488	5 113	281 482	12 173 970	5 234	5 234
Kajaani	37 239	130 553 208	3 506	8 119 669	138 672 877	3 724	3 724
Kuhmo	8 499	37 336 787	4 393	1 820 036	39 156 823	4 607	4 607
Paltamo	3 435	14 747 002	4 293	705 281	15 452 283	4 498	4 498
Ristijärvi	1 317	7 013 068	5 325	340 504	7 353 572	5 584	5 584
Sotkamo	10 423	38 403 282	3 684	2 563 135	40 966 417	3 930	3 930
Suomussalmi	8 051	36 054 167	4 478	1 370 338	37 424 505	4 648	4 648
	71 290	276 000 002	3 872	15 200 445	291 200 447	4 085	4 085

8 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhtiöt ja kuntayhtymät.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtiöiden taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Suunnitelmapoistot on oikaistu suunnitelmaan merkityiksi ja jäännösarvojen ero on korjattu tytäryhteisön oman pääoman erää edellisten tilikausien yli-/alijäämä tai tilikauden yli-/alijäämää vastaan.

Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asuntojen ja Kiinteistö Oy Kuhmon Yrityssammon rakennusten suunnitelmapoistot on oikaistu yhtiöiden antamien tietojen perusteella.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat tilikaudet

Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy:n tiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen 30.11.2019 laaditun tilinpäätöksen perusteella.

8.2 KONSERNIN OMA PÄÄOMA

	2019	2018
Peruspääoma l.l.	23 580 369,60	23 580 369,60
Lisäys tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	23 580 369,60	23 580 369,60
Arvonkorotusrahasto		
Arvonkorotusrahasto l.l.	301 960,32	301 960,32
Arvonkorotusrahaston purku		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	301 960,32	301 960,32
Muut rahastot		
Muiden rahastojen pääoma l.l.	12 105 739,75	12 117 310,15
Siirrot rahastoon tilikaudella		0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	-12 410,21	-11 570,40
Muiden rahastojen pääoma 31.12.	12 093 329,54	12 105 739,75
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä 31.12.	6 158 296,20	8 636 558,01
Tilikauden yli-/alijäämä	-519 297,63	-2 436 490,13
Oma pääoma yhteensä	41 614 658,03	42 188 137,55

8.3 SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkavelat (palkkojen ja henkilösivukulujen jaksoitukset)	2 969 323,50	2 857 791,37	1 541 354,14	1 366 205,99
Korkojaksotus			45 032,76	41 577,19
Kainuun Sote, alijäämä v. 2019			1 820 036,08	2 585 125,96
Potilasvakuutuskeskus	12 914,89	67 556,14		
Puolangan kunta, kalliin hoidon tasaus	21 334,42			
KuEL-maksu, palkkaperusteinen			138 262,69	152 767,39
Kunnallinen eläkelaitos, palkkaperusteinen	302 215,00	276 686,73		
Kunnallinen eläkelaitos, työntekijät	98 955,74	93 170,98		
VaEL-maksu			20 997,52	22 560,13
KuEl ja VaEl, työntekijät			68 310,90	71 951,81
Ay-jäsenmaksut	10 011,33	10 100,42	9 374,57	10 326,68
Tapaturravakuutukset	37 502,99	38 766,27		
Työttömyysvakuutukset, työntekijät	56 854,76	37 755,93	41 849,95	
Työttömyysvakuutukset	80 461,79		57 194,94	
Eläkevakuutus, työnantaja	15 858,01			
Tukipalvelulaskutus jäsenkunnille	19 927,90	29 699,45		16 944,00
Tukipalveluiden tasaus, siivous- ja ruokapalveluiden tasaus SOTE			44 209,00	42 513,00
Valtionosuusennakot			141 784,62	15 717,24
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus, palautus			64 057,00	714 453,36
Verohallinto, joulukuun 2018 negatiivinen vero				99 884,90
Muut siirtovelat tytäryhtiöille (lyhytaikaiset)				13 603,06
Muut siirtovelat	69 129,04	13 158,81	28 804,85	
Yhteensä	3 694 489,35	3 424 686,09	4 021 269,02	5 153 630,71

Kuntayhtymien siirtoveloista on konserniin laskettu kaupungin peruspääomaosuuden mukainen euromäärä.

8.4 KONSERNIN TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)

	2019	2018
	€	€
Kuhmon kaupunki	5 808 510	6 672 285
Muut palvelut	46 021 020	45 394 104
Yhteensä	51 829 530	52 066 388

8.5 KONSERNIN SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

	2019	2018
Satunnaiset tuotot		
Kuhmon kaupunki	0	0
Kainuun Sote -kuntayhtymä	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00
Satunnaiset kulut		
Kainuun Sote -kuntayhtymä		3 343,57
Yhteensä	0,00	3 343,57

8.6 KONSERNIN HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2019	2018
Henkilöstön lukumäärä		
Kuhmon kaupunki	334	342
Henkilöstökulut, kaupunki		
Palkat ja palkkiot	15 683 182	15 377 049
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	188 281	344 618
Yhteensä	15 494 901	15 721 667
Henkilöstön lukumäärä		
Kuhmon Yrityssampo Oy	0	0
Kiinteistö Oy Terva-asunnot	10	10
Kuhmon Lämpö Oy	18	17
Kuhmon Lämpöenergia Oy	0,1	0,1
Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo	5	6
Yhteensä	33	33
Henkilöstökulut, muu konserni		
Palkat ja palkkiot	21 478 051	21 556 042
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	97 235	83 788
Yhteensä	21 575 285	21 639 830
Henkilöstön lukumäärä, yhteensä	367,1	375,1
Henkilöstökulut, yhteensä		
Palkat ja palkkiot	37 284 845	36 160 068
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	285 515	428 405
Yhteensä	37 570 360	36 588 473
Kainuun jätehuollon kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.	15	17
Kainuun maakunta -kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.	3 769	3 881

9 VESIHUOLTOLAITOS

9.1 TULOSLASKELMA

(euroa)	2019	2018
Liikevaihto	1 085 799	1 077 613
Liiketoiminnan muut tuotot	1 241	1 110
Tuet ja avustukset	11 214	2 983
Materiaalit ja palvelujen ostot		
Aineet tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-231 793	-171 622
+/- varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-331 489	-308 551
Materiaalien ja palvelujen ostot yhteensä	-563 282	-480 173
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-254 681	-245 835
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-52 300	-53 199
Muut henkilöstösivukulut	-8 357	-8 749
Henkilöstökulut yhteensä	-315 337	-307 783
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-236 762	-228 782
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-236 762	-228 782
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	-8 208	-5 768
Vuokrat	-22 971	-17 356
Muut toimintakulut	-6 015	-17 111
Liiketoiminnan muut kulut	-37 194	-40 236
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-54 322	24 733
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-104 810	-104 810
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-159 132	-80 077
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-159 132	-80 077
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-159 132	-80 077

VESIHUOLTOLAITOS

9.2 RAHOITUSLASKELMA

(euroa)	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikealijäämä	-54 322	24 733
Poistot ja arvonalentumiset	236 762	228 782
Rahoitustuotot ja -kulut	-104 810	-104 810
Toiminnan rahavirta yhteensä	77 630	148 704
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-659 776	-807 857
Rahoitusosuudet investointimenoihin	183 258	63 893
Lainakannan muutokset		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	327 343	-165 406
Korottomien velkojen muutos kunnalta	170 467	190 225
Korottomien velkojen muutos muilta		
Rahoituksen rahavirta yht.	497 810	24 819
Rahavarojen muutos	98 923	-570 441
Yhdystilin saldo 31.12	-1 610 652	-1 709 575
Yhdystilin saldo 1.1.	1 709 575	1 138 893
Yhdystilin saldon muutos	98 923	-570 682

VESIHUOLTOLAITOS

9.3 TASE

(euroa)

	31.12.2019	31.12.2018	VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2018
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 990 917	4 750 921	OMA PÄÄOMA	2 195 155	2 354 286
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	2 620 250	2 620 250
Tietokoneohjelmistot	17 788	25 694	Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-265 963	-185 886
			Tilikauden yli-/alijäämä	-159 132	-80 077
Aineelliset hyödykkeet	4 973 129	4 725 227	VIERAS PÄÄOMA	1 417 604	1 247 137
Kiinteistöjen liittymismaksut	38 468	38 468			
Rakennukset	584 849	609 613			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 218 198	3 452 704			
Koneet ja kalusto	124 046	131 914	Pitkäaikainen	1 319 292	1 167 648
Rahoitusosuuksien selvittelytili		-63 893	Lainat rahalaitoksilta		
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hank.	7 569	556 421	Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	1 319 292	1 167 648
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Saamiset	-1 378 159	-1 149 498	Lyhytaikainen	98 312	79 489
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat rahalaitoksilta		
Myyntisaamiset	-1 378 159	-1 149 498	Lainat kunnalta		
Valtionosuussaamiset	232 493	496 185	Ostovelat	50 450	37 021
Yhdystili	-1 610 652	-1 709 575	Siirtovelat	47 862	42 468
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 612 758	3 601 423	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 612 758	3 601 423

10 ERÄITÄ KÄSITTEITÄ

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Omavaraisuus-% mittaa kunnan/konsernin omavaraisuutta ja kunnan/konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Konsernin tunnusluvun laskennassa otetaan mukaan oman pääoman lisäksi vähemmistöosuus ja konserni-reservi. Koko pääoma edellä olevassa kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa.

Rahoitusvarallisuus €/asukas osoittaa, kattavatko rahoitusomaisuus ja pitkäaikaiset sijoitukset vieraan pääoman.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot, % toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate, % poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Vuosikate, e/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikauden aikana}$

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

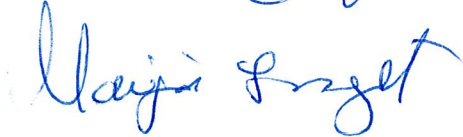
II LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 31.12.2019

Päiväkirja	sähköinen Rondo-arkisto
Pääkirja	atk-tulosteina kansiossa ja sähköinen Rondo-arkisto
Tilikohtainen tase	atk-tuloste ja sähköinen Rondo-arkisto
Palkkakortisto	atk-tuloste ja sähköinen Rondo-arkisto
Palkkalistat ja tapahtumaluettelo	atk-tuloste ja sähköinen Rondo-arkisto
Ostolaskupäiväkirja	sähköinen Rondo-arkisto
Ostolaskut ja –reskontralistat	paperilaskut ja sähköinen Rondo-arkisto
Myyntireskontralistat	atk-tuloste ja sähköinen Rondo-arkisto
Tase-erittelyt	erikseen sidottuna

Kaupunkikonserniin liittyen yhteisöjen tilinpäätökset ja toimintakertomukset.

12 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Kuhmossa 24.3.2020

13 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuhmossa 5. touko kuuta 2020

KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
JHT, KHT